

2009 YILI UYGULAMA RAPORU

Hayatboyu Öğrenme Programı ve Gençlik Programı

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı

2009 YILI UYGULAMA RAPORU

Hayatboyu Öğrenme Programı ve Gençlik Programı

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı

AB Eğitim ve Gençlik Programları Kitapları
Analiz ve Raporlar Serisi

2009 Yılı Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) ve Gençlik Programı Uygulama Raporu

Hazırlayan
Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü

T.C.
Başbakanlık
Devlet Planlama Teşkilatı
AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı

Bu eserin her hakkı mahfuzdur. Yazılar ve görsel malzemeler, izin alınmadan tümüyle veya kısmen yayınlanamaz, her hangi bir surette çoğaltılamaz. Bu kitap Avrupa Komisyonu'nun maddi desteği ile yayınlanmaktadır.

ISBN 978-9944-733-20-5

Aralık 2009
1000 adet olarak basılmıştır.

© 2009, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı

Adres : Hüseyin Rahmi Sokak No:2
06680
Çankaya/ANKARA
Telefon : + 90 (312) 409 60 00
Faks : +90 (312) 409 60 09
www.ua.gov.tr
bilgi@ua.gov.tr

Tasarım
Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü

Baskı
KAYIHAN AJANS, ANKARA

Grafik, Tablo ve Haritaların Listesi	6
ÖNSÖZ	9
GİRİŞ	11
Raporun Yapısı	11
Çalışmanın Yapısı	11
Program Faaliyetleri	12
Yaygınlaştırma Faaliyetleri	12

HAYATBOYU ÖĞRENME PROGRAMI (LLP)

BÖLÜM 1 HAYATBOYU ÖĞRENME PROGRAMINA (LLP) BAKIŞ 15

A. Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) Nedir?	15
B. Hayatboyu Öğrenme Programı'nın (LLP) Amacı Nedir?	16
C. Hayatboyu Öğrenme Programı'nın Hedef Kitlesi Kimlerdir?	17
D. Sektörel ve Alt Programlar	18
1. Okul Eğitimi (Comenius) Programı	19
2. Yükseköğretim (Erasmus) Programı	19
3. Mesleki Eğitim (Leonardo da Vinci) Programı	19
4. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı	20
5. Ortak Konulu (Transversal) Program	21
E. Hayatboyu Öğrenme Programı Nasıl Yürütülür?	21
1. Merkezi Yönetim	21
a. Avrupa Komisyonu	21
b. Avrupa Komisyonu Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü (DG EAC)	22
c. Eğitim, İşitsel, Görsel ve Kültür Yürütme Ajansı	22
2. Ülkesel Yönetimler (Ulusal Ajanslar)	22
F. Hayatboyu Öğrenme Programı'nın (LLP) Finansmanı	24

BÖLÜM 2 PROGRAM FAALİYETLERİ 27

A. Proje Faaliyetleri	28
1. LLP Projelerinde 2009 yılının genel görünümü	29
2. Comenius Programı	38
3. Erasmus Programı	41
4. Leonardo da Vinci Programı (LdV)	42
5. Grundtvig Programı	46
B. Proje Destek Faaliyetleri	48
C. Bireysel Faaliyetler	50
1. LLP Bireysel Faaliyetlerinde 2009 Yılı Genel Görünümü	50
2. Comenius Programı	54
3. Erasmus Programı	57
4. Grundtvig Programı	62
5. Ortak Konulu Program	63

D. Diğer Faaliyetler	66
1. Comenius Programı	66
2. Erasmus Programı	67
3. Leonardo da Vinci Programı	68
4. Grundtvig Programı	68
5. Ortak Konulu Program	69

BÖLÜM 3 YAYGINLAŞTIRMA FAALİYETLERİ **71**

A. TOPLANTILAR	72
1. Başarılı Proje Sahiplerini Bilgilendirme Toplantısı	73
2. Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları	73
3. Değerlendirme Toplantıları	73
4. Bölgesel Proje Fuarları	74
5. Sektörel ve Tematik Bilgilendirme Toplantıları	74
6. Çok Programlı Çalıştaylar	74

B. YAYINLAR	75
1. Eğitim ve Gençlik Dergisi	75
2. Etki Değerlendirme Raporu	75
3. Uygulama Raporu	75
4. Leonardo da Vinci Proje Kataloğu	75
5. Broşürler	76

GENÇLİK PROGRAMI

BÖLÜM 1 GENÇLİK PROGRAMLARINA GENEL BAKIŞ

A. Gençlik Programları Nedir?	79
B. Gençlik Programlarının Amacı Nedir?	79
C. Gençlik Programlarının Hedef Kitlesi Kimlerdir?	80
D. Başvuru ve Değerlendirme Süreci	80
E. Alt Programlar	81
1. Gençlik Değişimleri (Eylem 1.1)	81
2. Gençlik Girişimleri (Eylem 1.2)	81
3. Gençlik Demokrasi Projeleri (Eylem 1.3)	82
4. Avrupa Gönüllü Hizmeti (Eylem 2)	84
5. Avrupa Birliği Komşu Ülkeleriyle İşbirliği (Eylem 3.1)	83
6. Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları için Eğitim ve Ağ Kurma (Eylem 4.3)	83
7. Gençler ve Gençlik Politikalarından Sorumlu Olanlar için Toplantılar (Eylem 5.1)	83
8. Eğitim ve İşbirliği Faaliyeti (Training and Coordination Plan-TCP)	84
9. Eurodesk	84

F. Gençlik Programlarının Finansmanı	85
---	-----------

BÖLÜM 2 GENÇLİK PROGRAMLARINDA 2009 YILI BİLANÇOSU **87**

A. Proje Faaliyetleri	87
1. Yedi Yıllık Genel Görünüm	87
2. Gençlik Projelerinde 2009 yılının genel görünümü	90
3. Eylem 1.1 Gençlik Değişimleri	95
4. Eylem 1.2 Gençlik Girişimleri	97
5. Eylem 1.3 Gençlik Demokrasi Projeleri	99
6. Eylem 2 Avrupa Gönüllü Hizmeti	99

7. Eylem 3.1 Avrupa Birliği Komşu Ülkeleri ile İş birliği	100
8. Eylem 4.3 Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları İçin Eğitim ve Ağ Kurma	101
9. Eylem 5.1 Gençler ve Gençlik Politikalarından Sorumlu Olanlar İçin Toplantılar	102
B. Bireysel Faaliyetler	102
1. Eğitim ve İşbirliği Faaliyeti	103
C. Diğer Faaliyetler	103
1. Eurodesk	103
BÖLÜM 3 YAYGINLAŞTIRMA FAALİYETLERİ	105
A. Toplantılar	105
1. İl Bilgilendirme Toplantıları	105
2. Seminer, Konferans, Eğitim	105
3. Proje Sahipleri İçin Bilgilendirme Toplantıları	105
B. Yayınlar	106
1. Eğitim ve Gençlik Dergisi	106
2. Gençlik Programı Klavuzu	106
3. Broşür	106

GRAFİKLER

GRAFİK 1 Türkiye LLP Bütçesinin Kaynakları	24
GRAFİK 2 Türkiye'nin 7 yıllık 3. dönemde sahip olduğu yıllık LLP bütçesi	25
GRAFİK 3 Hayatboyu Öğrenme Programına yapılan yıllık proje başvuru sayıları	29
GRAFİK 4 2009 yılında en çok proje yapılan il olan İstanbul'un 87 projesinin programlara göre dağılımı	36
GRAFİK 5 Comenius Programı 2009 yılı proje kabul red oranları	38
GRAFİK 6 Leonardo da Vinci Programı 2009 yılı proje kabul red oranları	42
GRAFİK 7 Alt faaliyetler bazında LdV Programı 2009 yılı kabul red grafiği	43
GRAFİK 8 Grundtvig Programı 2009 yılı proje kabul red oranları	46
GRAFİK 9 Hayatboyu Öğrenme Programına 2008 ve 2009 yıllarında yapılan bireysel başvuru sayıları	51
GRAFİK 10 Comenius Programı 2009 yılı bireysel kabul red oranları	54
GRAFİK 11 Yüksek Öğretim Kurumları ve Erasmus Üniversite Beyannamesine sahip kurumların sayıları	58
GRAFİK 12 Erasmus Programı 2009 yılı bireysel kabul red oranları	59
GRAFİK 13 Grundtvig Programı 2009 yılı bireysel kabul red oranları	63
GRAFİK 14 Ortak Konulu Program 2009 yılı kabul red oranları	64
GRAFİK 15 2003-2009 Dönemi Gençlik Programı proje başvuru ve kabul-red sayıları grafiği	88
GRAFİK 16 2003-2009 Dönemi Gençlik Programı proje başvuru ve kabul grafiği	89
GRAFİK 17 2009 yılı Gençlik Programı proje başvuru ve kabul sayıları	91
GRAFİK 18 2009 yılı Gençlik Programı hibelerinin eylemlere göre dağılımı	91
GRAFİK 19 Gençlik Değişimleri 2009 yılı kabul-red oranları	95

TABLOLAR

Tablo 1 2009 yılı Hayatboyu Öğrenme Programında (LLP) illerin 2009 yılı proje performansları ve tahsis edilen ödenekler	34
Tablo 2 2009 yılı Comenius projelerine ilişkin il bazında istatistikler	39
Tablo 3 2009 yılı Erasmus projelerine ilişkin il bazında istatistikler	41
Tablo 4 2009 yılı Leonardo da Vinci projelerine ilişkin il bazında istatistikler	45
Tablo 5 2009 yılı Grundtvig projelerine ilişkin il bazında istatistikler	47
Tablo 6 2009 yılı Proje Destek Faaliyetlerinin illere göre dağılımı	48
Tablo 7 Hayatboyu Öğrenme Programında (LLP) bireysel faaliyetler kategorisinde illerin 2009 yılı performansları ve tahsis edilen ödenekler	52
Tablo 8 2009 yılı Comenius Programı bireysel faaliyetlerin illere göre dağılımı	55
Tablo 9 2009 yılı Erasmus Programı bireysel faaliyetlerine ilişkin il bazında istatistikler	60
Tablo 10 2009 yılı Grundtvig bireysel faaliyetlerin illere göre dağılımı	62
Tablo 11 2009 yılı Ortak Konulu Program bireysel faaliyetlerinin illere göre dağılımı	64
Tablo 12 2007-2013 Dönemi Gençlik programı bütçesinin kaynakları	85
Tablo 13 Ülke merkezli faaliyetler için Türkiye'ye tahsis edilen dört yıllık Gençlik Programı bütçesi (€)	85

TABLOLAR

Tablo 14 Yıllara ve Eylemlere Göre Gençlik Programı proje başvuru ve kabul sayıları	88
Tablo 15 Yıllara ve Eylemlere göre Gençlik Programı projelerine tahsis edilen hibeler (€)	90
Tablo 16 Gençlik Programı 2009 yılı proje başvurularına ilişkin veriler	93
Tablo 17 Gençlik Değişimleri 2009 yılı proje verileri	96
Tablo 18 Gençlik Girişimleri 2009 proje verileri	97
Tablo 19 Avrupa Gönüllü Hizmeti 2009 yılı verileri	100
Tablo 20 Avrupa Birliği Komşu Ülkeleriyle İşbirliği 2009 yılı verileri	101
Tablo 21 Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları için Eğitim ve Ağ Kurma 2009 yılı verileri	101

HARİTALAR

HARİTA 1 Hayatboyu Öğrenme Programına katılan ülkeler	16
HARİTA 2 Hayatboyu Öğrenme Programı 2009 yılı projelerinin coğrafi dağılımı	36
HARİTA 3 NUTS I Bölge birimleri sınıflandırmasına göre bölgelerin ürettiği projelerin dağılımı	37
HARİTA 4 Eğitim gelişmişlik endeksi	36
HARİTA 5 İl nüfuslarını gösterir harita	37
HARİTA 6 Kabul edilen Comenius projelerinin illere göre dağılımı	42
HARİTA 7 Kabul edilen Grundtvig projelerinin illere göre dağılımı	48
HARİTA 8 Kabul edilen Comenius hareketlilik faaliyetlerinin illere göre dağılımı	56

1 999 yılında başlanılan adaylık sürecinin ardından müzakere süreci halen devam eden ülkemizde, Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinin sonucu olarak pek çok program ve faaliyet yürürlüğe konulmuştur.

Henüz tam üye statüsü taşımayan Türkiye'de Avrupa Birliği fonları ile gerçekleştirilen çalışmaları temelde ikiye ayırmak mümkündür. Bunlardan birincisini adaylık sürecindeki tüm ülkelerde olduğu gibi müzakere sürecindeki başlıklarda ülkesel iyileştirmelerin ve gelişmelerin sağlanabilmesi için yürütülen "Katılım Öncesi Faaliyetler" oluşturmaktadır. İkinci tür çalışmalar ise geleceğin Avrupa Birliği üyesi olarak Türkiye'nin de doğal bir üyesi olacağı "Topluluk Programları" kapsamında yürütülen faaliyetlerdir. Adaylık süreci devam eden ülkeler bu programların bir kısmına katılım imkânına sahiptir.

Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) ve onun kardeş programı olan Gençlik Programı ikinci gruba dahildir, yani "Topluluk Programları" arasında yer almaktadırlar. Bu programlara halen sayıları 27 olan AB üyeleri ile birlikte adaylık sürecindeki Türkiye ve AB ile EFTA/EEA anlaşmaları kapsamında ortaklık kuran Lihtenştayn, İzlanda ve Norveç gibi Avrupa ülkeleri olmak üzere toplam 31 ülke üye olarak katılım sağlamıştır.

Avrupa Birliği'ne adaylık süreçleri devam eden Makedonya ve Hırvatistan'ın da 2010 yılından itibaren öngörülen katılımlarıyla birlikte bu sayı 33 ülkeye çıkmış olacaktır. Ayrıca, aynı yıl İsviçre'nin de katılımı gündemdedir. Okumakta olduğunuz bu rapor, Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) ve Gençlik Programı kapsamında ülkemizde 2009 yılında yürütülen faaliyetleri özetlemeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, Programların ülkemizdeki tanıtımı ve geldiği noktayı anlatmak açısından da önemli bir katkı sağlayacağına inanıyorum.

Dr. Fatih Hasdemir
Başkan

Giriş

Raporun Yapısı

Bu rapor Merkez Başkanlığımız tarafından yürütülmekte olan Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) ve Gençlik Programı kapsamında gerçekleşen 2009 yılı uygulamalarını konu edinmektedir. Birer çatı program olarak faaliyet gösteren bu iki program kapsamında 50'yi aşkın faaliyet türü bulunmaktadır. Bireysel faaliyet ve proje tipi faaliyet olarak sınıflandırabileceğimiz bu faaliyetlerin bir kısmı Brüksel'de bulunan Yürütme Ajansı tarafından bir kısmı ise programlara üye ülkelerin ulusal ajansları tarafından yürütülmektedir. Ülke merkezli yürütülen faaliyetler Türkiye'de AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkez Başkanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Merkez Başkanlığımız tarafından yürütülmekte olan ve 25 tanesi Hayatboyu Öğrenme Programı 9 tanesi ise Gençlik Programı kapsamında bulunan toplam 34 faaliyete ilişkin 2009 yılı uygulamaları bu raporun konusunu oluşturmaktadır.

Çalışmanın Yapısı

Merkez Başkanlığı gerek LLP ve gerekse Gençlik Programının yönetilmesi için pek çok farklı türde faaliyet gerçekleştirmektedir. Bu faaliyetlerin bir kısmı söz konusu programların yürütülmesi için gerekirken, bir kısım faaliyetler de programların tanıtımı ve yaygınlaştırılması için

gerekmektedir. Bu sebeple 2009 Yılı Uygulama Raporu'nun yapısı bu faaliyetlere uygun olarak yapılandırılmıştır.

Program Faaliyetleri

Ulusal Ajanslar bünyesinde her bir programın yürütülmesinden sorumlu program birimleri ve yardımcı birimlerin yürüttükleri faaliyetlerin tamamı aslında program faaliyeti olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda yaygınlaştırma ve destek faaliyetleri de yapıları gereği doğal olarak programlar bünyesinde yapılan faaliyetlerdir. Ancak yürütülen faaliyetleri tasnif etme gerekliliği sebebiyle özellikle kurumlar ve bireyler tarafından yapılan başvurular, başvuruların seçilmesi, finansman kaynaklarının ulusal önceliklere göre adil bir şekilde dağıtılması gibi en belirleyici faaliyetler program faaliyetleri olarak tanımlanmıştır. Program faaliyetlerinin daha rahat anlaşılabilmesi için de tüm program faaliyetleri 3 alt başlık altında toplanmışlardır.

1. Proje faaliyetleri
2. Bireysel faaliyetler
3. Diğer faaliyetlerdir.

Proje faaliyetleri, adından da anlaşılacağı üzere kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanarak ulusal ajansa sunulan projeleri ifade etmektedir. Proje tipi faaliyetlere bireysel olarak başvurulması mümkün değildir. Farklı sektörel programlar altında pek çok farklı türde proje faaliyeti bulunmaktadır. Bunlara Comenius Okul Ortaklığı Projelerini örnek olarak gösterebiliriz. Bireysel faaliyetler ise yararlanıcıların doğrudan ve şahıs olarak başvurularını gerektiren bireysel yararlanıma açık olan faaliyetlerdir. Bireysel faaliyetlere ise örnek olarak Grundtvig hizmet içi eğitim faaliyeti gösterilebilir.

Bir de nitelikleri itibarıyla her iki türde de sayılamayacak olan diğer faaliyetler söz konusudur. Bu tür faaliyetlerde her ne kadar ulusal ajanslar seçim sürecini yürütüyor olsa da etkinliklerin finansmanı gibi projelerde rastlanan nitelikler ve kişilerin önceden belli faaliyetlere bizzat başvurusu gibi bireysel faaliyetlerde rastlanan nitelikler bulunmamaktadır. Bu tür faaliyetlere ise Avrupa Dil Ödülü örnek olarak gösterilebilir.

Yaygınlaştırma Faaliyetleri

Programların etkisini artırma konusunda önem arzeden bir başka faaliyet türü ise yaygınlaştırma faaliyetleridir. Program faaliyetleri her yıl binlerce proje ve bireysel başvurunun yapıldığı, bu başvuruların seçim ve eleme sürecine sokulduğu, kabul edilenlerin uygulama ve takip aşamalarına alındığı oldukça dinamik bir süreçtir. Bu hareketliliğe rağmen Türkiye'nin 70 milyonu aşan nüfusu ve coğrafi büyüklüğü göz önüne alındığında programlardan haberi olmayan oldukça büyük bir

nüfus olduğu görülecektir.

Bu sebeple programlar ve programların amaçları hakkında toplumun düzenli olarak bilgilendirilmesi gerekmektedir. Yaygınlaştırma Faaliyetleri'ni önemli kılan asıl konu ise her yıl gerçekleştirilen binlerce faaliyet sonucunda ülkenin her yerinde üretilen projelerin içeriğinin ve projenin veya bireysel faaliyetin uygulandığı yer ile kısıtlı kalmaması ve daha geniş kitlelere taşınmasının sağlanması konusunda program kurallarınca çizilen gerekliliklerdir.

Bu iki sebepten ötürü Merkez Başkanlığı diğer tüm ulusal ajanslar gibi yaygınlaştırma ve bilgilendirme faaliyetlerine büyük önem vermektedir.

Bölüm 1 Hayatboyu Öğrenme Programına Bakış

A. Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) Nedir?

Hayatboyu Öğrenme Programı bir çatı program niteliğindedir. Program, insan yaşamının tamamını etkileyebilen ve eğitimin bireylerin hayatının tamamını etkileyecek bir unsur haline getirilmesini ifade etmektedir. Hayatboyu Öğrenme Programı'nın bünyesinde dört adet sektörel program (Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvig) ve bunlara ek olarak Ortak Konulu Program (Transversal) ve Jean Monnet programı bulunmaktadır. Ortak Konulu Program kapsamında sadece Çalışma Ziyaretleri ülke merkezli olarak yürütülmektedir. Bunun dışındaki faaliyetleri ve tamamen Komisyon merkezli bir program olan Jean Monnet Programı, bu nitelikleri itibarıyla bu rapora dâhil edilmemiştir.

Hayatboyu Öğrenme Programı altında yer alan tüm sektörel programlar bir bütün halinde çatı programın isminde de belirtildiği üzere bir insanın hayatı boyunca alabileceği eğitim ve öğrenme imkânları ile onun evrelerini temsil eder. alabileceği eğitim ve öğrenme imkânları ile onun evrelerini temsil eder.

Aslında bir çatı program olan Hayatboyu Öğrenme Programında (LLP) faaliyet ve projeler isimleri yukarıda sayılan sektörel programlar ve alt programlar kanalıyla gerçekleştirilir. Programların sağladığı

HARİTA 1
Hayatboyu Öğrenme
Programına katılan ülkeler

imkânlar projeler ve bireysel faaliyetler olarak iki gruba ayrılmaktadır. Program ve faaliyetlerin tam listesini Ekler kısmında bulabilirsiniz.

Bir Topluluk Programı olan Hayatboyu Öğrenme Programı, Avrupa Birliği bütçe dönemlerini esas alacak şekilde dönemler halinde planlanır ve uygulanır. İlk kez 1995 yılında başlatılan programın ilk dönemi 2000 yılında, ikinci dönemi ise 2006 yılında sona ermiştir. Program şu anda 2007-2013 bütçe dönemine denk gelen 3. dönemini yaşamaktadır.

B. Hayatboyu Öğrenme Programı'nın (LLP) Amacı Nedir?

Program Avrupa vatandaşlarının ulusal ve uluslararası düzeyde, bireysel ve kurumsal olarak eğitim ve öğretim alanında yapacakları sosyal, kültürel ve mesleki faaliyet ve projelere finansman desteği sağlamak ve metot göstererek yardım etme esası üzerine kurulmuştur. Bu çerçevede bir yandan eğitimcilerin ve gençlerin bir proje üretebilecek şekilde ve bir proje kapsamında sorunları tespit edip, çözüm üretmek için girişimde bulunma ve inisiyatif üstlenme becerileri geliştirilmekte; bir yandan da sosyal sorumluluk üstlenmelerine imkân sağlanarak

demokratik reflekslerinin güçlenmesi ve aktif vatandaşlık bilinçlerinin artması sağlanmaktadır.

Programların önemli hedeflerinden birisi de Avrupa’da farklı ülkelerde ve kültürel coğrafya alanlarında yaşayan toplumlar arasında anlayış ve işbirliği ortamının geliştirmektir. Programlar kapsamında ki pek çok faaliyet sayesinde farklı kültür ve yaşam tarzlarından gelen insanlar birlikte çalışma, sorunlara birlikte çözümler arama ve en önemlisi kendi özgün tecrübelerini paylaşma imkânı bulmaktadırlar. Böylece Avrupa Birliği sadece hükümetler arasında yapılan politik görüşmelerden öteye geçmekte, toplumsal ve bireysel anlamda farklı ulusların birbirleriyle derin bağlar oluşturmalarına olanak sağlamaktadır.

Hayatboyu Öğrenme Programı da diğer tüm Topluluk Programları gibi temelde Avrupa Birliği’nin kuruluş felsefesi üzerine inşa edilmiş programlar olup, temel amaçları bu felsefenin olgunlaştırılması ve gündelik hayata yansıtılmasıdır. Avrupa Birliği’nin Temel Haklar Beyannamesi’nin girişinde (Preamble of the Charter of Fundamental Rights of the Union) şöyle der:

“ Birlik, bölünemez ve evrensel değerler olan insan onuru, hürriyet, eşitlik ve dayanışma üzerine kurulmuştur. Demokrasi ve hukukun üstünlüğü prensiplerine dayalıdır. Birlik vatandaşlık kavramını oluşturarak, bireyi bütün faaliyetlerinin merkezine oturtur... Birlik bu ortak değerlerin korunmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunurken bir yandan da Avrupa’nın kültür ve geleneklerinin farklılıklarına ve üye devletlerin ulusal kimliklerine de saygı duyar.”

Avrupa Birliği’nin üzerine inşa edildiği bu idealler Avrupa’yı oluşturan ulusların tamamı tarafından paylaşılmaktadır. Bu genel prensipleri temel almakla birlikte özellikle Lizbon Stratejisi ile belirlenen hedeflere ulaşılması da programın amaçları arasındadır. Lizbon Stratejisi, ‘Avrupa Birliği’ni 2010 yılına kadar dünya çapında rekabet gücü en yüksek ve en dinamik bilgi tabanlı bir ekonomi haline getirmek’ hedefi üzerine kurulu olup ekonomik ve sosyal olgular üzerine inşa edilmiştir. Lizbon süreci yenilikçilik, ekonomik, sosyal ve çevresel yenilenme ve sürdürülebilirlik kavramlarına önem verir ve bu konularda hedefler koyar.

C. Hayatboyu Öğrenme Programı’nın Hedef Kitlesi Kimlerdir?

Programları tanımlayabilecek genel ilkeler hayatboyu uygulanabilir olması ve kapsayıcılığıdır. Çatı programlar ve bunların altında yer alan sektörel program ve alt faaliyetler bir bütün olarak ele alındığın-

Lizbon Stratejisi (Mart 2000)

Avrupa Birliği'nin ekonomik olarak yenilenebilmesi ve rekabet gücü en yüksek ve en dinamik bilgi tabanlı ve müreffeh bir toplum haline gelebilmesi için; yenilikçilik, öğrenen ekonomi, sosyal ve çevresel yenilenme olarak tanımlanan üç sahada yapılacak paralel çalışmalar yapılmasını hedefleyen bir Avrupa Konseyi kararıdır.

da bir bireyin hayatının hemen hemen tamamını kapsayacak şekilde yapılandırıldıkları görülecektir. Bu şekilde her yaştaki vatandaşın bu sosyal içerikli programlardan yararlandırılması hedeflenmektedir.

Bunu daha iyi anlayabilmek için programların hedef kitlelerine yakından bakmak yeterli olacaktır. Comenius programı okul öncesi, ilk ve ortaöğretim kurumları ile üniversitelerin öğretmen yerleştiren birimlerinde öğrenim görenleri kapsamaktadır. Erasmus programı üniversite eğitimini, Grundtvig programı ise yetişkin eğitimini, yani eğitimlerini tamamlayamamış ya da eğitimini bitirmiş olan yetişkin bireyleri kapsamaktadır. Leonardo da Vinci programı ise bir bireyin yaşamında en önemli kısmı Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) oluşturan meslek hayatını hedef almaktadır. Bu şekilde bir bireyin tüm yaşamı boyunca eğitilmesini sağlayacak toplumsal bir kalkınma hedeflenmektedir. Hayatboyu Öğrenme Programı'nın özellikle formel ve örgün eğitime yani okul eğitimine odaklandığını, Eğitim ve Gençlik Programları bünyesindeki bir diğer çatı program olan Gençlik Programı'nın ise yaygın eğitim odaklı ve okul dışı faaliyetlere odaklandığı söylemek mümkündür.

Tüm programlar esas alındığında en genel anlamıyla programların hedef kitesinin toplumu oluşturan tüm bireyler olduğunu söyleyebiliriz. Bu hedef kitleye ilk elden ulaşanlar proje hazırlayıcısı olan kişi ve kurumlar olmaktadır. Her yıl kabul edilen binlerce proje ile bireylere ve kuruluşlara kendi belirledikleri konu ve ihtiyaçlara göre projeler hazırlama olanağı verilmektedir. Proje konularının genel hedefler ve başlıklar dışında, özel ve tüzel kişilere bırakılmış olması etkin bir toplumsal yaygınlık sağlamaktadır. Kısacası Hayatboyu Öğrenme Programı ve kardeş programı olan Gençlik Programı bünyesinde yer alan program ve faaliyetler çerçevesinde sunulan ve kabul edilen projeler sayesinde toplumun hemen hemen tüm kesimlerine ulaşmak mümkün olmaktadır.

D. Sektörel ve Alt Programlar

Hayatboyu Öğrenme Programı aslında bünyesinde alt program ve faaliyetler bulunduran ve birleştirici özelliği ön planda olan bir tür konsept ya da başka bir ifade ile bir çatı programdır. Tüm proje ve faaliyetler bu çatı program altında yer alan ve bu bölümün başında isimleri sayılan 5 adet ülke merkezli alt program kapsamında yürütülmektedir. Aynı çatı program altında bulunuyor olsalar da bu alt

programların hedef kitle, prosedür ve süreçleri birbirinden oldukça farklıdır.

Her bir programda takip edilecek prosedürler önceden belirlenmiş kurallar çerçevesinde yürütülüyor olsa da dönemsel ihtiyaç ve önceliklere göre süreçlerde ve işlemlerde değişiklikler yapılabilmektedir. Programların uygulanılmasında önemli farklılıklar getirebilen bu 2008 Uygulama Raporu değişiklikler için Komisyonun ve ulusal ajansın internet sitesinden en güncel verileri takip etmeniz gerekmektedir.

1. Okul Eğitimi (Comenius) Programı

Lizbon hedeflerine ulaşabilmek için öğrenciler ve eğitim personeli arasında Avrupa kültür ve dil çeşitliliği ile değerleri hakkında bilgi ve anlayış oluşturmayı, öğrencilerin kişisel gelişimleri için gerekli olan temel becerileri edinmelerini amaçlar. Bu hedefler, “Okul Eğitimi” alanında Avrupa ülkeleriyle işbirliği yoluyla eğitimde kalitenin artırılması ve kültürel diyalogu sağlayarak dil öğreniminin teşvik edilmesini kapsar. Bu doğrultuda Avrupa ülkelerinde eğitimle ilgili kurumlar arası işbirliğini sağlamaya çalışır. Comenius programının hedef kitlesi okul öncesi, ilk ve orta öğretim kuruluşları ile eğitim fakülteleridir.

2. Yüksek Öğretim (Erasmus) Programı

Avrupa’daki yükseköğretim kurumlarının birbirleri ile işbirliği yapmalarını teşvik etmeye yönelik bir Avrupa Birliği programıdır. Yükseköğretim kurumlarının ortak projeler üretip hayata geçirmeleri; kısa süreli öğrenci ve personel hareketliliği yapabilmeleri için karşılıksız mali destek (hibe) sağlamaktadır. Bunun yanı sıra yükseköğretim sistemini iş dünyasının gereksinimlerine uygun olarak geliştirmek ve üniversite mezunlarının iş dünyasında istihdam edilebilirliğini artırmak amacıyla yükseköğretim kurumları ile iş çevreleri arasındaki ilişkilerin ve işbirliğinin artırılmasını da teşvik etmektedir.

3. Mesleki Eğitim (Leonardo da Vinci) programı

AB’ne üye ve aday ülkelerin mesleki eğitime yönelik politikalarını desteklemek ve geliştirmek için yürütülen bir programdır. Programın hedef kitlesi tüzel kişilik sahibi tüm resmi ve özel kurum ve kuruluşlar, eğitim Öğrenme Programı (LLP) kurumları ile KOBİ, STK ve

yerel idarelerdir. Leonardo da Vinci programı; ülkelerarası işbirliğinin geliştirilmesi yoluyla mesleki eğitim sistemleri ile uygulamaların da kalitenin geliştirilmesini, yeniliklerin teşvik edilmesini ve mesleki eğitimde Avrupa boyutunun güçlendirilmesini amaç edinmiştir.

Program kapsamında uygulanan Hareketlilik (Mobility) faaliyeti ile, tüm özel sektör ve kamu kuruluşları ile mesleki eğitim kurumları arasında hareketlilik gerçekleştirilmekte, bu sayede tüm mesleklerde yurt dışında farklı ülkelerde yapılan uygulamaların ülkelerarasında değişimi sağlanmaktadır. Aynı zamanda temel düzeyde mesleki eğitim almakta olan öğrenciler ile, işsizler de dâhil olmak üzere işgücü dünyasındaki kişilerin, çalışanların katıldığı ülkelerarası staj faaliyetleri yapılmaktadır.

Leonardo da Vinci programı bünyesinde yer alan bir diğer faaliyet alanı olan Ortaklıklar (Partnerships) faaliyet alanı ile kurumlar arasında gerçekleştirilecek işbirlikleri desteklenmekte ve bu kurumlar arasındaki hareketlilikler, ortaya çıkarılacak yaygınlaştırılabilir ve uygulanabilir ürünlere ulaşılması için desteklenmektedir.

Yenilik Transferi (Transfer of Innovation) faaliyet alanında ise kurulacak ortaklıklar yolu ile iyi uygulamaların ülkeler arasında yaygınlaştırılması ve farklı içeriklerde geliştirilmiş yenilikçi ürün, araç, yöntem ve uygulamaların ulusal ihtiyaçlara dilsel, kültürel ve hukuki açılardan adaptasyonu desteklenir.

4. Yetişkin Eğitimi (Grundtvig) Programı

Grundtvig programı bilginin sürekli yenilenmesi neticesinde oluşan gereksinimleri karşılamak ve yetişkin kişilere yaşamları boyunca bilgi ve niteliklerini geliştirmek için imkânlar sunarak istihdam olanaklarını artırmak ve toplumda meydana gelen değişikliklere uyum sağlamalarını amaçlar. Grundtvig, mesleki eğitim dışında kalan her çeşit yetişkin ve yaygın eğitim üzerine odaklanır. Yaygın eğitim içindeki öğrenci, öğretmen, eğitmen ve diğer personel ile yetişkin eğitim alanındaki eğitim kurumları ve bu tür eğitim fırsatları sunan kuruluşları hedefler.

Yaygın eğitim kurumları başta olmak üzere sivil toplum kuruluşları, araştırma merkezleri, danışmanlık ve bilgi/iletişim kuruluşları ile özel kuruluşlar, yüksek öğrenim kurumları, ülkeler arası ortaklıklar, Avrupa projeleri ve ağlar kurarak birlikte çalışabilir, uluslararası hareketlilik faaliyetlerinde bulunabilirler. Program kapsamında kurumsal Grundtvig Ortaklıkları projeleri ile irtibat seminerleri, hazırlık ziyaretleri gibi Bireysel Eğitim faaliyetlerine destek sunulmaktadır. 2009 yılından itibaren Grundtvig programı tarafından desteklenen faaliyet sahası genişlemiş bu faaliyetlere Gönüllü Projeleri, Çalışma Grupları, Yurt Dışı Hizmet içi Eğitim faaliyetleri, asistanlıklar, ziyaret

ve değişimler gibi faaliyetler de eklenmiştir.

5. Ortak Konulu (Transversal) Program

Genel olarak iki veya daha fazla alt programın faaliyetlerini kapsayan alanlarda Avrupa işbirliğini ve üye ülkelerin eğitim sistemlerinin kalitesini ve tanınmasını destekleyen bir programdır. Program altında bulunan faaliyetlerden sadece Çalışma Ziyaretleri ülke merkezli olarak yürütölmektedir. Çalışma Ziyaretlerinin amacı, katılımcı ülkeler için ortak fayda alanlarında karar vericiler ve eğitim uzmanları arasında özellikle okul öncesi, ilk, orta ve mesleki eğitim alanlarında bilgi ve deneyim alışverişini kolaylaştırmaktır

E. Hayatboyu Öğrenme Programı Nasıl Yürütölür?

Eğitim ve Gençlik Programlarının en büyük ve önemli kısmını oluşturan Hayatboyu Öğrenme Programı, daha öncede bahsedildiğı gibi 31 ülkenin üye olduğı uluslararası bir eğitim destek sistemidir. Avrupa Birliğı çatısı altında yer alan programın uygulanışı için de bir yandan Brüksel’de merkezi Avrupa bürokrasi bünyesinde sorumlu kurum ve kuruluşlar, diğeryanda da programların her bir ülkede uygulanmasını sağlamak üzere kurulan bilinen adıyla ulusal ajanslar bulunmaktadır.

Avrupa Birliğı prosedürleri çerçevesinde üretilen kurallara bağılı olarak yürütölen program, Brüksel’deki merkezi yapı etrafında kurulmuş ve tüm üye ülkelere yayılan kuruluşlar ağı sayesinde etkin bir şekilde uygulanabilmektedir. Hayatboyu Öğrenme Programı bünyesinde barındırdığı tüm faaliyetler ve programların uluslararası ortaklıklara dayanması sebebiyle yönetim açısından da Brüksel ve üye ülkeler arasında yoğun bir işbirliğı ve ortak çalışma gerektirmektedir.

1. Merkezi Yönetim

a. Avrupa Komisyonu

Avrupa Birliğı sistemi içerisinde yürütme fonksiyonu Avrupa Komisyonu tarafından yerine getirilmektedir. Bir tür Bakanlar Kurulu niteliğinde olan Avrupa Komisyonu, biri başkan olmak üzere 27 üyeye sahiptir ve her bir üye farklı bir faaliyet sahasından sorumlu siyasi otorite ya da bir başka ifade ile Bakan konumundadır. Eğitim, öğretim kültür ve gençlikden sorumlu Komisyon Üyeliğı görevini Kıbrıs Rum uyruklu Androulla Vassiliou yürötmektedir.

Androulla Vassiliou

Eğitim, Öğretim, Kültür ve Gençlikten sorumlu Komisyon Üyesi

b. Avrupa Komisyonu Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü (DG EAC)

Avrupa Komisyonu icra görevini üye devletler ve kendisine bağlı ajanslar ya da genel müdürlükler aracılığı ile yerine getirir.

Mevcut sistem içerisinde eğitim, öğretim, kültür ve gençlik işleri tek bir çatı altında bulunmakta olup siyasi otorite ya da bakanlık konumundaki Komisyon ve Komisyon üyesine bağlı bir icra birimi konumunda bulunan “Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü” tarafından yürütülmektedir. Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü’nün genel amaçları bir bilgi Avrupa’sı yaratmak, Avrupa kültür alanının gelişmesini sağlamak ve Avrupa vatandaşlarını ve özellikle gençleri Avrupa entegrasyonunun bir parçası haline getirmek olarak özetlenebilir.

Daha önce de bahsedildiği gibi Eğitim ve Gençlik Programları kapsamında yürütülen faaliyetler temel08 Uygulama Raporu olarak ikiye ayrılmaktadır. Merkezi yani tüm Avrupa genelinde yürütülen faaliyetlerden Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü’ne bağlı olarak çalışan Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency).

c. Eğitim, İşitsel, Görsel ve Kültür Yürütme Ajansı (EACEA)

AB Komisyonu Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğüne bağlı olarak 2007 yılında kurulan ve kısaca Yürütme Ajansı olarak bilinen Eğitim, İşitsel, Görsel ve Kültür Yürütme Ajansı (The Education, Audiovisual and Culture Agency Executive Agency - EACEA), Ulusal Ajansların faaliyet kapsamının dışındaki faaliyetleri desteklemektedir. Hayatboyu Öğrenme Programı kapsamında yer alan tüm sektörel programlardan yararlanma hakkına sahip olan kurum ve kuruluşlar merkezi faaliyetlerden de yararlanabilirler. Yürütme Ajansı tarafından desteklenen faaliyetler için daha fazla bilgi <http://eacea.ec.europa.eu> adresinden edinilebilir.

2. Ülkesel Yönetimler (Ulusal Ajanslar)

Programların ülke merkezli uygulamaları yani üye ülkeler nezdinde ve yereldeki uygulamalarından ise her bir üye ülke tarafından kendi iç mevzuatına uygun olarak kurulmuş olan ve faaliyet gösteren, ilgili ülkenin hukuki ve idari sisteminin bir parçası olan ulusal ajanslar sorumludur. Bir başka ifade ile uluslararası nitelikteki Eğitim ve Gençlik Programlarının ülke içerisindeki tüm iş ve işlemleri ile ilgili olarak yetkili olan kuruluşlar Ulusal Ajanslardır.

Programların toplumun ve sosyal hayatın tamamına hitap eden niteliği dolayısıyla tüm kurum ve kuruluşların proje hazırlama imkânına sahip olması, program bütçesinin tüm yurt genelinde adil

ve dengeli bir şekilde dağıtılmasından sorumlu olan ve ulusal ajans görevini yürüten kurum ve kuruluşların kendi tüzelkişiliğini haiz ve özerk kurumlar olmasını gerektirmektedir. Türkiye ulusal ajanslığı görevini sürdürmekte olan Merkez Başkanlığımızda Devlet Planlama Teşkilatı'nın ilgili kuruluşu statüsünde özerk ve kamu tüzel kişiliğini haiz bir kurum olarak faaliyet yürütmektedir.

Merkez Başkanlığı bünyesinde kurulan “Değerlendirme Komitesi”ne devredilmiştir. Değerlendirme Komitesi, programlar tarafından kendisine gönderilen proje ve bireysel faaliyetlerin seçimine ilişkin başvuruları değerlendirdikten sonra onay için program kuralları gereği Başkanlığa havale etmektedir.

a. Merkez Başkanlığı

2002 yılında Devlet Planlama Teşkilatı bünyesinde AB Eğitim ve Gençlik Programları birimi kurulmuş, söz konusu birim 2003 yılında AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı adı altında idari ve mali özerkliği olan bir kurum haline getirilmiştir. Bu çerçevede Avrupa Komisyonu ile yürütülen yoğun çalışmalar sonucunda 15 Nisan 2004 tarihinde karşılıklı olarak imzalanan mutabakat zaptı ile ülkemiz Avrupa Topluluğu Eğitim ve Gençlik Programlarına tam katılım hakkını kazanmıştır.

b. Ulusal Otorite

Eğitim ve Gençlik Programları konusunda yetkili kurum olarak tesis edilen Merkez Başkanlığı, her ülkede olduğu gibi bir Ulusal Otoriteye bağlı olarak hizmet vermektedir. Türkiye Cumhuriyeti için ulusal otorite, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Devlet Bakanlığı makamıdır.

c. Yönlendirme ve İzleme Komitesi

Yönlendirme ve İzleme Komitesinin görev ve yetkileri, AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığının kuruluşuna ilişkin 4968 sayılı kanun ile belirlenmiştir. Söz konusu kanunda ; “Komite; Devlet Planlama Teşkilatı müsteşar yardımcısının başkanlığında, Milli Eğitim Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin en az genel müdür seviyesinde görevlendireceği birer üye ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca genel müdürler arasından görevlendirilecek üç üye, Gençlik ve Spor Genel Müdürü ve Merkez Başkanı olmak üzere on üyeden oluşur. Komitenin sekreteryaya hizmetleri Devlet Planlama Teşkilatı tarafından yürütülür.

Cevdet Yılmaz
Devlet Bakanı
(Ulusal Otorite)

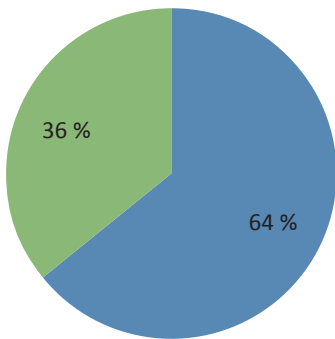
Komitenin görevleri; Merkeze verilen görevlerin yerine getirilmesiyle ilgili her türlü çalışmayı izlemek ve değerlendirmek, Merkezin malî ve idarî sorumluluklarını yerine getirebilecek yapıya ve donanımına sahip olmasını sağlamak, Merkezin uygulayacağı genel politikalar ile çalışma esas ve usullerini belirlemek, Avrupa Birliği fonlarının Merkez tarafından etkin ve yerinde kullanılmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, Merkezin çalışma plânını onaylamak, proje tekliflerinin değerlendirilmesi ve seçilmesi ile ilgili esas ve usulleri tespit etmek, Avrupa Birliği eğitim ve gençlik programlarına katılımı engelleyen yasal ve idarî engelleri tespit ederek ortadan kaldırıcı tedbirleri almak ve Avrupa Birliği eğitim ve gençlik programlarının uyumlu bir şekilde yürümesini sağlamaktır.

Komite, Avrupa Birliği eğitim ve gençlik programlarının idarî ve malî bakımdan etkin bir şekilde yürütülmesinden Hükümet adına yetkili makam olan Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu Bakana karşı sorumludur. Komite en az altı üye ile Komite Başkanının, Başkanın yokluğu halinde de Komite Başkanı tarafından belirlenen Komite Başkan vekilinin başkanlığında toplanır; kararlar toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğuyla alınır. Oylamada eşitlik halinde Komite Başkanının oyunun olduğu taraf çoğunluk sayılır.” denilmektedir.

F. Hayatboyu Öğrenme Programı’nın (LLP) Finansmanı

Daha önce belirtildiği gibi Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) bir Topluluk Programıdır. Avrupa Birliği tarafından hazırlanan uzun dönemli bütçe planlarında söz konusu program için Topluluk genel bütçesinden bir pay ayrılmaktadır. Programın uygulandığı ilk dönemde (1995 - 2000) yaklaşık 1,7 milyar Avro tahsis edilmiş, ikinci dönemde (2000-2006) bu rakam 3,6 milyar Avro’ya yükselmiştir. 2007-2013 yılları arasını kapsayan 3. döneme gelindiğinde tahsis edilen bütçe yaklaşık iki kat artarak 7 milyar Avro seviyelerine çıkmıştır.

Topluluk Programlarının genelinde olduğu gibi programlara katılım sağlayan üye veya aday ülkeler, katılımları karşılığında yıllık olarak bir giriş ücreti ya da diğer bir ifade ile katılım bedeli ödemeyi taahhüt etmektedirler. Henüz Avrupa Birliği’ne adaylık aşamasındaki ülkeler için bu katılım bedelinin bir kısmı ulusal kaynaklardan, bir kısmı ise adaylık sürecini kolaylaştırmak için tahsis edilen katılım öncesi fonlardan karşılanmaktadır. 2009 yılı itibarıyla Türkiye, katılım bedelinin %36’sını ulusal kaynaklardan karşılamaktadır. Katılım bedelinin % 64’lük kısmı ise katılım öncesi fonlardan karşılanmaktadır. Türkiye, Hayatboyu Öğrenme Programında 31 ülke arasında en büyük bütçeye sahip 7. ülke konumundadır.

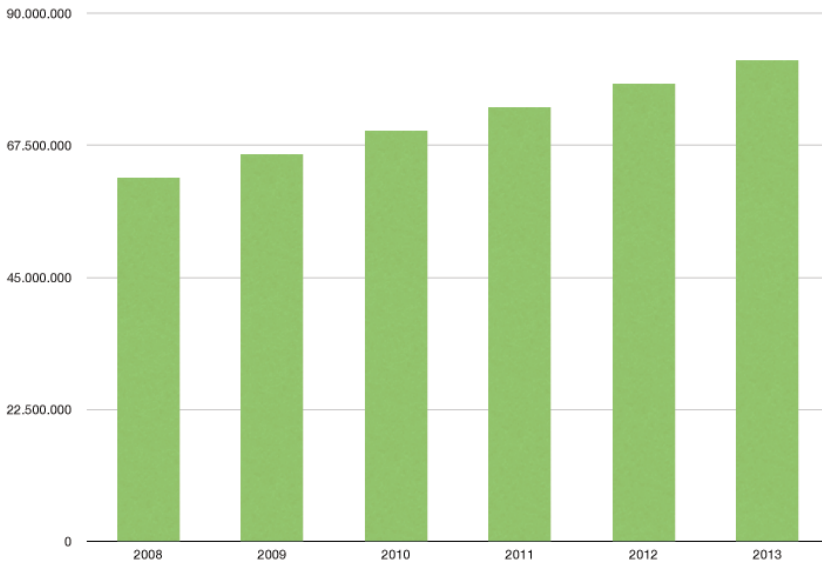

GRAFİK 1
Türkiye LLP Bütçesinin kaynakları

Grafik 2’de de görüleceği gibi 3. Dönem itibarıyla Türkiye’nin kullandığı yıllık toplam LLP ödeneklerini görmek mümkündür. Söz konusu tablo merkezi ve ülke merkezli faaliyetlerin toplam miktarını

göstermekte olup, büyük bir kısmı Türkiye Ulusal Ajansı tarafından yönetilmekle beraber yaklaşık olarak % 15'i merkezi projelere ve Yürütme Ajansının uhdesine ayrılmıştır.

Türkiye'nin 3. dönemde kullanacağı toplam LLP bütçesi 490 milyon Avro olarak belirlenmiştir ki bu Avrupa LLP Uygulama Raporu kaynaklarının yaklaşık % 7'sinin Türkiye'nin kullanımına tahsis edildiği anlamına gelmektedir.

GRAFİK 2
Türkiye'nin 7 yıllık 3. dönemde sahip olduğu yıllık LLP bütçeleri

Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) bünyesindeki tüm sektörel ve alt programlarda yoğun bir talep yaşanmaktadır. Yıllık gerçekleştirmeler bölümünden de takip edilebileceği gibi Türkiye'nin her ilinden ve yöresinden binlerce proje hazırlanmaktadır. Hali hazırda hazırlanan proje sayıları, mevcut ödeneklerin çok üzerindedir. Bu sayede bir yandan yaşanan rekabet sebebiyle projelerde daha yüksek kaliteye doğru bir eğilim oluşurken, bir yandan da eldeki ödeneklerin tamamının yani % 100'ünün yararlanıcılara tahsis edilmesi sağlanmıştır.

Bölüm 2 Program Faaliyetleri

Önceki bölümlerde de izah edildiği üzere projeler, bireysel baş-vurular ve benzer diğer faaliyetler kapsamında yürütülen tüm faaliyetlere program faaliyetleri olarak tanımlanabilir. Her üç faaliyet türünün ortak bazı özellikleri bulunmaktadır. İster projeler, ister bireysel faaliyetler ve isterse diğer program faaliyetlerinde olsun bu üç husus ortak niteliktedir.

- * Tüm program faaliyetleri için üye tüm ülkeler nezdinde geçerli ve uyulması zorunlu kurallar bulunmaktadır.
- * Tüm program faaliyetlerinde süreleri ve şekli önceden belirlenmiş başvuru süreçleri bulunmaktadır.
- * Tüm programlarda önceden belirlenmiş kriterlere göre bir eleme ve onay süreci bulunmaktadır.

Bu bölümde LLP çatı programı başta olmak üzere tek tek Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvig ve Ortak Konulu Program kapsamındaki program faaliyetlerinde 2009 yılı uygulama sonuçlarına göz atılacaktır.

A. Proje Faaliyetleri

Proje tipi faaliyetler LLP programlarının çok önemli bir kesimini oluşturmaktadır. Projeleri programların en temel ve ayırt edici faaliyetleri olarak tarif edebiliriz.

Projeyi her bir farklı program için ayrı ayrı yayınlanan ve Avrupa genelinde standart olan başvuru formları kullanılarak hazırlanan, proje fikrine uygun olarak planlanan tüm iş, faaliyet ve bütçe planlarını, ve kurulan ortaklıklara ilişkin bilgileri içeren; başvuruyu yapan kurum tarafından usulüne uygun olarak hazırlanıp, onaylanıp, imzalanmış olan ve her yıl yeniden ilan edilen başvuru tarihlerinde ilgili ülkenin ulusal ajansına gönderilmesi gereken bir belge olarak tanımlamak mümkündür.

Yukarıda da belirtildiği gibi projeler tüm eğitim ve gençlik programları arasında en fazla dikkat çeken ve hatta programların gelişim sürecini tanımlayan faaliyet türü olmuşlardır. Bunun en önemli sebebi bu tarz proje konseptinin ülkemizde gündelik hayata ciddi bir oranda Eğitim ve Gençlik Programları vasıtasıyla girmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye'nin programlara tam katılım sağladığı 2004 yılında, her şey henüz çok yeni iken insanların zihninde en çok soru işareti doğuran husus projelerin ne olduğu idi.

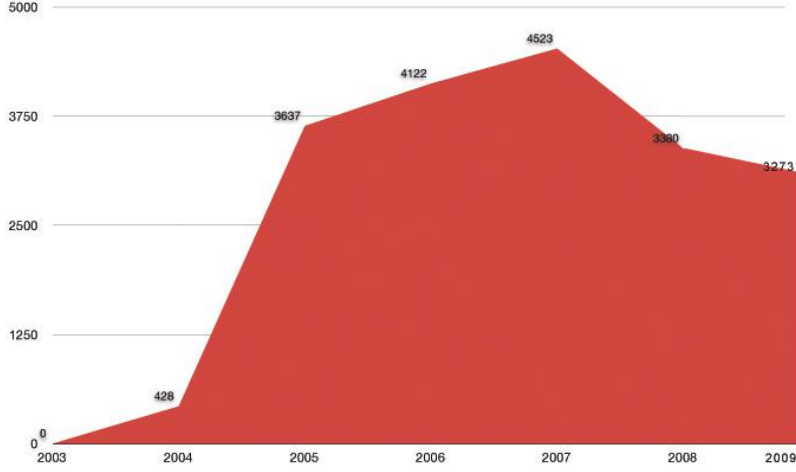
Söz konusu başlangıç döneminde proje denilince insanların çoğunun aklına ilk gelen baraj, yol projeleri gibi çok büyük yatırım, insan kaynağı ve tamamlanması için onlarca yıl gerektiren faaliyetler geliyordu.

Oysa bir önceki sayfada da izah edildiği gibi proje belirli bir zaman aralığı içerisinde, mevcut ve elde edilebilir kaynakları kullanarak, önceden tanımlanan hedef ve amaçlara ulaşmak için, aynı hedefe ulaşmayı amaçlayan kişi ve kuruluşlarla ortaklaşa olarak yapılan çalışmalarından ibarettir. Geçen beş yıl içerisinde Comenius, Grundtvig, Leonardo da Vinci programları kapsamında binlerce projeye imza atan kişi ve kurumlarımız, projenin doğru tanımını önce kendileri özümse-diler, ardından çevrelerindeki kişi ve kuruluşlara da yaydılar.

Hayatboyu Öğrenme Programı bünyesinde bulunan sektörel programların sahip olduğu yapı ve onlarca yıldır denenen ve devamlı olarak günün ihtiyaçlarına göre geliştirilen süreçleri proje hazırlarken ihtiyaç duyulabilecek en önemli üç gerekliliği karşılamaktadır. Bunlar yöntem, finansman ve ortaklıklardır.

Bunlardan birincisi yöntemdir ki bütün farklı proje tipleri başvuru formu denilen ve projenin üzerine kurgulandığı, hedefinizi, yönteminizi ve araçlarınızı açıklıkla anlatmanıza ve ifade etmenize imkân sağlayan, tüm Avrupa çapında ortak olarak kullanılan, uzun yıllardan beri

kullanılarak denenmiş ve etkinliği ispatlanmış belgelere sahiptir. Bu sebeple söz konusu başvuru formları doldurulduğunda zaten bir proje hazırlanmış olmaktadır.

GRAFİK 3

Hayatboyu Öğrenme Programına yapılan yıllık proje başvuru sayıları

Bir projenin gerçekleştirilebilmesi için yöntemden de daha önemli olan ikinci husus ise projenin finansmanıdır. Programlar projenizi gerçekleştirebilmeniz için gereken finansal kaynağın çoğu kere tamamını karşılamakta ve proje işini kişiler, kurum ve kuruluşlar için masrafsız bir faaliyet haline getirmektedir.

Üçüncü önemli gereklilik ise hemen hemen tüm Hayatboyu Öğrenme Programlarında esas olan projelerin uluslararası ortaklıklar kurularak yapılmasıdır. Yabancı ülkelerden ortaklar bulmak özellikle proje hazırlama safhasında oldukça zorlu bir süreç olsa bile programların neredeyse 15 yıldır 31 ülkede uygulanıyor olması Avrupa Birliği genelinde tanınırlığa sahip olmalarına ve bu sayede proje yapmaya hazır binlerce kurum ve kuruluştan oluşan bir kitle oluşmasına imkân sağlamıştır.

1. LLP Projelerinde 2009 yılının genel görünümü

LLP bünyesinde yer alan Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci ve Grundtvig isimli sektörel programlar altında proje niteliğinde pek çok faaliyet bulunmaktadır. Ortak Konulu Program altında da proje tipi faaliyetler bulunmasına rağmen merkezi nitelikte olduklarından bu rapora dahil edilmemişlerdir. Tüm Türkiye’de gerçekleştirilen LLP projeleri hakkında genel durumu bu bölümün devamındaki iller bazında proje başvuru, kabul ve ödenek miktarlarının verildiği tablodan görmemiz mümkündür.

LLP projelerinde Türkiye genelindeki tablonun daha iyi anlaşılabilmesi için proje dağılımlarını ve benzer verileri gösteren bir haritayı

36 ve 37. sayfalarda bulabilirsiniz. Söz konusu haritalar illerin proje performanslarını karşılaştırma konusunda fikir verecektir.

Bu haritalardan ilkinde Devlet Planlama Teşkilatı tarafından en son 2003 yılında tamamlanan ve illerin gelişmişlik seviyelerini göstermeyi amaçlayan bir çalışmadan alınan illerin eğitim sektörü gelişmişlik endekslerinin yer aldığı haritadır. Gelişmişlik endeksleri ölçülürken DPT tarafından 6 farklı gösterge kullanılmıştır. Bu göstergeler; illerin okuma yazma oranı, ildeki okullaşma oranı, kadınların okur yazarlık oranı, ildeki mesleki eğitimdeki okullaşma oranı, ildeki üniversite mezunlarının oranıdır.

İllerin eğitimde gelişmişlik oranları ile kabul edilen proje sayıları arasında doğrudan bir korelasyon bulunmamaktadır. Bununla birlikte özellikle bölgeler bazında benzerlikler bulunduğu Wgözlemlenebilmektedir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu genel olarak bu konuda iyi bir performans sergileyememiş görünmektedirler. Öte yandan eğitimde gelişmişlik sıralamasında eksi performans gösteren Konya ve Yozgat'ın proje kabul sayıları bakımından pek çok ili geçerek ön plana çıkabildikleri görülmüştür.

Proje kabul sayıları veya illerin eğitimde gelişmişlik oranları tek başına projelerin dağılımını değerlendirirken yeterli görünmemektedir. Özellikle LLP'ye ayrılan finansal kaynakların Türkiye gibi büyük bir ülkenin ihtiyaçlarını karşılama konusunda yetersiz kalacağı aşikardır. Bu sebeple kısıtlanan LLP program kaynaklarının yekunundan daha fazla iller genelindeki dağılımı önem arz etmektedir. Bunu ifade edebilmek için illerin nüfuslarını gösterir, ikinci bir haritaya daha yer verilmiştir.

İl nüfuslarını gösterir haritaya dikkat edildiğinde, proje üretilmesi konusunda daha iyi performans gösteren illerin aynı zamanda daha fazla nüfusa sahip iller olduğu dikkat çekmektedir. İstanbul, Ankara, İzmir ve Adana ilk dört sırada yer almaktadır. İl nüfusları ayrıca proje ihtiyacını göstermesi bakımından ve hangi illerde daha fazla proje yapılması gerektiğini göstermesi bakımından da önemlidir.

İl nüfusları ile kabul edilen proje sayıları arasındaki ilişkiden hareketle 2009 yılı verileri incelendiğinde en dikkat çekici husus İstanbul'un katettiği sıçramadır. 2008 yılında kabul edilen 63 projesi ile ancak 3'üncü sırada yer alabilen İstanbul, 2009 yılında rekor denilebilecek bir artış ile kabul edilen proje sayısı 87'ye çıkmış ve İstanbul genel sıralamada birinciliğe yükselmiştir. İstanbul'un elde ettiği başarının tam tersi bir durum Konya ili için geçerlidir. 2008 yılında kabul edilen 43 projesi ile 4'üncü sırada yer alan Konya 2009 yılında yarıdan fazla oranda bir azalma ile kabul edilen proje sayısı 26'ya gerilemiş ve genel sıralamada 6'ncılığa düşmüştür.

Dezavantajlı kesimlere ulaşılması hususu gerek Komisyon gerekse Merkez Başkanlığımızın hassasiyetle üzerinde durduğu bir husustur. Toplumsal ve kamusal imkânlardan daha az yararlanan, merkezin daha dışındaki insanların yararlanmasını sağlamak ulusal ajansların başlıca görevleri arasında yer almaktadır. Bu sebeple özellikle her yıl yeniden yayınlanan “LLP Teklif Çağrısı” bunu sağlamak için alınan önlemlerin duyurulduğu bir belge niteliğindedir.

Örneğin ülkenin büyüklüğüne oranla kıt olan LLP kaynaklarından hep yeni kişi ve kuruluşların yararlanabilmesini sağlamak adına her bir kuruluşun verebileceği proje sayılarında kısıtlamaya gidilmiştir. Comenius programında daha önce proje yapılmamış illerden gelen projelere fazladan puan verilmektedir.

Söz konusu önlemler etkisini her geçen başvuru döneminde beklenen sonuçları artarak vermeye başlamıştır. Türkiye’nin her yerinden proje başvurusu alan Merkez Başkanlığı ayrıca proje kabul sayılarında da her geçen yıl daha dengeli bir dağılımı sağlayacak tedbirler almaktadır. Bu tedbirler sayesinde ki gelişmiş illerin lehine olan dağılım kademeli olarak değişmektedir. Örneğin 2007 yılında 97 projesi kabul edilmiş olan Ankara için 2008 yılında bu sayı 75’e gerilemiş ve 2009 yılında ise 68 olarak gerçekleşmiştir. Buna karşılık 2008 yılında LLP kapsamında kabul edilen projesi olmayan Şırnak ili 2009 yılında kabul edilen 4 projesi ile genel sıralamada bir çok ili geride bırakarak 62’nci sırada yer almıştır.

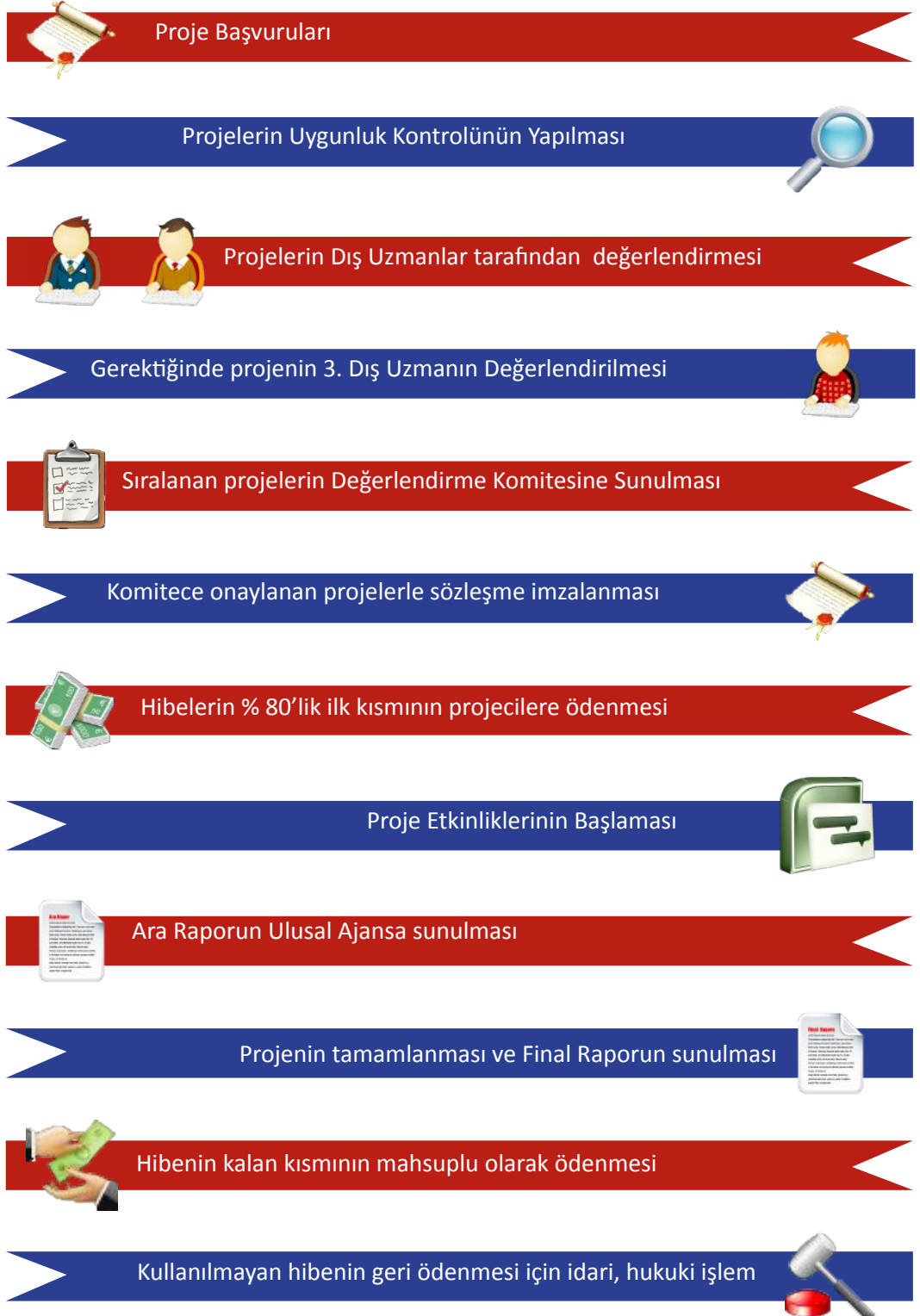
Daha dengeli ve adaletli proje kabul dağılımı için kullanılan tek araç Teklif Çağrısı ile her yıl yenilenen yeni bağlayıcı ve kısıtlayıcı kurallar getirilmesi değildir. Merkez Başkanlığı proje kapasitesi zayıf olan bölge ve illerin kapasitelerinin geliştirilmesi için de önlemler almaktadır. Bilgilendirme toplantıları ve proje fuarları gibi öğretici etkinlikler bu tür proje kapasitesi daha zayıf olarak görülen illere ve bölgelere yönlendirilmektedir. Söz konusu faaliyetlere “Yaygınlaştırma Faaliyetleri” bölümüne bakılabilir.

Dezavantajlılık Nedir?

Programlarda seçim sürecinde en çok önem verilen, Avrupa çapında ve her zaman geçerli olan önceliklerin başında dezavantajlılık gelir. Ekonomik, sosyal, kültürel ve fiziksel olarak toplumun genelinden daha dezavantajlı kimseleri konu alan projeler her zaman ek puan alırlar. Yine de hiç bir proje kalite unsuru da göz ardı edilerek sadece dezavantajlıların sorunlarını konu edindiği için seçilemez.

BİR PROJENİN HAYAT DÖNGÜSÜ

Yan tarafta verilen proje hayat döngüsü örnek niteliğindedir. Her bir sektörel programa ait proje tiplerinde ve hatta aynı program altında yer alan farklı tipteki projelerde dahi önemli farklılıklar ve değişiklikler bulunmaktadır.

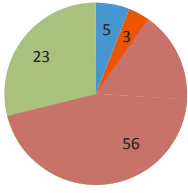

Tablo 1 Hayatboyu Öğrenme Programında (LLP) illerin 2009 yılı proje performansları ve tahsis edilen ödenekler

Plk. No	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	Adana	149	30	20,13	812.895	3,15
2	Adıyaman	21	8	38,10	169.650	0,66
3	Afyonkarahisar	24	4	16,67	140.960	0,55
4	Ağrı	10	5	50,00	249.630	0,97
5	Amasya	33	3	9,09	119.280	0,46
6	Ankara	308	68	22,08	3.624.822	14,07
7	Antalya	63	16	25,40	546.840	2,12
8	Artvin	8	2	25,00	35.800	0,14
9	Aydın	51	13	25,49	304.500	1,18
10	Balıkesir	51	6	11,76	202.000	0,78
11	Bilecik	22	6	27,27	152.250	0,59
12	Bingöl	10	1	10,00	42.300	0,16
13	Bitlis	4	1	25,00	87.500	0,34
14	Bolu	44	13	29,55	719.100	2,79
15	Burdur	16	5	31,25	103.850	0,40
16	Bursa	64	12	18,75	292.125	1,13
17	Çanakkale	25	2	8,00	49.000	0,19
18	Çankırı	20	11	55,00	551.889	2,14
19	Çorum	35	6	17,14	146.950	0,57
20	Denizli	26	5	19,23	231.900	0,90
21	Diyarbakır	43	3	6,98	242.800	0,94
22	Edirne	15	6	40,00	113.300	0,44
23	Elazığ	36	8	22,22	386.800	1,50
24	Erzincan	17	2	11,76	32.000	0,12
25	Erzurum	25	4	16,00	116.200	0,45
26	Eskişehir	53	15	28,30	331.660	1,29
27	Gaziantep	64	16	25,00	591.282	2,29
28	Giresun	28	6	21,43	129.500	0,50
29	Gümüşhane	4	1	25,00	59.400	0,23
30	Hakkari	10	2	20,00	100.900	0,39
31	Hatay	42	5	11,90	117.950	0,46
32	Isparta	29	6	20,69	112.400	0,44
33	Mersin	104	24	23,08	842.244	3,27
34	İstanbul	286	87	30,77	3.057.963	11,87
35	İzmir	157	45	28,66	1.238.483	4,81
36	Kars	12	1	8,33	21.450	0,08
37	Kastamonu	49	4	8,16	250.800	0,97
38	Kayseri	64	19	29,69	613.950	2,38
39	Kırklareli	4	2	50,00	73.900	0,29
40	Kırşehir	14	4	28,57	169.450	0,66

Tablo 1 Hayatboyu Öğrenme Programında (LLP) illerin 2009 yılı proje performansları ve tahsis edilen ödenekler

41	Kocaeli	85	27	31,76	742.840	2,88
42	Konya	137	26	18,98	1.377.809	5,35
43	Kütahya	44	10	22,73	194.900	0,76
44	Malatya	33	5	15,15	252.129	0,98
45	Manisa	64	20	31,25	463.448	1,80
46	Kahramanmaraş	77	15	19,48	359.900	1,40
47	Mardin	30	8	26,67	184.700	0,72
48	Muğla	25	6	24,00	131.250	0,51
49	Muş	27	4	14,81	81.160	0,31
50	Nevşehir	33	4	12,12	127.530	0,49
51	Niğde	12	5	41,67	173.550	0,67
52	Ordu	38	7	18,42	214.400	0,83
53	Rize	13	5	38,46	193.350	0,75
54	Sakarya	34	7	20,59	219.101	0,85
55	Samsun	45	12	26,67	310.900	1,21
56	Siirt	10	3	30,00	100.800	0,39
57	Sinop	14	4	28,57	100.750	0,39
58	Sivas	18	5	27,78	144.500	0,56
59	Tekirdağ	21	7	33,33	246.475	0,96
60	Tokat	31	4	12,90	224.000	0,87
61	Trabzon	60	15	25,00	409.148	1,59
62	Tunceli	5	3	60,00	169.400	0,66
63	Şanlıurfa	42	7	16,67	137.250	0,53
64	Uşak	20	7	35,00	139.900	0,54
65	Van	22	1	4,55	61.250	0,24
66	Yozgat	39	18	46,15	460.200	1,79
67	Zonguldak	34	5	14,71	138.000	0,54
68	Aksaray	38	11	28,95	211.950	0,82
69	Bayburt	4	1	25,00	14.500	0,06
70	Karaman	26	5	19,23	172.900	0,67
71	Kırıkkale	34	2	5,88	189.040	0,73
72	Batman	15	4	26,67	84.575	0,33
73	Şırnak	7	4	57,14	104.800	0,41
74	Bartın	26	5	19,23	101.200	0,39
75	Ardahan	0	0	0,00	0	0,00
76	Iğdır	1	0	0,00	0	0,00
77	Yalova	14	2	14,29	58.450	0,23
78	Karabük	21	4	19,05	111.850	0,43
79	Kilis	8	1	12,50	38.750	0,15
80	Osmaniye	13	4	30,77	83.500	0,32
81	Düzce	13	3	23,08	55.250	0,21
GENEL TOPLAM		3273	763	23,34	25.771.078,11	100

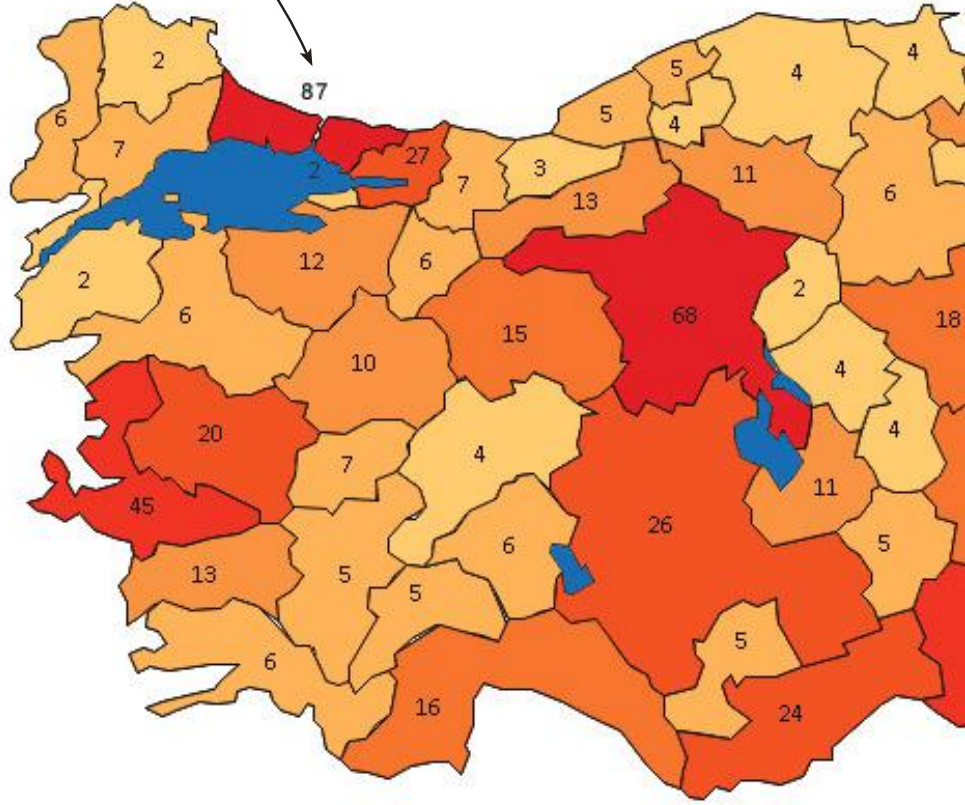
■ Grundtvig
■ Comenius
■ Leonardo da Vinci
■ Erasmus

GRAFİK 4

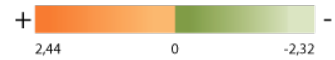
2009 yılında en çok proje yapılan il olan İstanbul'un 87 projesinin programlara göre dağılımı

HARİTA 2

HAYATBOYU ÖĞRENME 2009 YILI PROJELERİNİ

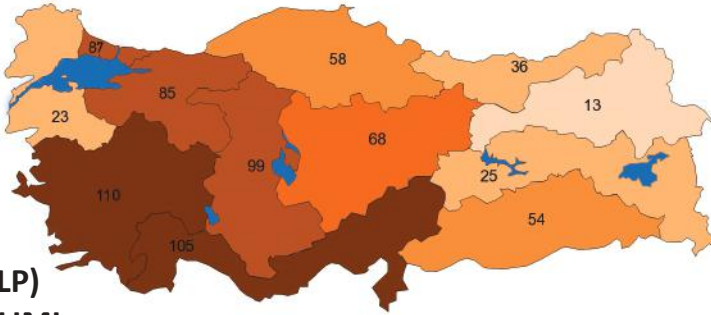

HARİTA 4
Eğitim Gelişmişliği Endeksi

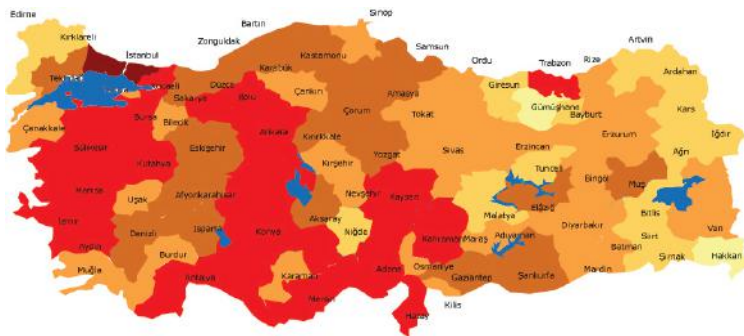
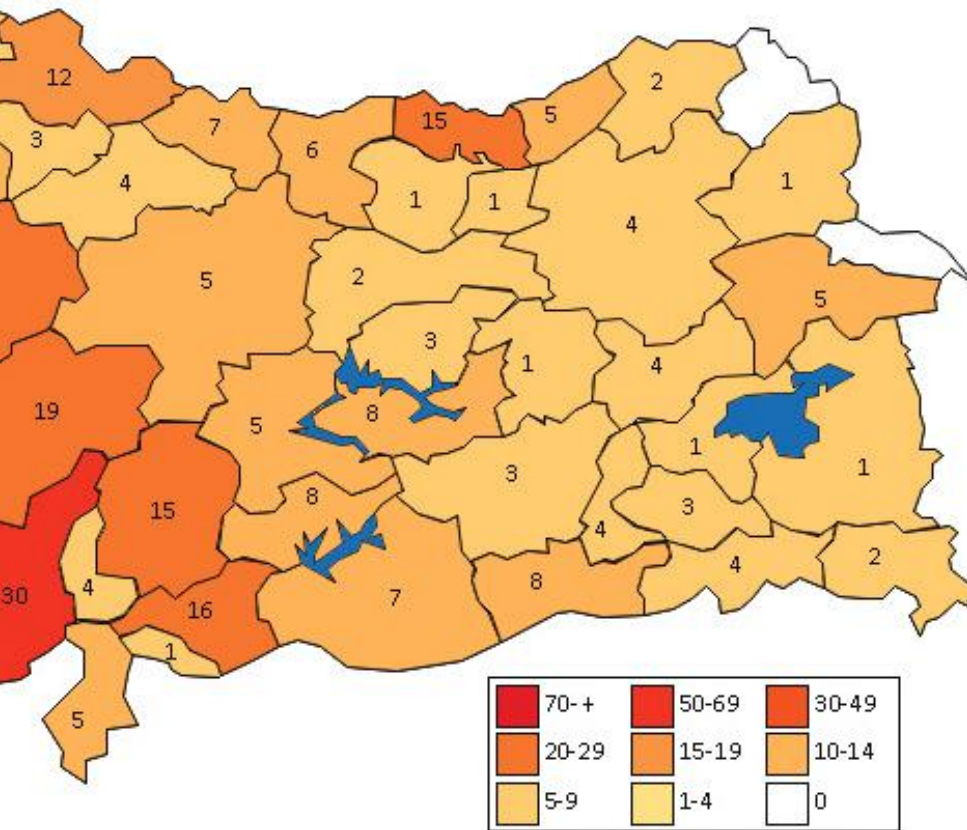
Kaynak : DPT Yayınları, No:2671, 2003

ME PROGRAMI (LLP) İN COĞRAFİ DAĞILIMI

HARİTA 3

NUTS I Bölge Birimleri

Sınıflandırmasına göre bölgelerin
ürettiği projelerin dağılımı

HARİTA 5

İl nüfuslarını gösterir harita

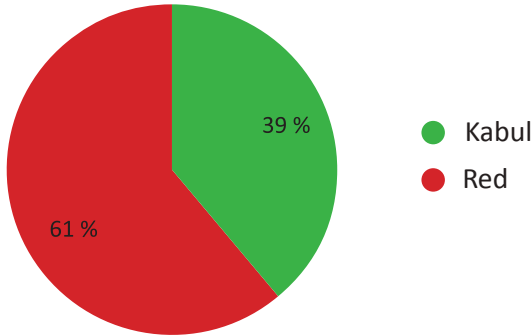
2. Comenius Programı

Comenius programı yoğunluklu olarak okul öncesi, ilk ve orta öğretim kurumlarının proje hazırlayabildikleri bir programdır. Program kapsamındaki projelerden yararlanabilmek için en az üç ülkeden benzer kuruluşlar arasında ortaklık kurulması gerekmektedir. 2009 yılında hayata geçirilen Comenius Bölgesel Ortaklıklar Programı sayesinde il Milli Eğitim Müdürlükleri de proje geliştirebilmektedirler. Comenius Okul Ortaklık Projesi hazırlamak isteyen kurumlar üç farklı tipte proje hazırlayabilirler. Bunlar;

1. İki Taraflı Ortaklıklar
2. Çok Taraflı Ortaklıklar
3. Bölgesel Ortaklıklar'dır.

Comenius Projeleri için 2009 yılında tahsis edilen toplam ödenek 7.700.000 Avro'dur ve bu toplam LLP 2009 bütçesinin % 14,38'ini oluşturmaktadır. 2009 yılında tüm Türkiye'den toplam 997 adet proje başvurusu gelmiş, bunlardan 386 tanesi kabul edilmiştir. Diğer bir deyişle yapılan başvuruların % 39'u kabul edilmiştir.

GRAFİK 5
Comenius programı
2009 yılı kabul red
oranları

Bir önceki yıl ile karşılaştırıldığında bütçesinin yaklaşık % 10 artmış olduğu görülmektedir. Buna karşılık başvuru sayıları ancak % 5 kadar artarak 944'ten 997'ye çıkmıştır. Öte yandan kabul edilen proje sayısının 406'dan 386'ya gerilediğini görüyoruz.

Proje grupları baz alınarak incelendiğinde Comenius programı bünyesinde projelere ayrılan bütçenin çok büyük bölümünün Çok Taraflı Projelere tahsis edildiği görülecektir. 2009 yılında Çok Taraflı Projelere ayrılan bütçe 6.760.000 Avro iken, İki Taraflı Projelere ayrılan bütçe 528.000 Avro olmuştur. 2009 yılında ilk defa hayata geçirilmiş olan Bölgesel Ortaklıklar kapsamında 25 başvuru yapılmış bunların 15 tanesi kabul edilerek 412.000 avro bütçe tahsis edilmiştir.

Tablo 2'de de görüldüğü üzere 64 ilimizde en az bir adet Comenius Projesi 2009 yılında uygulanmak üzere kabul edilmiştir. Kabul edilen projesi olmayan 17 ilimiz ise şunlardır: Amasya, Ardahan, Batman, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Erzincan, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Kars,

Kırıkkale, Kilis, Sakarya, Tokat, Tunceli, Van. Bu illerden Ardahan, Batman, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Erzincan ve Gümüşhane başvuruda dahi bulunmamış diğer illerden başvuru yapılmış olmakla birlikte kabul edilmemiştir.

Projeleri en çok kabul edilen iller itibarıyla tabloya baktığımızda ilk üç sırada İstanbul, İzmir ve Ankara'nın yer aldığını görüyoruz. 56 proje ile ilk sırada yer alan İstanbul'u 29 proje ile İzmir ve 20 proje ile Ankara takip etmektedir. 2008 yılında 12 proje ile 8. Sırada yer alan Ankara çok büyük sıçrama yaparak 3. sıraya yükselmiştir. Buna karşılık 2008 yılında 22 proje ile 3. sırada yer alan Konya ciddi bir düşüş ile kabul edilen proje sayısı 12'ye düşmüş, sıralamada ise 9. sıraya gerilemiştir.

Tablo 2 2009 Yılı Comenius projelerine ilişkin il bazında istatistikler

Sıra No	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	İstanbul	156	56	35,90	1.109.700	14,41
2	İzmir	75	29	38,67	577.000	7,49
3	Ankara	76	20	26,32	400.000	5,19
4	Kocaeli	34	17	50,00	351.000	4,56
5	Manisa	26	15	57,69	298.448	3,88
6	Aydın	23	11	47,83	256.000	3,32
7	Adana	48	13	27,08	239.000	3,10
8	Antalya	24	10	41,67	214.590	2,79
9	Konya	46	12	26,09	212.500	2,76
10	Trabzon	11	8	72,73	184.000	2,39
11	Eskişehir	23	9	39,13	168.800	2,19
12	Kahramanmaraş	22	9	40,91	167.000	2,17
13	Gaziantep	13	8	61,54	164.000	2,13
14	Kütahya	16	8	50,00	155.000	2,01
15	Kayseri	18	7	38,89	153.000	1,99
16	Samsun	17	7	41,18	151.000	1,96
17	Mardin	11	7	63,64	147.500	1,92
18	Aksaray	15	9	60,00	147.000	1,91
19	Mersin	16	5	31,25	118.000	1,53
20	Uşak	12	5	41,67	115.000	1,49
21	Adıyaman	11	6	54,55	114.500	1,49
22	Yozgat	7	7	100,00	111.000	1,44
23	Muğla	10	5	50,00	105.000	1,36
24	Isparta	15	5	33,33	95.000	1,23
25	Tekirdağ	5	4	80,00	93.875	1,22
26	Şanlıurfa	12	6	50,00	88.000	1,14

27	Zonguldak	7	4	57,14	84.000	1,09
28	Bartın	6	4	66,67	82.000	1,06
29	Karaman	11	4	36,36	82.000	1,06
30	Çankırı	5	4	80,00	72.000	0,94
31	Giresun	9	3	33,33	69.000	0,90
32	Osmaniye	6	3	50,00	69.000	0,90
33	Edirne	7	4	57,14	62.000	0,81
34	Afyonkarahisar	7	2	28,57	59.600	0,77
35	Balıkesir	8	3	37,50	59.000	0,77
36	Burdur	4	3	75,00	59.000	0,77
37	Bursa	14	3	21,43	59.000	0,77
38	Çorum	5	3	60,00	59.000	0,77
39	Hatay	6	3	50,00	59.000	0,77
40	Niğde	3	3	100,00	59.000	0,77
41	Ordu	6	3	50,00	59.000	0,77
42	Şırnak	4	3	75,00	59.000	0,77
43	Kırşehir	4	2	50,00	56.500	0,73
44	Bolu	5	3	60,00	49.000	0,64
45	Malatya	17	3	17,65	49.000	0,64
46	Sivas	5	3	60,00	49.000	0,64
47	Siirt	5	2	40,00	48.000	0,62
48	Denizli	8	2	25,00	46.000	0,60
49	Kastamonu	9	1	11,11	46.000	0,60
50	Nevşehir	12	2	16,67	45.780	0,59
51	Erzurum	3	1	33,33	42.225	0,55
52	Düzce	4	2	50,00	38.000	0,49
53	Bilecik	6	2	33,33	36.000	0,47
54	Elazığ	9	2	22,22	26.000	0,34
55	Karabük	3	2	66,67	26.000	0,34
56	Kırklareli	1	1	100,00	25.000	0,32
57	Çanakkale	8	1	12,50	23.000	0,30
58	Diyarbakır	3	1	33,33	23.000	0,30
59	Rize	4	1	25,00	23.000	0,30
60	Ağrı	2	1	50,00	13.000	0,17
61	Artvin	2	1	50,00	13.000	0,17
62	Sinop	3	1	33,33	13.000	0,17
63	Yalova	3	1	33,33	13.000	0,17
64	Muş	5	1	20,00	9.500	0,12
	GENEL TOPLAM	997	386	38,72	7.700.518	100

3. Erasmus Programı

Daha ziyade öğrenci ve öğretim elemanları ile üniversite personelinin katılabildiği bireysel faaliyetleri ile ön plana çıkan Erasmus Programı bünyesinde de proje niteliğinde bir faaliyet olan Erasmus Yoğun Programlar (IP) projeleri bulunmaktadır. Toplam LLP bütçesi içerisinde oldukça küçük bir yere sahip olan IP projelerinde doğal olarak hem başvuru sayıları ve hem de kabul sayıları bakımından rakamlar büyük olamamaktadır. Türkiye’de 2009 yılında yapılan toplam IP projesi başvurusu 19 olurken, bunlar arasından kabul edilen proje sayısı 12 olarak gerçekleşmiştir. IP projeleri için 2009 yılında tahsis edilen toplam ödenek 895.744,11 Avro olmuştur.

Tablo 3 2009 Yılı Erasmus projelerine ilişkin il bazında istatistikler

Sıra No	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	İstanbul	8	3	37.50	160.206,00	18
2	Ankara	3	2	66,67	276.557,11	31
3	Adana	2	2	100,00	96.520,00	11
4	Antalya	2	1	50,00	94.000,00	10
5	Denizli	1	1	100,00	75.500,00	8
6	İzmir	1	1	100,00	56.810,00	6
7	Sakarya	1	1	100,00	47.901,00	5
8	Tokat	1	1	100,00	88.250,00	10
	TOPLAM	19	12	63,16	895.744.11	100

Erasmus programının coğrafi dağılımı değerlendirilirken şu hususa dikkat edilmesi gerekmektedir. Bütün illerimizde üniversite olmasına rağmen Ağrı, Ardahan, Batman, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Karaman, Kırklareli, Kilis, Mardin, Ordu, Osmaniye, Siirt, Şırnak, Tunceli, Yalova illerdeki üniversiteler Erasmus Üniversite Beyannamesi (Erasmus University Charter) sahip olmadıklarından Erasmus faaliyetlerinden yararlanamamışlardır.

Erasmusa ilişkin tüm verilerin coğrafi dağılımını etkileyen bu durum daha çok sayıda üniversiteye sahip illerin her zaman için Erasmus programından daha fazla yararlanabilecekleri, yüksek öğretim kurumu bulunmayan illerin ise Erasmus programının kapsamı dışında olduğu anlamına gelmektedir

Yine de, üniversitelerin özellikle büyük şehirlerde toplanmış olmasına rağmen öğrencilerin ülkedeki tüm şehirlerden geliyor olmaları programın coğrafi yayılımının ülke genelini temsil ettiğini söylemek mümkündür.

4. Leonardo da Vinci Programı (LdV)

Tamamen mesleki eğitime odaklanmış olan Leonardo da Vinci programı kapsamında bireysel nitelikteki faaliyetler bulunmamaktadır. Bununla birlikte, diğer programlarda yürütülmekte olan İrtibat Seminerleri ve Hazırlık Ziyaretleri gibi proje destek faaliyetleri 2009 yılından itibaren Leonardo da Vinci pıhıusun için de yürürlüğe konulmuştur. LdV programındaki faaliyetlerin çok büyük bir ağırlığı proje niteliğindeki faaliyetlerdir. Diğer faaliyetler olarak tanımlanabilecek tek faaliyet ise Avrupa Dil Ödülü'dür. LdV programı bünyesinde 3 ana tipte proje faaliyeti bulunmaktadır:

1. Hareketlilik Projeleri
2. Ortaklık Projeleri
3. Yenilik Transferi Projeleri

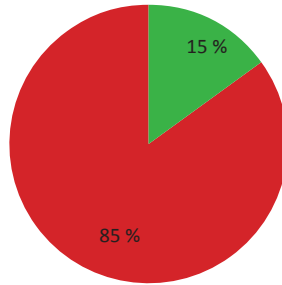
Bu üç tipteki LdV Projeleri için 2009 yılında tahsis edilen toplam ödenek 15.905.117 Avro'dur ve bu toplam LLP 2009 bütçesinin % 29.70'ini oluşturmaktadır. 2009 yılında tüm Türkiye'den toplam 2.026 adet proje başvurusu gelmiş, bunların 300 tanesi kabul edilmiştir. Kabul oranı % 14.81 olarak gerçekleşmiştir. Kabul edilen projelerin coğrafi dağılımına bakıldığında iki il hariç (Ardahan ve Iğdır) bütün illerin proje aldığı görülmektedir. On ve üzerinde proje alan il sayısı ise altıdır. Ankara 2008 yılında olduğu gibi 2009 yılında da hem başvuru hem de kabul sayıları itibari ile

ilk sırayı almaktadır. 40 proje ile birinci sırada yer alan Ankara'yı 23 proje ile İstanbul takip etmektedir. 2008 yılında 112 başvuru ve 8 kabul ile 9. sırada yer alan İstanbul 2009 yılında çok büyük ilerleme katederek 2. sıraya yükselmiştir. Proje başvurusu sayısında azalma olsa da kabul edilen proje sayısında üç kat artış ile 8'den 23'e çıkmıştır.

GRAFİK 6

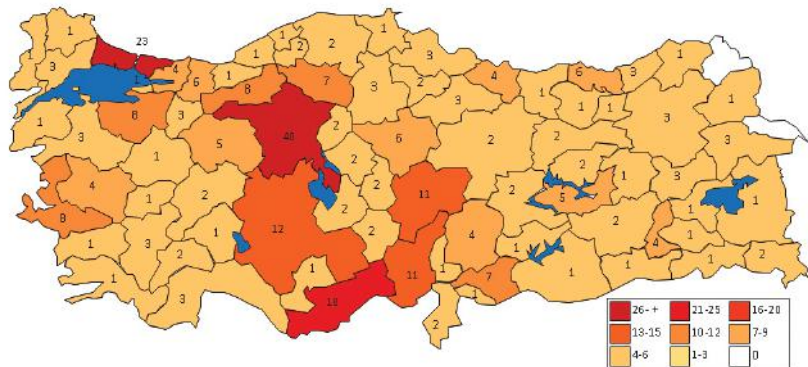
Leonardo da Vinci programı
2009 yılı kabul red oranları

- Kabul
- Red

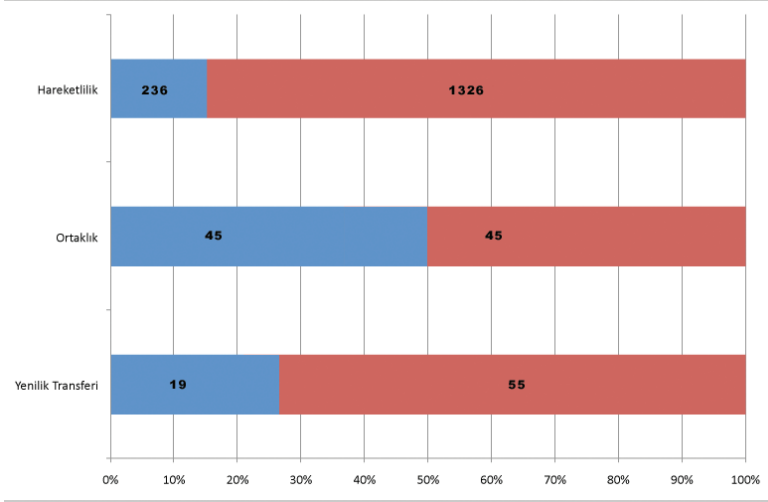

HARİTA 6

Kabul edilen Leonardo da Vinci
projelerinin illere göre dağılımı

2008 yılı gerçekleştirmeleri ile karşılaştırıldığında önemli değişiklikler olduğu görülecektir. Tahsis edilen bütçe bazında yaklaşık % 12’lik bir artış gerçekleşmiş olmasına karşılık başvuru ve kabul sayılarında % 10’u aşan oranlarda azalma meydana gelmiştir. 2008 yılında 2.224 olan başvuru sayısı 2.026’ya kabul sayısı ise 338’den 300’e gerilemiştir.

GRAFİK 7

Alt faaliyetler bazında Leonardo da Vinci programı 2009 yılı kabul red grafiği

● Kabul
● Red

Grafik 7 den de anlaşılacağı üzere LdV programında en çok başvuru yapılan ve en fazla projenin kabul edildiği faaliyet Hareketlilik projeleridir. Bunun sebebi söz konusu faaliyet için ayrılmış olan bütçenin büyüklüğüdür. 2009 yılında Hareketlilik projelerine 11.041.543 Avro, Yenilik Transferi bütçelerine 3.977.574 Avro ve Ortaklık projelerine ise 886.000 Avro bütçe ayrılmıştır. İster kamu, ister özel, isterse sivil toplum kuruluşları olsun tüm kurum ve kuruluşların mesleki eğitim projeleri hazırlayabildiği Leonardo da Vinci programı bu yapısı ile çok geniş bir yararlanıcı kitlesine sahiptir. Şüphesiz ki mesleki eğitim veren meslek okulları bu hedef kitle içinde önemli bir yer tutmaktadır.

Hedef kitlesinin bu genişliği ile LdV’nin özellikle kamu kurumları tarafından gayet iyi bir şekilde benimsendiği Ankara ilinde programlara gösterilen ilgiden anlaşılabilmektedir. Gerçekten de Bakanlıklardan, özerk kurumlara, eğitim kurumlarından, iç güvenlikten sorumlu kurumlara kadar Merkez teşkilatında yer alan pek çok kurum proje hazırlama konusunda iyi bir performans göstermektedirler.

Aynı sebeple somut verilere dayanmamakla beraber özel sektörün daha ağırlıklı olduğu İstanbul ve İzmir gibi illerde özel sektör kuruluşlarının mesleki eğitim projelerine kamu kurumlarına kıyasla daha az ilgi duyduklarını söylemek mümkündür. Leonardo da Vinci programı başvurularında en çok dikkat çeken konulardan birisi de % 14.8’lik proje kabul oranlarıdır. Her ne kadar Erasmus programının ardından ikinci en büyük bütçeye sahip LLP programı Leonardo da Vinci ise de mesleki eğitim konusunda Türkiye’nin genelinde yaşanan yoğun ilgi ve talep, kaçınılmaz olarak reddedilen proje sayılarının yüksek olmasına neden

olmaktadır. Yaygınlık bakımından 2009 yılında 79 ilde proje yürütülen LdV programının Comenius, Grundtvig gibi diğer proje türü faaliyet içeren LLP programlarına göre önde olduğu görülmektedir.

Tablo 4 2009 Yılı Leonardo da Vinci projelerine ilişkin il bazında istatistikler

Sıra No	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	Ankara	212	40	18,87	2.833.770	17,82
2	İstanbul	106	23	21,70	1.695.321	10,66
3	Mersin	82	18	21,95	707.744	4,45
4	Konya	76	12	15,79	1.132.309	7,12
5	Adana	90	11	12,22	411.375	2,59
6	Kayseri	40	11	27,50	444.450	2,79
7	Bolu	33	8	24,24	637.100	4,01
8	Bursa	48	8	16,67	216.625	1,36
9	İzmir	61	8	13,11	463.673	2,92
10	Çankırı	15	7	46,67	479.889	3,02
11	Gaziantep	43	7	16,28	402.752	2,53
12	Sakarya	25	6	24,00	171.200	1,08
13	Trabzon	46	6	13,04	219.950	1,38
14	Yozgat	24	6	25,00	241.200	1,52
15	Elazığ	23	5	21,74	344.300	2,16
16	Eskişehir	28	5	17,86	135.100	0,85
17	Kocaeli	39	4	10,26	251.440	1,58
18	Manisa	32	4	12,50	148.500	0,93
19	Kahramanmaraş	51	4	7,84	159.900	1,01
20	Ordu	31	4	12,90	155.400	0,98
21	Batman	15	4	26,67	84.575	0,53
22	Ağrı	6	3	50,00	220.130	1,38
23	Antalya	28	3	10,71	200.750	1,26
24	Balıkesir	42	3	7,14	143.000	0,90
25	Bilecik	13	3	23,08	99.750	0,63
26	Çorum	30	3	10,00	87.950	0,55
27	Denizli	14	3	21,43	110.400	0,69
28	Erzurum	22	3	13,64	73.975	0,47
29	Muş	19	3	15,79	71.660	0,45
30	Rize	8	3	37,50	153.850	0,97
31	Samsun	26	3	11,54	109.900	0,69
32	Tekirdağ	15	3	20,00	152.600	0,96
33	Tokat	28	3	10,71	135.750	0,85
34	Afyonkarahisar	15	2	13,33	81.360	0,51

Tablo 4 2009 Yılı Leonardo da Vinci projelerine ilişkin il bazında istatistikler

35	Amasya	27	2	7,41	95.200	0,60
36	Burdur	11	2	18,18	44.850	0,28
37	Diyarbakır	34	2	5,88	219.800	1,38
38	Erzincan	17	2	11,76	32.000	0,20
39	Hakkari	9	2	22,22	100.900	0,63
40	Hatay	33	2	6,06	58.950	0,37
41	Kastamonu	37	2	5,41	179.800	1,13
42	Kırşehir	7	2	28,57	112.950	0,71
43	Malatya	16	2	12,50	203.129	1,28
44	Nevşehir	21	2	9,52	81.750	0,51
45	Niğde	9	2	22,22	114.550	0,72
46	Sivas	12	2	16,67	95.500	0,60
47	Tunceli	3	2	66,67	152.900	0,96
48	Aksaray	18	2	11,11	64.950	0,41
49	Kırıkkale	31	2	6,45	189.040	1,19
50	Karabük	18	2	11,11	85.850	0,54
51	Adıyaman	8	1	12,50	30.150	0,19
52	Artvin	6	1	16,67	22.800	0,14
53	Aydın	26	1	3,85	32.000	0,20
54	Bingöl	9	1	11,11	42.300	0,27
55	Bitlis	4	1	25,00	87.500	0,55
56	Çanakkale	13	1	7,69	26.000	0,16
57	Edirne	6	1	16,67	34.800	0,22
61	Kars	9	1	11,11	21.450	0,13
62	Kırklareli	3	1	33,33	48.900	0,31
63	Kütahya	23	1	4,35	23.400	0,15
64	Mardin	19	1	5,26	37.200	0,23
65	Muğla	15	1	6,67	26.250	0,17
66	Siirt	5	1	20,00	52.800	0,33
67	Sinop	9	1	11,11	54.750	0,34
68	Şanlıurfa	29	1	3,45	49.250	0,31
69	Uşak	6	1	16,67	8.400	0,05
70	Van	17	1	5,88	61.250	0,39
71	Zonguldak	27	1	3,70	54.000	0,34
72	Bayburt	4	1	25,00	14.500	0,09
73	Karaman	13	1	7,69	90.900	0,57
74	Şırnak	3	1	33,33	45.800	0,29
75	Bartın	17	1	5,88	19.200	0,12
76	Yalova	9	1	11,11	45.450	0,29
77	Kilis	7	1	14,29	38.750	0,24
78	Osmaniye	7	1	14,29	14.500	0,09
79	Düzce	9	1	11,11	17.250	0,11
GENEL TOPLAM		2026	300	14,80	15.905.117	100

5. Grundtvig Programı

Yetişkin eğitimi ile ilgili olarak faaliyet gösteren eğitim kurumları, dernekler, vakıflar, kamu kurumları ve özel kuruluşların proje hazırlayabildikleri Grundtvig programı, LLP programları içinde bütçe bakımından 4. büyük programdır. Bütçesinin Comenius, Leonardo da Vinci ve Erasmus Programlarına oranla oldukça küçük olmasına rağmen bünyesinde proje, bireysel ve diğer tipte pek çok faaliyet barındıran bir programdır.

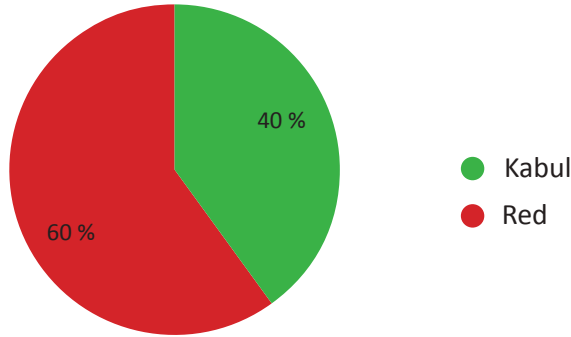
2009 yılından itibaren Grundtvig programı bünyesine ilk defa eklenen Çalışma Grubu ve Gönüllü Projeler faaliyet tipleri ile birlikte faaliyet alanı genişlemiştir. Grundtvig programı kapsamında üç tip proje faaliyeti yürütmek mümkündür. Bunlar;

1. Grundtvig Öğrenme Ortaklıkları
2. Gönüllü Projeler
3. Çalışma Grubu

Grundtvig Programı kapsamında desteklenen bu üç faaliyet türü için 2009 yılında toplam 231 proje gelmiş, bunların 66 tanesi kabul edilmiştir. Diğer bir deyişle yapılan başvuruların % 40'ı kabul edilmiştir.

GRAFİK 8

Grundtvig Programı 2009 yılı
proje kabul red oranları

Söz konusu 66 proje için toplam 1.269.699 Avro bütçe tahsis edilmiştir. Bu bütçenin yaklaşık % 88'ine tekabül eden 1.114.000 Avro'luk kısmı Grundtvig Öğrenme Ortaklıkları için kullanılmıştır. Bunun en önemli nedeni Gönüllü Projeler ile Çalışma Grubu faaliyet tiplerinin ilk defa uygulanmış olmasıdır. 2009 yılı proje başvuru ve kabul sayıları ile tahsis edilen bütçelere dair iller bazında veriler tablo 5'te verilmiştir.

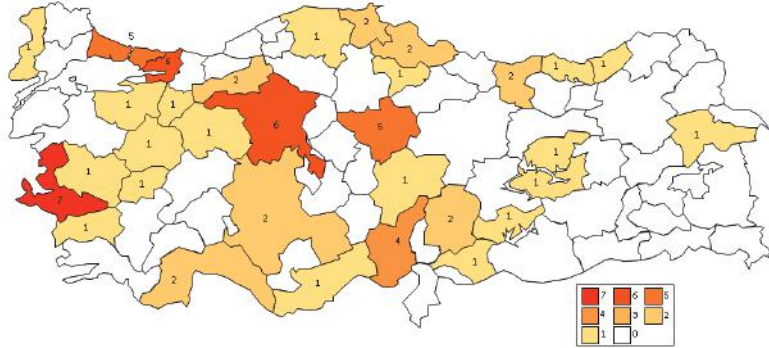
Tablo 5 2009 yılı Grundtvig projelerine ilişkin il bazında istatistikler

Sıra No	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	İzmir	20	7	35,00	141.000	11,10
2	Ankara	17	6	35,29	114.495	9,02
3	Kocaeli	12	6	50,00	140.400	11,06
4	İstanbul	16	5	31,25	92.736	7,30
5	Yozgat	8	5	62,50	108.000	8,51
6	Adana	9	4	44,44	66.000	5,20
7	Antalya	9	2	22,22	37.500	2,95
8	Bolu	6	2	33,33	33.000	2,60
9	Giresun	3	2	66,67	41.500	3,27
10	Konya	15	2	13,33	33.000	2,60
11	Kahramanmaraş	4	2	50,00	33.000	2,60
12	Samsun	2	2	100,00	50.000	3,94
13	Sinop	2	2	100,00	33.000	2,60
14	Adıyaman	2	1	50,00	25.000	1,97
15	Ağrı	2	1	50,00	16.500	1,30
16	Amasya	2	1	50,00	24.080	1,90
17	Aydın	2	1	50,00	16.500	1,30
18	Bilecik	3	1	33,33	16.500	1,30
19	Bursa	2	1	50,00	16.500	1,30
20	Edirne	2	1	50,00	16.500	1,30
21	Elazığ	4	1	25,00	16.500	1,30
22	Eskişehir	2	1	50,00	27.760	2,19
23	Gaziantep	8	1	12,50	24.530	1,93
24	Mersin	6	1	16,67	16.500	1,30
25	Kastamonu	3	1	33,33	25.000	1,97
26	Kayseri	6	1	16,67	16.500	1,30
27	Kütahya	5	1	20,00	16.500	1,30
28	Manisa	6	1	16,67	16.500	1,30
29	Rize	1	1	100,00	16.500	1,30
30	Trabzon	3	1	33,33	5.198	0,41
31	Tunceli	1	1	100,00	16.500	1,30
32	Uşak	2	1	50,00	16.500	1,30
	GENEL TOPLAM	231	66	28,57	1.269.699	100,00

Coğrafi dağılıma baktığımızda 52 ilden proje başvurusu geldiğini projesi kabul edilen il sayısının ise 32 olarak gerçekleştiğini görüyoruz. Yüksek gelişmişlik düzeyine sahip İzmir, Ankara ve Kocaeli ilk üç sırada yer almaktadır. İller sıralamasında 10 proje ile 2008 yılında birinci sırada yer alan Konya ilinin 2009 yılında 2 proje ile 10. sıraya gerilediği görülmektedir. Konya iline ilişkin bir diğer ilginç husus 2008 yılında 20 projesinin 10 tanesi kabul edilebilir kalitede iken 2009 yılında 15 başvuruya karşılık sadece 2 tanesi kabul edilebilmiştir.

HARİTA 8

Kabul edilen Grundtvig projelerinin illere göre dağılımı

B. Proje Destek Faaliyetleri

Proje Destek Faaliyetleri, adından da anlaşılacağı üzere proje tipi faaliyet olmaktan ziyade yapılmakta olan, devam eden projeleri desteklemek üzere yürütülen faaliyetleri kapsamaktadır. Bunlar Hazırlık Ziyaretleri veya İrtibat Seminerleri gibi faaliyetlerdir. Hazırlık Ziyaretleri bir proje yapmak üzere daha önceden anlaşmış ve belirli bir ilerleme kaydetmiş kurumların temsilcilerinin, hazırlayacakları projenin ayrıntılarını tartışmalarına imkan sağlamak üzere düşünülmüş bir faaliyettir.

2009 yılında 403 kurum başvuruda bulunmuş bunların 143 tanesinin talebi uygun bulunarak desteklenmiştir. Yaklaşık 163.000 Avro'luk finansal destek sağlanan faaliyetlerin iller bazındaki dağılımına baktığımızda 65 ilden başvuru geldiğini bunlardan 49 ilin başvurularının kabul edildiğini görüyoruz.

Proje Destek Faaliyetleri kapsamında yapılan başvurular ile kabul edilerek desteklenen faaliyetlerin programlara göre dağılımı şöyledir: Comenius Programı 303 başvuru, 92 kabul ve 115.510 Avro'luk hibe ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada bulunan Grundtvig Programı kapsamında 77 başvuru yapılmış bunlardan 30 tanesi kabul edilerek 32.056 Avro tahsis edilmiştir. 23 başvurunun yapıldığı Erasmus Programında başvurulardan 21 tanesi kabul edilerek 14.832 Avro hibe tahsis edilmiştir.

Tablo 6 2009 yılı Proje destek faaliyetlerinin illere göre dağılımı

Sıra No	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	Ankara	35	15	42,86	18807	11,58
2	İstanbul	41	15	36,59	17355	10,69
3	Aydın	12	8	66,67	9966	6,14
4	Bartın	13	7	53,85	8590	5,29
5	Adana	22	6	27,27	6418	3,95
6	Antalya	12	6	50,00	7783	4,79

7	Balıkesir	6	6	100,00	4570	2,81
8	Konya	29	6	20,69	6690	4,12
9	Kütahya	8	5	62,50	6413	3,95
10	Bursa	9	4	44,44	4770	2,94
11	Trabzon	6	4	66,67	3660	2,25
12	Afyonkarahisar	7	3	42,86	3488	2,15
13	Burdur	8	3	37,50	2010	1,24
14	Eskişehir	11	3	27,27	3700	2,28
15	Mersin	4	3	75,00	3298	2,03
16	Sakarya	6	3	50,00	3970	2,44
17	Samsun	10	3	30,00	3478	2,14
18	Osmaniye	8	3	37,50	3710	2,28
19	İzmir	12	2	16,67	3228	1,99
20	Kayseri	5	2	40,00	1500	0,92
21	Kırklareli	5	2	40,00	2838	1,75
22	Kocaeli	11	2	18,18	2805	1,73
23	Muğla	3	2	66,67	2180	1,34
24	Muş	3	2	66,67	1000	0,62
25	Aksaray	3	2	66,67	1100	0,68
26	Kırıkkale	5	2	40,00	3000	1,85
27	Karabük	2	2	100,00	3088	1,90
28	Adıyaman	4	1	25,00	1450	0,89
29	Amasya	2	1	50,00	940	0,58
30	Bilecik	4	1	25,00	410	0,25
31	Bolu	2	1	50,00	1150	0,71
32	Çanakkale	2	1	50,00	1838	1,13
33	Çankırı	2	1	50,00	590	0,36
34	Denizli	13	1	7,69	700	0,43
35	Diyarbakır	3	1	33,33	1702	1,05
36	Edirne	4	1	25,00	550	0,34
37	Gaziantep	3	1	33,33	1240	0,76
38	Giresun	7	1	14,29	1210	0,75
39	Hatay	4	1	25,00	1025	0,63
40	Kırşehir	3	1	33,33	910	0,56
41	Manisa	5	1	20,00	1120	0,69
42	Kahramanmaraş	8	1	12,50	500	0,31
43	Niğde	1	1	100,00	950	0,58
44	Siirt	1	1	100,00	1100	0,68
45	Tekirdağ	1	1	100,00	1010	0,62
46	Tunceli	1	1	100,00	1150	0,71
47	Şanlıurfa	2	1	50,00	1100	0,68
48	Yozgat	2	1	50,00	950	0,58
49	Batman	1	1	100,00	1388	0,85
	GENEL TOPLAM	403	143	35,48	162.398	100,00

C. Bireysel Faaliyetler

Bireysel Faaliyetler, en az proje tipi faaliyetler kadar önemli olan ve kullanılan bütçe bakımından proje tipi faaliyetlere ayrılan bütçeden daha fazla bütçenin tahsis edildiği bir faaliyet türüdür. Bu faaliyet türü, adından da anlaşılacağı üzere kişilerin bireysel olarak ve sadece kendi adlarına başvuru yaptıkları, önceden belirli bir tür faaliyet veya etkinliğe katılma yoluyla yararlanılan faaliyetlerdir.

Bireysel faaliyetlerin başvuru süreçleri, yöntemleri ve son başvuru tarihleri proje türü faaliyetlere göre oldukça farklıdır ve kendi içinde de çeşitlilik arz etmektedir.

En büyük bireysel faaliyet olarak adlandırılabilen Erasmus Öğrenim Hareketliliğini ele alalım. Kamu oyunun ve özellikle yüksek öğretim öğrencilerinin yakından bildiği bu faaliyet tipinde başvurular Ulusal Ajanslara değil, öğrencilerin bağlı bulundukları yüksek öğretim kurumlarına yapılmaktadır. Yüksek öğretim kurumları kendilerine ulaşan bu başvurular arasından ulusal ajansın kendilerine tahsis ettiği miktarın destekleyebileceği sayıda öğrenciyi seçer. Seçim süreci ise ulusal ajans tarafından belirlenen kriterlere bağlı kalmak kaydıyla yüksek öğretim kurumları tarafından yürütülür. Ödemeler ise ulusal ajans tarafından öğrencilere değil, toplam yararlanıcı sayısı miktarınca ilgili yüksek öğretim kurumuna yapılır. Öğrencilerin hak ettiği Erasmus hibeleri ise kendi yüksek öğretim kurumları tarafından yapılır. Erasmus başvurularının takvimi de her bir yüksek öğretim kurumu tarafından ayrıca belirlenebilmektedir.

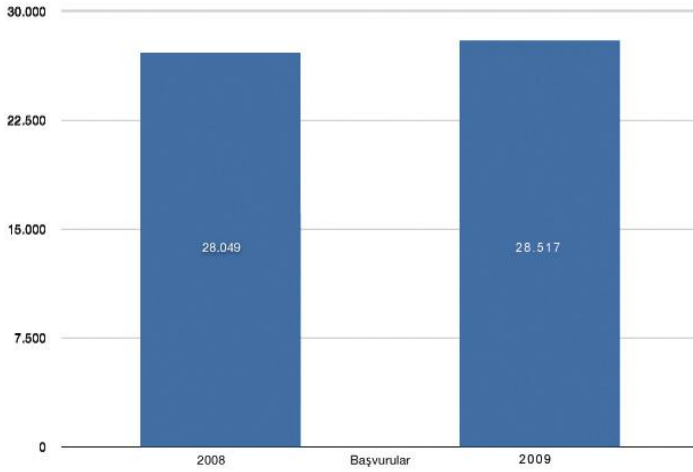
Yine bireysel bir faaliyet olan Comenius ve Grundtvig hizmetiçi eğitim faaliyetinde ise durum tamamen farklıdır. Okul eğitimi ve yetişkin eğitimi alanından hizmet veren eğitimcilerin yararlanabildikleri bu programda tüm başvurular herhangi bir aracı olmaksızın ulusal ajansa yapılmaktadır. Başvuru takvimi de yine ulusal ajans tarafından belirlenerek her yıl yayınlanan Hayatboyu Öğrenme Ulusal Teklif Çağrısı ile tüm kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Hayatboyu Öğrenme Programı bünyesinde yer alan bireysel faaliyetlerin tamamı eğitimciler ve öğrenciler içindir.

1. LLP Bireysel Faaliyetlerinde 2009 Yılı Genel Görünümü

2009 yılında LLP programlarında bireysel faaliyetlere toplam 28.517 başvuru yapılmış ve bunların 10.131 tanesi kabul edilmiştir. Başvuruların yaklaşık % 36 'sı kabul edilmiş demektir. Söz konusu faaliyetler için tahsis edilen bütçe 27.168.344 Avro olup toplam LLP bütçesinin % 50.7'sini oluşturmaktadır.

Yukarıdaki rakamlar program bazında ele alındığında Erasmus Programı ilk sırada yer almaktadır. 26.299 başvuru, 9.390 kabul sayısı ve 24.645.775 Avro'luk hibe miktarı ile Erasmus programı neredeyse bireysel faaliyetlerin büyük bölümünü oluşturduğu görülür. İlerleyen sayfalarda alt program bazında bireysel faaliyetler ayrıntılı olarak inceleneceğinden şimdilik şu kadarını belirlemekle yetinelim. Erasmus'tan sonraki en büyük yararlanıcı kitlesi Comenius Programı kapsamında faaliyette bulunmuştur. 1606 başvurunun yapıldığı Comenius programında 489 başvuru kabul edilmiş ve 2.125.202 Avro bütçe tahsis edilmiştir.

GRAFİK 9

*Hayatboyu Öğrenme Programına
2008 ve 2009 yıllarında yapılan
bireysel başvuru sayıları*

Bireysel faaliyetler kategorisini coğrafi bağlamda değerlendirmek mümkün değildir. Zira en büyük yararlanıcı program olan Erasmus ölçeğinde düşünüldüğünde ilk üç sırada yer alan İstanbul, Ankara ve İzmir Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarının neredeyse yüzde ellisini ve yükseköğretimde okuyan öğrencilerin de yaklaşık yüzde 34'ünü barındırmaktadırlar.

Tablo 7 2009 yılı Hayatboyu Öğrenme Programında (LLP) bireysel faaliyetler kategorisinde illerin 2009 yılı performansları ve tahsis edilen ödenekler

Sıra	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	Adana	780	318	40,77	879.493	3,24
2	Adıyaman	34	24	70,59	50.798	0,19
3	Afyonkarahisar	270	88	32,59	173.455	0,64
4	Ağrı	1	0	0,00	0	0,00
5	Amasya	22	13	59,09	35.302	0,13
6	Ankara	5.665	1.663	29,36	4.775.064	17,58
7	Antalya	723	185	25,59	566.476	2,09
8	Artvin	8	4	50,00	12.692	0,05
9	Aydın	400	126	31,50	309.726	1,14
10	Balıkesir	277	102	36,82	294.583	1,08
11	Bilecik	9	3	33,33	13.073	0,05
12	Bingöl	9	1	11,11	1.297	0,005
13	Bitlis	5	1	20,00	3.309	0,01
14	Bolu	329	107	32,52	220.734	0,81
15	Burdur	66	40	60,61	62.776	0,23
16	Bursa	951	321	33,75	865.040	3,18
17	Çanakkale	329	112	34,04	214.014	0,79
18	Çankırı	8	2	25,00	6.375	0,02
19	Çorum	78	28	35,90	62.978	0,23
20	Denizli	486	167	34,36	472.759	1,74
21	Diyarbakır	78	28	35,90	71.192	0,26
22	Edirne	241	41	17,01	176.106	0,65
23	Elazığ	215	74	34,42	170.110	0,63
24	Erzincan	15	8	53,33	13.907	0,05
25	Erzurum	201	72	35,82	126.638	0,47
26	Eskişehir	1.722	576	33,45	1.300.870	4,79
27	Gaziantep	325	83	25,54	200.277	0,74
28	Giresun	45	14	31,11	42.608	0,16
29	Gümüşhane	1	1	100,00	1.716	0,01
30	Hakkari	1	0	0,00	0	0,00
31	Hatay	143	46	32,17	138.400	0,51
32	Isparta	448	227	50,67	534.585	1,97
33	Mersin	298	116	38,93	283.031	1,04
34	İstanbul	5.752	2.403	41,78	6.852.669	25,22
35	İzmir	2.134	799	37,44	2.045.171	7,53
36	Kars	28	12	42,86	18.783	0,07
37	Kastamonu	70	20	28,57	60.692	0,22
38	Kayseri	335	116	34,63	305.998	1,13
39	Kırklareli	14	6	42,86	32.687	0,12
40	Kırşehir	14	10	71,43	33.557	0,12

Tablo 7 2009 yılı Hayatboyu Öğrenme Programında (LLP) bireysel faaliyetler kategorisinde illerin 2009 yılı performansları ve tahsis edilen ödenekler

41	Kocaeli	665	226	33,98	565.762	2,08
42	Konya	761	366	48,09	735.059	2,71
43	Kütahya	237	85	35,86	204.643	0,75
44	Malatya	120	42	35,00	130.742	0,48
45	Manisa	102	20	19,61	122.296	0,45
46	Kahramanmaraş	133	60	45,11	137.332	0,51
47	Mardin	15	9	60,00	26.574	0,10
48	Muğla	273	104	38,10	217.934	0,80
49	Muş	4	1	25,00	3.250	0,01
50	Nevşehir	33	14	42,42	47.101	0,17
51	Niğde	212	67	31,60	153.068	0,56
52	Ordu	25	10	40,00	42.577	0,16
53	Rize	17	6	35,29	11.992	0,04
54	Sakarya	1.431	495	34,59	1.506.814	5,55
55	Samsun	367	106	28,88	282.115	1,04
56	Siirt	9	5	55,56	16.532	0,06
57	Sinop	8	5	62,50	16.784	0,06
58	Sivas	248	126	50,81	291.430	1,07
59	Tekirdağ	141	55	39,01	104.577	0,38
60	Tokat	130	42	32,31	100.353	0,37
61	Trabzon	499	147	29,46	489.008	1,80
62	Tunceli	4	0	0,00	0	0,00
63	Şanlıurfa	64	20	31,25	46.700	0,17
64	Uşak	111	12	10,81	112.470	0,41
65	Van	36	13	36,11	39.202	0,14
66	Yozgat	28	12	42,86	30.528	0,11
67	Zonguldak	79	28	35,44	79.102	0,29
68	Aksaray	7	1	14,29	3.260	0,01
69	Bayburt	0	0	0,00	0	0,00
70	Karaman	12	4	33,33	7.778	0,03
71	Kırıkkale	104	42	40,38	80.425	0,30
72	Batman	9	5	55,56	13.766	0,05
73	Şırnak	6	1	16,67	3.340	0,01
74	Bartın	16	7	43,75	33.353	0,12
75	Ardahan	0	0	0,00	0	0,00
76	Iğdır	3	1	33,33	2.866	0,01
77	Yalova	3	0	0,00	0	0,00
78	Karabük	36	21	58,33	46.579	0,17
79	Kilis	2	2	100,00	3.149	0,01
80	Osmaniye	23	6	26,09	17.289	0,06
81	Düzce	14	8	57,14	13.647	0,05
	GENEL TOPLAM	28.517	10.131	35,53	27.168.344	100,00

2. Comenius Programı

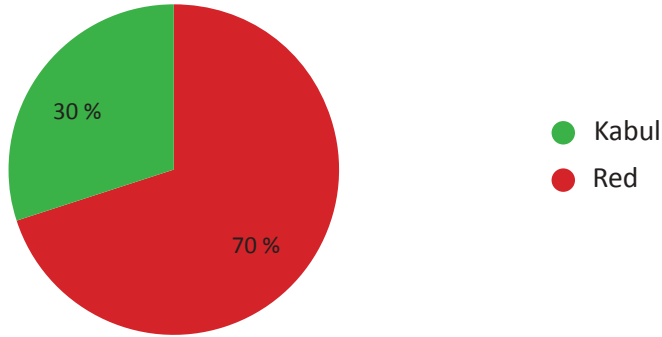
Comenius programı bünyesinde iki tür bireysel nitelikte faaliyet bulunmaktadır.

1. Hizmet içi Eğitim Faaliyeti
2. Comenius Asistanlığı

Bu faaliyetlerden ilki fiilen çalışmakta olan öğretmenlerin Avrupa’da düzenlenen hizmet içi eğitim kurslarına katılmalarına imkân sağlarken, ikincisi henüz meslek hayatına fiilen başlamamış halen eğitim fakültelerinde öğrenimlerine devam eden veya yeni tamamlamış öğretmen adaylarının Avrupa ülkelerindeki kurumlarda uzun süreli öğretmen asistanlığı yapmalarına olanak sağlar.

Comenius programı bünyesindeki bireysel nitelikli faaliyetlerin tamamına genel olarak 1.606 başvuru yapılmış ve 489 kişi faaliyetlerden yararlanmaya hak kazanmıştır. Comenis genelinde bireysel faaliyetlere yapılan başvuruların % 30’u kabul edilmiştir. Söz konusu faaliyetler için toplam 2.125.200 Avro kullanılmıştır.

GRAFİK 10
Comenius Programı
2009 yılı bireysel
kabul red oranları

Söz konusu yararlanıcılar 70 ilimizden gelmekte olup, Comenius bireysel faaliyetlerinden 2009 yılında yararlanamayan il sayısı 11’de kalmıştır. Yararlanıcısı bulunmayan Ağrı, Amasya, Bingöl, Burdur, Erzincan, Hakkari, Kars, Tunceli, Bayburt, Ardahan ve Yalova illerinden 4 tanesinden ise hiç başvuru yapılmamıştır. Tablo 7’de de görüleceği üzere İstanbul 167 başvuru ve 52 kabul sayısı ile birinci sırada yer almaktadır. İstanbul’u sırasıyla Ankara, İzmir, Adana ve Bursa illeri takip etmektedir.

2009 yılında Comenius hizmet içi eğitim faaliyetinden yararlanmak üzere başvuran öğretmen sayısı 967 olmuştur. Başvuranlar arasında 368 öğretmen söz konusu kurslara katılmaya hak kazanmıştır. Bu da % 38’lük bir kabul oranına tekabül etmektedir.

Comenius Asistanlığında ise 2009 yılında yapılan toplam başvuru sayısı 645 olmuş ve bu başvurulardan 121’si faaliyete katılmaya hak kazanmıştır. Comenius Asistanlığında ise yaklaşık % 19’lük bir kabul oranı gerçekleşmiştir.

Tablo 8 2009 yılı Comenius Programı bireysel faaliyetlerin illere göre dağılımı

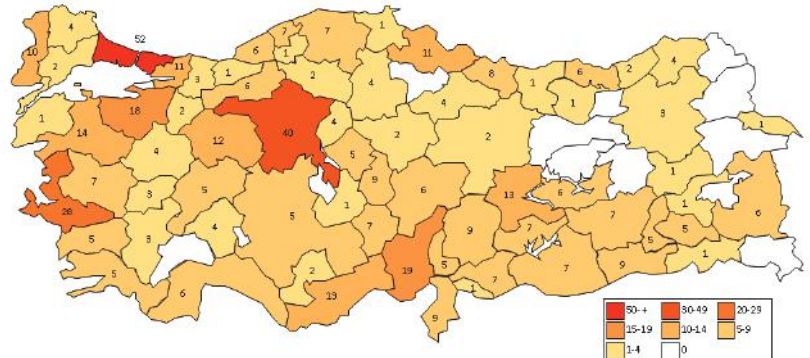
Sıra	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	İstanbul	167	52	31,14	208.971	9,83
2	Ankara	135	40	29,63	167.701	7,89
3	İzmir	83	28	33,73	109.403	5,15
4	Adana	48	19	39,58	84.483	3,98
5	Bursa	42	18	42,86	92.024	4,33
6	Balıkesir	32	14	43,75	76.450	3,60
7	Mersin	42	13	30,95	52.491	2,47
8	Malatya	51	13	25,49	54.838	2,58
9	Eskişehir	36	12	33,33	66.174	3,11
10	Kocaeli	48	11	22,92	46.188	2,17
11	Samsun	39	11	28,21	45.874	2,16
12	Edirne	22	10	45,45	67.396	3,17
13	Hatay	28	9	32,14	40.339	1,90
14	Kahramanmaraş	22	9	40,91	34.131	1,61
15	Mardin	14	9	64,29	26.574	1,25
16	Nevşehir	15	9	60,00	32.362	1,52
17	Ordu	19	8	42,11	37.760	1,78
18	Adıyaman	15	7	46,67	23.838	1,12
19	Diyarbakır	22	7	31,82	28.076	1,32
20	Gaziantep	21	7	33,33	28.014	1,32
21	Kastamonu	15	7	46,67	28.439	1,34
22	Manisa	35	7	20,00	45.922	2,16
23	Niğde	23	7	30,43	14.755	0,69
24	Şanlıurfa	29	7	24,14	21.806	1,03
25	Bartın	15	7	46,67	33.353	1,57
26	Antalya	31	6	19,35	32.551	1,53
27	Bolu	13	6	46,15	31.197	1,47
28	Elazığ	16	6	37,50	26.523	1,25
29	Kayseri	31	6	19,35	29.450	1,39
30	Trabzon	27	6	22,22	31.802	1,50
31	Van	11	6	54,55	16.789	0,79
32	Zonguldak	21	6	28,57	28.586	1,35
33	Afyonkarahisar	12	5	41,67	18.058	0,85
34	Aydın	28	5	17,86	17.425	0,82
35	Kırşehir	7	5	71,43	22.841	1,07
36	Konya	32	5	15,63	13.832	0,65
37	Muğla	21	5	23,81	29.195	1,37
38	Siirt	8	5	62,50	16.532	0,78
39	Batman	8	5	62,50	13.766	0,65

Tablo 8 2009 yılı Comenius Programı bireysel faaliyetlerin illere göre dağılımı

40	Osmaniye	21	5	23,81	15.992	0,75
41	Artvin	7	4	57,14	12.692	0,60
42	Çorum	15	4	26,67	18.778	0,88
43	Isparta	12	4	33,33	22.815	1,07
44	Kırklareli	12	4	33,33	30.093	1,42
45	Kütahya	16	4	25,00	21.344	1,00
46	Tokat	23	4	17,39	31.377	1,48
47	Kırıkkale	6	4	66,67	16.864	0,79
48	Denizli	23	3	13,04	14.683	0,69
49	Erzurum	13	3	23,08	9.367	0,44
50	Sakarya	12	3	25,00	10.175	0,48
51	Uşak	8	3	37,50	18.416	0,87
52	Bilecik	6	2	33,33	11.776	0,55
53	Çankırı	8	2	25,00	6.375	0,30
54	Rize	6	2	33,33	6.505	0,31
55	Sivas	10	2	20,00	7.820	0,37
56	Tekirdağ	14	2	14,29	11.983	0,56
57	Yozgat	5	2	40,00	11.810	0,56
58	Karaman	8	2	25,00	5.184	0,24
59	Bitlis	5	1	20,00	3.309	0,16
60	Çanakkale	25	1	4,00	7.302	0,34
61	Giresun	7	1	14,29	3.373	0,16
62	Gümüşhane	1	1	100,00	1.716	0,08
63	Muş	4	1	25,00	3.250	0,15
64	Sinop	4	1	25,00	3.390	0,16
65	Aksaray	7	1	14,29	3.260	0,15
66	Şırnak	6	1	16,67	3.340	0,16
67	Iğdır	2	1	50,00	2.866	0,13
68	Karabük	6	1	16,67	8.634	0,41
69	Kilis	1	1	100,00	1.852	0,09
70	Düzce	6	1	16,67	2.950	0,14
GENEL TOPLAM		1.606	489	30,45	2.125.201	100,00

HARİTA 8

Kabul edilen
Comenius hareketlilik
faaliyetlerinin illere
göre dağılımı

3. Erasmus Programı

Erasmus programı esas itibarıyla Merkez Başkanlığı tarafından yüksek öğretim kurumlarına sağlanan kaynaklarla yürütülüyor olsa da Erasmus hareketlilik faaliyetleri bireysel seviyede (öğrenci, akademik personel) gerçekleştirilmekte olduğundan bireysel faaliyetler arasında verilmiştir. Başvuru ve seçim süreci Ulusal Ajansın denetiminde Erasmus Üniversite beyannamesine (EUC) sahip kurumlar tarafından yürütülür. Ulusal Ajans doğrudan bireysel başvuru almaz. Yüksek öğretim kurumlarında eğitim görmekte olan ön lisans (yalnızca staj hareketliliğinde), lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile her seviyeden akademik personel ve idari personelin yararlanabildiği Erasmus programında yıllık talep 26.000'i geçmiştir bulunmaktadır.

Türk yüksek öğretim kurumlarının büyük bir çoğunluğu Erasmus programına katılabilmek için gerekli olan ve Avrupa Komisyonu Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü tarafından verilen "Erasmus Üniversite Beyanname"lerini almışlardır. Son yıllarda yeni kurulan üniversitelerin de devreye girmesi ile Erasmus programına dahil olan yüksek öğretim kurumlarımızın sayısı hızlı bir artış trendindedir. Bu artış aynı zamanda Türkiye'de Erasmus programına katılabilecek kişi sayısının artması yani hedef kitlenin de büyümesi ile sonuçlanmaktadır. 2009 yılı sonu itibarıyla ilk defa Erasmus Üniversite Beyannamesi alan 20 yüksek öğretim kurumu da hesaba katıldığında 152 kurumdan 114 tanesini Erasmus sistemine dahil olmuş oluyor. Bu Türk yüksek öğretim kurumlarının % 75'inin Erasmus sistemine dahil olduğu anlamına gelmektedir. Erasmus Programı bünyesinde iki ana türde hareketlilik bulunmaktadır.

1. Öğrenci Hareketliliği
 - a. Öğrenim Hareketliliği
 - b. Staj Hareketliliği
2. Personel Hareketliliği
 - a. Ders Verme Hareketliliği
 - b. Personel Eğitimi Hareketliliği

2008/2009 akademik yılı için yüksek öğretim kurumlarının yaptıkları ikili anlaşmalar sonucunda Merkez Başkanlığı'ndan talep ettikleri toplam öğrenci hareketliliği sayısı 18.784, personel hareketliliği sayısı ise 7.515 olmuştur. Yüksek öğretim kurumlarının bu talebine karşılık mevcut 24.651.212 Avro'luk ödeneğin tamamı tahsis edilmiş ve yüksek öğretim kurumları tarafından yapılan uygulamaların ardından 7.795'i öğrenci 1.595'i ise personel olmak üzere toplam 9.390 kişi Erasmus programından yararlanma imkânına kavuşmuştur. Diğer bir ifade ile, toplam talebin % 35.6'sı karşılanmıştır.

Toplam talebin % 65'inin karşılanamıyor olmasının asıl sebebi Erasmus bireysel faaliyetlerine ayrılan ödeneğin yetersizliğidir. Tüm LLP programları için tahsis edilmiş olan toplam ödeneğin % 46'sına denk gelen

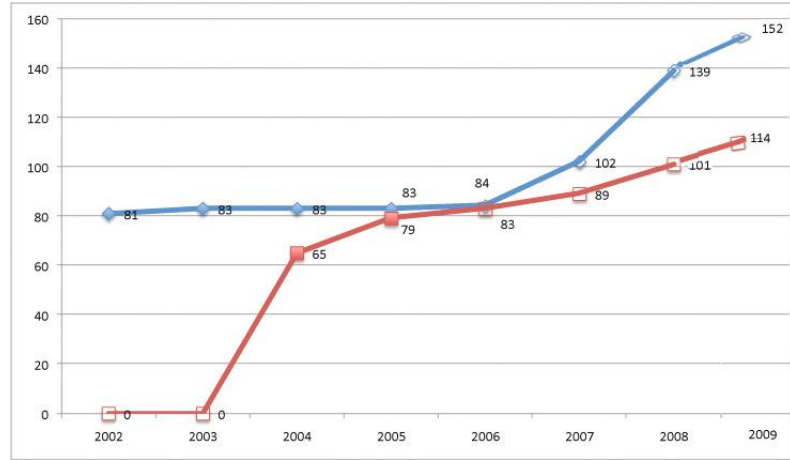
24,6 milyon Avro Erasmus programına tahsis edilmesine rağmen talebi karşılamada yetersiz kalmaktadır.

Programların ödenekleri Avrupa Birliği bütçe dönemleri boyunca belirlendiğinden, yeni bütçe döneminin başlayacağı 2014 yılına kadar söz

GRAFİK 11

Yüksek Öğretim Kurumları
ve Erasmus Üniversite
Beyannamesine sahip
kurumların sayısı

- Yüksek Öğretim Kurumları
- Erasmus Beyannamesi Sahibi Kurumlar

konusu ödeneklerde kayda değer bir artış beklenmemektedir.

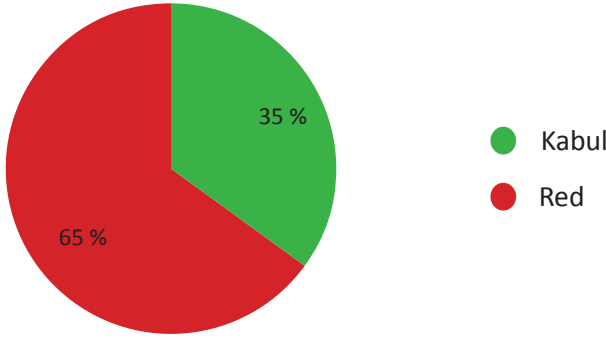
Bir yandan her yıl giderek artan genel talep, bir yandan da yeni kurumların Erasmus sistemine dahil olması ile ortaya çıkan yeni talebin sebep olduğu artış göz önüne alındığında talebin karşılanma oranının özellikle azalmaya devam edeceği öngörülmektedir.

Erasmus programı kapsamında yurt dışına çıkan Türk vatandaşlarına karşılık olarak Türk yüksek öğretim kurumlarına gelen öğrenci ve personel de bulunmaktadır. 2008/2009 akademik yılında 28 farklı Avrupa ülkesinden toplam 2.453 öğrenci ve 900'den fazla akademik ve idari personel Türk üniversitelerinde eğitim görmek veya ders vermek üzere ülkemize gelmiştir.

Tablo 8'da illerin Erasmus bireysel faaliyetlerinde sergiledikleri performansları gözlemleyebilirsiniz. Yararlanan kişi sayısına göre yapılan sıralamada üç büyük ilimiz olan İstanbul, Ankara ve İzmir'in sıralandığını görüyoruz. Bu üç ilimiz yalnızca toplam nüfus bakımından değil sahip oldukları yüksek öğretim kurumu sayısı ve toplam öğrenci bakımından da aynı sıralamaya sahiptir.

2008/2009 yılı istatistiklerine göre açık öğretimler hariç 295.878 öğrenci barındıran ve Türkiye genelindeki yüksek öğrenim öğrencilerinin % 16,6'sına sahip olan İstanbul Erasmus programında 2.332 bireysel yararlanıcı ile ilk sırada yer almakta ve toplam Erasmus yararlanıcılarının yaklaşık % 24,8'ine sahip görünmektedir. İstanbul'un ardından toplam öğrenci sayısının % 10,8'ini barındıran ve 191.831 öğrenci ile en çok yüksek öğretim öğrencisine sahip 2. il olan Ankara, 1.572 yararla-

nıcı ile bu yerini Erasmus programında da korumakta ve yararlanıcıların % 16,7'sine sahip bulunmaktadır. 101.809 öğrenci sayısı ile Türkiye genelindeki yüksek öğretim öğrencilerinin % 5.7'sini barındıran İzmir ise 706 toplam yararlanıcısı ve % 8.6'lık oran ile 3. sırada yer almaktadır. Her ne kadar Erasmus programından yararlanan iller, genel yüksek öğretim istatistikleri ile örtüşüyor olsa da burada dikkat çeken husus her üç ilin de sahip oldukları öğrenci oranının çok üzerinde Erasmus yararlanıcısı oranına sahip olmalarıdır.

GRAFİK 12
2009 yılı bireysel Erasmus
programı kabul red
oranları

Üç büyük il lehine olarak görülen bu durumun sebebi her üç ildeki yüksek öğretim kurumlarının Türkiye'nin en eski ve köklü kurumları olmalarının yanı sıra, kentsel gelişim ve yabancı dil gibi geniş eğitim olanaklarına erişim kolaylığığrenme Programı (LLP) bulunmasıdır. Önceki istatistiklerden de hatırlanacağı üzere yüksek öğretimin tüm Türkiye sathına yayılması son 20 yıl içerisinde hızlanan bir eğilim olmakla beraber, henüz tamamlanmış bir süreç değildir. Nitekim yüksek öğretim kurumlarının yaygın şekilde uluslararasılaşması da 2004 yılından beri Erasmus programı ile gerçekleşen bir olgudur.

Yüksek öğretim kurumları arasında kurulan uluslararası ortaklıklara dayalı olarak yürüyen Erasmus sisteminde doğal olarak yabancı kuruluşlar için en çok tercih edilen yüksek öğretim kurumları daha köklü olan ve gelişmişlik bakımından Türkiye ortalamasının önünde olan illerdeki kuruluşlar olmaktadır. Ancak üç büyük ilin hemen ardından gelen Eskişehir, Sakarya, Konya, Adana ve Bursa gibi illerimizin de gösterdikleri performans takdire şayandır.

Benzer bir eğilim doğal olarak Avrupa ülkelerinde ortak arayan Türk yüksek öğretim kurumları için de geçerlidir. Bu sebeple Erasmus anlaşması imzalama yönünde yabancı kuruluşlar tarafından oluşturulan talep, illerin gelişmişlik seviyesi ve kurumların tecrübe ve başarıları ile doğru orantılı olmaktadır.

Türkiye genelinde yüksek öğretim alt yapısının yaygınlaşarak, köklü kuruluşların tüm yurt geneline yayılması sürecinde bu kurumların yurt dışı ortaklıklar kurması daha kolay hale gelecektir. Merkez Başkanlığı

Erasmus Koordinatörlüğü yararlanma oranlarında yukarıdaki sebeplerden kaynaklanan dengesizliğin bir nebze olsun giderilebilmesi için diğer tüm programlarda olduğu gibi dezavantajlı kurum ve yörelerin lehine kriterler uygulamaktadır.

Öte yandan Türk yüksek öğretim kurumlarında yabancı dille eğitimin yaygın olması hareketlilik rakamlarını artırıcı bir etken olsa ve genel olarak yüksek öğretim alt yapısında da ciddi avantajlar bulunmasına rağmen Türk yüksek öğretiminin yurt dışında yeterince tanınmıyor olması da üzerinde durulması gereken bir olgu olarak göze çarpmaktadır.

Her ne kadar Erasmus programından yararlanan iller, genel yüksek öğretim istatistikleri ile örtüşüyor olsa da burada dikkat çeken husus her üç ilin de sahip oldukları öğrenci oranının çok üzerinde Erasmus yararlanıcısı oranına sahip olmalarıdır.

Tablo 9 2009 yılı Erasmus Programı bireysel faaliyetlerine ilişkin il bazında istatistikler

Sıra No	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	İstanbul	5.531	2.332	42,16	6.617.370	26,85
2	Ankara	5.394	1.572	29,14	4.529.332	18,38
3	İzmir	2.009	757	37,68	1.901.769	7,72
4	Eskişehir	1.673	558	33,35	1.218.421	4,94
5	Sakarya	1.415	491	34,70	1.495.342	6,07
6	Konya	720	356	49,44	710.271	2,88
7	Adana	712	296	41,57	787.181	3,19
8	Bursa	897	293	32,66	760.046	3,08
9	Isparta	432	221	51,16	509.176	2,07
10	Kocaeli	590	202	34,24	497.409	2,02
11	Antalya	685	175	25,55	528.737	2,15
12	Denizli	457	161	35,23	454.185	1,84
13	Trabzon	460	134	29,13	447.046	1,81
14	Sivas	232	123	53,02	282.313	1,15
15	Aydın	370	119	32,16	289.707	1,18
16	Çanakkale	290	105	36,21	196.836	0,80
17	Kayseri	291	101	34,71	264.412	1,07
18	Bolu	309	99	32,04	186.943	0,76
19	Mersin	251	99	39,44	225.352	0,91
20	Muğla	243	96	39,51	184.848	0,75

Tablo 9 2009 yılı Erasmus Programı bireysel faaliyetlerine ilişkin il bazında istatistikler

21	Samsun	318	92	28,93	232.350	0,94
22	Balıkesir	235	85	36,17	214.242	0,87
23	Afyonkarahisar	248	78	31,45	148.912	0,60
24	Kütahya	209	78	37,32	179.408	0,73
25	Gaziantep	291	72	24,74	167.032	0,68
26	Erzurum	182	65	35,71	111.795	0,45
27	Elazığ	188	64	34,04	137.391	0,56
28	Niğde	187	59	31,55	137.016	0,56
29	Tekirdağ	123	52	42,28	90.826	0,37
30	Kahramanmaraş	108	50	46,30	99.971	0,41
31	Kırıkkale	96	38	39,58	63.561	0,26
32	Tokat	105	37	35,24	67.786	0,28
33	Hatay	111	35	31,53	95.467	0,39
34	Burdur	46	33	71,74	51.755	0,21
35	Edirne	216	30	13,89	107.413	0,44
36	Malatya	62	25	40,32	70.716	0,29
37	Çorum	62	23	37,10	42.332	0,17
38	Zonguldak	55	20	36,36	47.922	0,19
39	Diyarbakır	45	19	42,22	40.522	0,16
40	Karabük	24	15	62,50	31.460	0,13
41	Adıyaman	15	14	93,33	23.069	0,09
42	Giresun	34	12	35,29	36.877	0,15
43	Kars	28	12	42,86	18.783	0,08
44	Kastamonu	50	12	24,00	30.250	0,12
45	Manisa	64	11	17,19	73.780	0,30
46	Amasya	18	10	55,56	29.665	0,12
47	Yozgat	23	10	43,48	18.718	0,08
48	Uşak	101	9	8,91	94.054	0,38
49	Erzincan	12	8	66,67	13.907	0,06
50	Şanlıurfa	25	7	28,00	14.400	0,06
51	Van	22	6	27,27	21.116	0,09
52	Düzce	7	6	85,71	9.400	0,04
53	Kırşehir	6	5	83,33	10.716	0,04
54	Nevşehir	11	3	27,27	11.475	0,05
55	Rize	9	3	33,33	4.190	0,02
56	Sinop	2	2	100,00	10.800	0,04
GENEL TOPLAM		26.299	9.390	35,70	24.645.775	100,00

4. Grundtvig Programı

Grundtvig programı bünyesinde de Comenius programındakine benzer 3 farklı bireysel faaliyet türü bulunmaktadır. Bunlardan Grundtvig Ziyaret ve Değişimleri ile Grundtvig Asistanlığı 2009 yılında ilk defa hayata geçirildi.

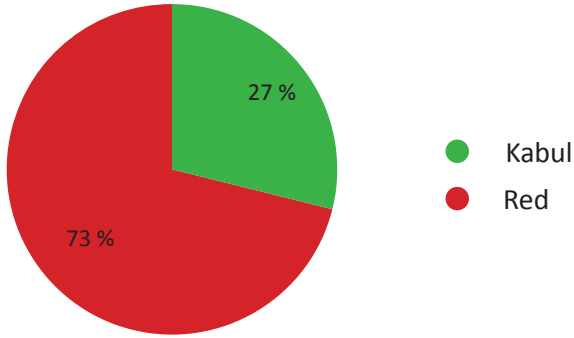
1. Grundtvig Hizmetiçi Eğitim
2. Grundtvig Ziyaret ve Değişim
3. Grundtvig Asistanlığı

Grundtvig programı bünyesindeki bireysel nitelikli bu üç faaliyete 2009 yılında toplam 186 başvuru yapılmış ve 51 kişi faaliyetlerden yararlanmaya hak kazanmıştır. Tablo-10'da da görülebileceği gibi söz konusu faaliyetler için toplam 137.937 Avro tahsis edilmiştir.

Tablo 10 2009 yılı Grundtvig Programı bireysel faaliyetlerin illere göre dağılımı

Sıra No	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	Ankara	40	10	25,00	24853,60	18,01
2	İzmir	17	6	35,29	24920,16	18,06
3	Çanakkale	10	5	50,00	8579,00	6,22
4	Kocaeli	12	4	33,33	10492,00	7,60
5	Şanlıurfa	5	4	80,00	7900,00	5,73
6	Adana	10	2	20,00	6532,80	4,74
7	Elazığ	9	2	22,22	3602,00	2,61
8	Eskişehir	5	2	40,00	11087,00	8,04
9	Amasya	1	1	100,00	3043,00	2,21
10	Burdur	5	1	20,00	3239,17	2,35
11	Çorum	1	1	100,00	1868,56	1,35
12	Erzurum	1	1	100,00	1585,00	1,15
13	Gaziantep	4	1	25,00	1340,00	0,97
14	Giresun	3	1	33,33	2358,00	1,71
15	İstanbul	12	1	8,33	2982,00	2,16
16	Kastamonu	5	1	20,00	2003,54	1,45
17	Kayseri	2	1	50,00	1760,00	1,28
18	Konya	1	1	100,00	5768,00	4,18
19	Kahramanmaraş	2	1	50,00	3230,00	2,34
20	Nevşehir	4	1	25,00	1967,00	1,43
21	Ordu	2	1	50,00	3520,00	2,55
22	Tekirdağ	3	1	33,33	1768,00	1,28
23	Tokat	1	1	100,00	1190,00	0,86
24	Trabzon	1	1	100,00	2378,00	1,72
	GENEL TOPLAM	186	51	27,42	137.966,83	100,00

Faaliyetlerin coğrafi dağılımına bakıldığında yapılan 186 başvurunun 41'inden geldiği 24'ilden gelen 51 başvurunun kabul edildiği görülmektedir. Ankara gerek başvuru sayıları gerekse kabul sayıları sıralamasında ilk sırada yer almaktadır. 40 başvuru ve 10 kabul ile birinci sırada yer alan Ankara'yı İzmir, Çanakkale ve Kocaeli izlemektedir. İller sıralamasında en ilginç veri İstanbul'a ilişkindir. İstanbul'dan 12 başvuru yapılmış olmasına rağmen sadece 1 tanesi kabul edilebilir nitelikte olmuş ve İstanbul sıralamada 15. sırada yer almıştır.

GRAFİK 13

Grundtvig Programı 2009 yılı bireysel kabul red oranları

Grundtvig hizmetiçi eğitim faaliyeti yetişkin eğitimi alanında çalışan öğrencilerin Avrupa'da düzenlenen hizmetiçi eğitim kurslarına katılmalarına imkân sağlamaktadır. 2009 yılında Grundtvig hizmetçi eğitim faaliyetinden yararlanmak üzere başvuran eğitimci sayısı 154 olmuştur. Başvuranlar arasından 38 öğretmen söz konusu kurslara katılmaya hak kazanmıştır. Bu ise % 25'lik bir kabul oranına tekabül etmektedir.

İlk kez 2009 yılında hayata geçirilmiş olmasına rağmen Ziyaret ve Değişim ile Asistanlık kategorilerine olan ilgi azımsanmayacak ölçüde gerçekleşmiştir. Asistanlık için 11'ilden toplam 17 başvuru gelmiş bunlardan 4 tanesi uygun bulunmuş ve 29.330 Avro ile desteklenmiştir. Ziyaret ve Değişim faaliyeti için ise 9 ilimizden yapılan 15 başvurudan 9 tanesi kabul edilerek 12.912 Avro bütçe tahsis edilmiştir.

5. Ortak Konulu Program

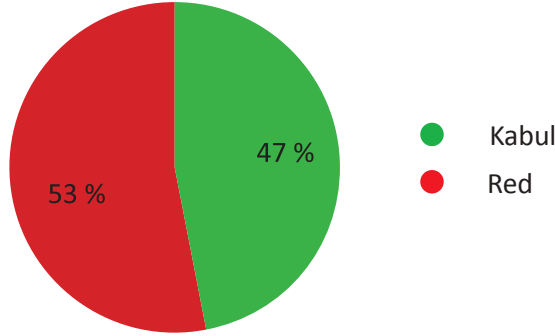
Ortak Konulu Program bünyesinde kısaca "Çalışma Ziyaretleri" olarak isimlendirilen bireysel nitelikli bir faaliyet bulunmaktadır. Özellikle eğitim yöneticileri, formatör öğretmenler ve eğitim denetçilerinin yararlanabildiği bu program kapsamında yararlanıcılar bir haftalık süreyle önceden belirlenen ve CEDEFOP isimli AB kuruluşu tarafından ilan edilen toplantı ve faaliyetlere katılabilmektedir.

2009 yılında Çalışma Ziyaretleri faaliyetinden yararlanmak üzere 426 kişi başvuruda bulunmuş, bunlardan 201 tanesi Çalışma Ziyareti'ne katılmaya hak kazanmıştır. Diğer bir ifade ile, başvuruların yaklaşık %

50'si kabul edilerek 259.400 Avro'luk bir bütçe tahsis edilmiştir. 436 başvurunun yapıldığı 2008 yılı ile karşılaştırıldığında başvuru sayısında azalma olsa da kabul sayısı ve kullanılan hibe miktarı bakımında önemli bir artış olmuştur. 2008 yılı için kabul sayısı 158, tahsis edilen ödenek de 183.600 Avro'dur.

GRAFİK 14

Ortak Konulu Program
2009 yılı kabul red
oranları

Ortak Konulu Program bünyesinde yer alan Çalışmaz Ziyaretleri faaliyetinden yararlananmak üzere yapılan başvuruların coğrafi dağılımına bakıldığında toplam 62 ilimizden başvuru yapıldığı, başvurusu kabul edilen il sayısının ise 51 olduğu görülmektedir. Ankara 2008 yılında olduğu gibi 2009 yılında da ilk sırada yer almaktadır. Ankara'yı İstanbul, Bursa ve Kocaeli izlemektedir. 2008 yılında 7 başvuru 2 kabul ile 18. sırada bulunan Bursa 2009 yılında 12 başvuru ve 10 kabul ile 3. sıraya yükseldiği görülmektedir.

Tablo 11 2009 yılı Ortak Konulu Program bireysel faaliyetlerinin illere göre dağılımı

Sıra No	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	Ankara	96	41	42,71	53.177,00 €	20,50
2	İstanbul	42	18	42,86	23.346,00 €	9,00
3	Bursa	12	10	83,33	12.970,00 €	5,00
4	Kocaeli	15	9	60,00	11.673,00 €	4,50
5	İzmir	25	8	32,00	9.079,00 €	3,50
6	Kayseri	11	8	72,73	10.376,00 €	4,00
7	Burdur	10	6	60,00	7.782,00 €	3,00
8	Trabzon	11	6	54,55	7.782,00 €	3,00
9	Afyonkarahisar	9	5	55,56	6.485,00 €	2,50
10	Karabük	6	5	83,33	6.485,00 €	2,50
11	Antalya	6	4	66,67	5.188,00 €	2,00
12	Eskişehir	8	4	50,00	5.188,00 €	2,00
13	Mersin	5	4	80,00	5.188,00 €	2,00
14	Konya	8	4	50,00	5.188,00 €	2,00
15	Malatya	7	4	57,14	5.188,00 €	2,00

Tablo 11 2009 yılı Ortak Konulu Program bireysel faaliyetlerinin illere göre dağılımı

16	Adıyaman	4	3	75,00	3.891,00 €	1,50
17	Balıkesir	5	3	60,00	3.891,00 €	1,50
18	Denizli	6	3	50,00	3.891,00 €	1,50
19	Erzurum	5	3	60,00	3.891,00 €	1,50
20	Gaziantep	9	3	33,33	3.891,00 €	1,50
21	Kütahya	7	3	42,86	3.891,00 €	1,50
22	Muğla	8	3	37,50	3.891,00 €	1,50
23	Samsun	10	3	30,00	3.891,00 €	1,50
24	Amasya	2	2	100,00	2.594,00 €	1,00
25	Aydın	2	2	100,00	2.594,00 €	1,00
26	Bolu	6	2	33,33	2.594,00 €	1,00
27	Diyarbakır	5	2	40,00	2.594,00 €	1,00
28	Elazığ	2	2	100,00	2.594,00 €	1,00
29	Hatay	4	2	50,00	2.594,00 €	1,00
30	Isparta	3	2	66,67	2.594,00 €	1,00
31	Kırklareli	2	2	100,00	2.594,00 €	1,00
32	Manisa	3	2	66,67	2.594,00 €	1,00
33	Sinop	2	2	100,00	2.594,00 €	1,00
34	Şanlıurfa	5	2	40,00	2.594,00 €	1,00
35	Zonguldak	2	2	100,00	2.594,00 €	1,00
36	Karaman	3	2	66,67	2.594,00 €	1,00
37	Adana	10	1	10,00	1.297,00 €	0,50
38	Bilecik	2	1	50,00	1.297,00 €	0,50
39	Bingöl	1	1	100,00	1.297,00 €	0,50
40	Çanakkale	4	1	25,00	1.297,00 €	0,50
41	Edirne	3	1	33,33	1.297,00 €	0,50
42	Nevşehir	3	1	33,33	1.297,00 €	0,50
43	Niğde	2	1	50,00	1.297,00 €	0,50
44	Ordu	4	1	25,00	1.297,00 €	0,50
45	Rize	2	1	50,00	1.297,00 €	0,50
46	Sakarya	4	1	25,00	1.297,00 €	0,50
47	Sivas	6	1	16,67	1.297,00 €	0,50
48	Van	2	1	50,00	1.297,00 €	0,50
49	Kilis	1	1	100,00	1.297,00 €	0,50
50	Osmaniye	2	1	50,00	1.297,00 €	0,50
51	Düzce	1	1	100,00	1.297,00 €	0,50
GENEL TOPLAM		426	201	47,18	259.400,00	100,00

D. Diğer Faaliyetler

Yapı, başvuru süreci ve finansman yöntemlerindeki farklılıklar sebebiyle proje veya bireysel faaliyet olarak tanımlanamayan bazı faaliyetler vardır. Hizmet içi Eğitim Kursları ve Çalışma Ziyaretleri bilindiği üzere bireysel nitelikli faaliyetlerdir. Bu tür faaliyetlerin ülkemizde de düzenlenmesi mümkün olmaktadır. Bu şekilde ülkemizdeki kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenen organizasyon faaliyetleri diğer faaliyetler kapsamında ele alınmıştır. Zira her ne kadar başvurular Merkez Başkanlığına yapılıyor ve seçim süreci diğer tüm faaliyetler gibi Başkanlık tarafından yürütülüyor olsa da bu tür faaliyetlerin pek çoğunda finansal destek sağlanmamaktadır.

Diğer faaliyetler kapsamında Türkiye'nin 18 ilinde faaliyet gerçekleştirilmiştir. Bu tür faaliyetleri gerçekleştirebilmek için 197 başvuru yapılmış ve bunlardan 43 tanesi onaylanmıştır. Diğer faaliyetler için 2009 yılında toplam 103.500 Avro tahsis edilmiştir. Diğer faaliyetler hususunda bir hususu belirtmekte fayda vardır. Bu kategoride değerlendirilen faaliyetlerden sadece Erasmus Yoğun Dil Kursu düzenlenmesi faaliyeti için bütçe tahsis edilmektedir. Diğer faaliyetler olarak nitelendirdiğimiz bu faaliyetlerin isimleri programlar bazında aşağıda listelenmiştir.

1. Comenius Programı
Hizmet içi Eğitim Kursları düzenlenmesi
Comenius Asistanlarına ev sahipliği
2. Erasmus Programı
Erasmus Yoğun Dil Kursları (EYDK) düzenlenmesi
3. Leonardo da Vinci Programı
Avrupa Dil Ödülü
4. Grundtvig Programı
Hizmet içi Eğitim Kursları düzenlenmesi
5. Ortak Konulu Program
Çalışma Ziyaretlerinin organizasyonu

1. Comenius Programı

Hizmet içi Eğitim Kursları Düzenlenmesi

Türk öğretmenlerin Avrupa ülkelerinde düzenlenen hizmet içi eğitim kurslarına katıldıkları gibi Avrupalı öğretmenler de Türk kuruluşlar tarafından düzenlenen hizmet içi eğitim kurslarına katılabilirler. Hizmet içi eğitim kursu düzenlemek isteyen kuruluşlar düzenlemek istedikleri kursu Merkez Başkanlığı'nın onayının ardından Avrupa genelinde duyurabilmektedirler. Düzenlenen kursun söz konusu onay sürecinden geçmesi zorunlu olmamakla beraber tüm Avrupa genelindeki kursları barındıran çevrimiçi veri tabanına yerleştiklerinden bu süreç kurum ve kuruluşların kendilerini tanıtmak ve seslerini duyurmak için önemli

bir fırsattır. 2009 yılında hizmet içi eğitim kursu düzenlemek isteyen 4 kuruluşun da başvuruları kabul edilmiştir. Bu kuruluşlardan 2'si Kırşehir, 1'si İstanbul sonuncusu ise Eskişehir'dedir.

Comenius Asistanlarına Ev Sahipliği

Comenius programı kapsamında hibe tahsis edilmeksizin desteklenen, teşvik edilen bir diğer faaliye Comenius Asistanlarına ev sahipliği faaliyetidir. 2009 yılında 41 ilden toplam 147 okul Avrupalı bir Comenius asistanına ev sahipliği yapmak istediklerini bildirmiş yapılan eşleştirme sonucunda 22 okulumuza birer Comenius asistanı yerleştirilmiştir. İllere göre dağılımı İstanbul 6, İzmir 4, Adana ve Konya 2'ser Amasya, Ankara, Gaziantep, Kayseri, Kocaeli, Kahramanmaraş, Sakarya ve Samsun 1'erdir.

Comenius asistanına ev sahipliğinde yapılan başvurunun kabul edilmesi kadar, başvuruda bulunan kurumların Avrupalı Comenius asistanları tarafından da tercih edilmesi gerekmektedir. Söz konusu tercih, talep ve eşleştirme süreci tüm ulusal ajansların sorumlularının katıldığı bir toplantı ile yıllık olarak yapılmaktadır.

2. Erasmus Programı

Erasmus Yoğun Dil Kursları

Çok yoğun bir giden ve gelen öğrenci, öğretim elemanı ve idari personel hareketliliğinin yaşandığı Erasmus programında en önemli engellerden birisi dil problemi olmaktadır. Erasmus'tan yararlanacak kişilerin gittikleri ülkede yaşayabilecekleri dil probleminin aşılmasına yardımcı olması amacıyla düşünülmüş en önemli araç Erasmus Yoğun Dil Kurslarıdır (EYDK). Özellikle Erasmus kapsamında bir ülkeye gelen öğrenciler için düşünülmüş olan bu kursların düzenlenebilmesi için ulusal ajanslara başvurulması ve başvurunun kabulü gerekmektedir. Kursları düzenleyen yüksek öğretim kurumlarına ulusal ajanslarca mali destek sağlanmaktadır. Kurslar 3 ile 6 hafta arasında sürebilmekte ve Comenius Asistanı olarak ülkeye gelenler de bu kurslardan yararlanabilmektedir.

Bu kapsamda 2009 yılında 12 Türk yüksek öğrenim kurumu EYDK düzenlemek ve Erasmus öğrencilerine Türkçe öğretmek üzere Merkez Başkanlığına başvuruda bulunmuştur. Söz konusu başvuruların 10 kabul edilmiş ve düzenleyici kuruluşlara toplam 103.500 Avro'luk mali destek sağlanmıştır. Mali destek kurumların bildirdiği öğrenici kapasitesine göre belirlenmektedir.

EYDK düzenleyen kuruluşlar ve bulundukları iller şu şekildedir:

Yıldız Teknik Üniversitesi - İstanbul
Fatih Üniversitesi - İstanbul
Sabancı Üniversitesi - İstanbul
Akdeniz Üniversitesi - Antalya
Çukurova Üniversitesi - Adana
Erciyes Üniversitesi - Kayseri
Kocaeli Üniversitesi - Kocaeli
Adnan Menderes Üniversitesi - Aydın
Erzincan Üniversitesi - Erzincan
Ondokuz Mayıs Üniversitesi - Samsun

3. Leonardo da Vinci Programı

Avrupa Dil Ödülü

Avrupa Dil Ödülü, yirmiden fazla ana dilin bulunduğu Avrupa'da çok konuşulan diller dışındaki dillerin de yabancı dil olarak öğretimlerinin geliştirilip desteklenmesini ve bu yolla Avrupa'nın çok dilli ve çok kültürlü yapısının desteklenmesini amaçlayan bir faaliyettir. Söz konusu faaliyet kapsamında her yıl dil öğretimi alanında yenilikçi yaklaşımlara ve uygulamalara imza atan kurum ve kuruluşlara Avrupa Dil Ödülü verilmektedir. Avrupa Dil Ödülü finansal bir destek içermemekle beraber kazanan kuruluş tarafından kullanılabilecek bir sertifika ve Avrupa Dil Ödülü etiketini tüm Avrupa çapında geçerli olacak şekilde kullanabilme hakkı kazandırmaktadır.

2009 yılında 32 kurum ve kuruluş Avrupa Dil Ödülü etiketini kazanabilmek için başvuruda bulunmuştur. Jüri heyeti tarafından değerlendirilen başvurular arasından 9'u Avrupa Dil Ödülü almaya hak kazanmıştır.

4. Grundtvig Programı

Hizmet içi Eğitim Kursları Düzenlenmesi

Yetişkin eğitime odaklanan Grundtvig programında da Comenius programında olduğu gibi uluslararası katılıma açık hizmetiçi eğitim kursları düzenlenebilmektedir. 2009 yılında 4 kuruluş yetişkin eğitimi ile ilgili kurs düzenleyebilmek için başvuruda bulunmuş ve bunlardan Eskişehir ve İstanbul'da yer alan ikisinin başvuruları kabul edilerek duyuruları onaylanmıştır. Hizmetiçi eğitim kursları düzenlenmesinde de ev sahibi ulusal ajansın her hangi bir mali desteği bulunmamaktadır. Nitekim düzenleyici kuruluşlar katılımcılardan katılım ücreti almakta ve bu ücretler katılımcının vatandaşı olduğu ülkenin ulusal ajansı tarafından ödenmektedir.

5. Ortak Konulu Program

Çalışma Ziyaretleri Düzenlenmesi

Eğitim ve Gençlik Programlarına tam katılım sağlayan ülkemizde de eğitim alanındaki kurum ve kuruluşlar çalışma ziyaretleri tertip edebilmektedir. Çalışma ziyaretleri için Avrupa genelinde mali bir destek sağlanması beklenmemekle birlikte Merkez Başkanlığı bu sahadaki çalışmaları desteklemek adına seçilen her kuruluşa 1.000'er Avro destek sağlamaktadır. Ancak başvuruların seçimi ulusal ajanslar tarafından yapılarak seçilen kuruluşların düzenlemek istedikleri çalışma ziyareti faaliyetleri CEDEFOP ortak veri tabanında duyurulmaktadır.

2009 yılında 17 ilimizden yapılan 22 faaliyet düzenleme başvurusunun tamamı kabul edilerek, düzenleyici kuruluşların kullanımı için toplam 22.000 Avro'luk mali destek tahsis edilmiştir.

Bölüm 3 Yaygınlaştırma Faaliyetleri

Merkez Başkanlığı tarafından programların Türkiye genelinde tanıtılması, daha geniş kitleleri programdan yararlanabilmeleri için programların ilk kez uygulamaya sokulduğu 2003 yılından beri çok yoğun bir şekilde bilgilendirme, tanıtım ve yaygınlaştırma faaliyetleri yapılmaktadır. Türkiye'nin Eğitim ve Gençlik programlarında en büyük 7. bütçeye sahip olmasında söz konusu toplantıların ve faaliyetlerin önemli bir yeri vardır. Geçen 6 yıl içerisinde bilgilendirme ve yaygınlaştırma toplantısı yapılmamış il kalmamıştır.

Merkez Başkanlığı, Ülke nüfusunun büyüklüğü, eğitim ve gençlik camialarının on milyonları bulması sebebiyle yaygınlaştırma stratejilerine büyük önem vermektedir. Verilen bu önemin başlıca iki stratejik sebebi vardır. Her şeyden önce yıllık 70 milyon Avro'yu bulan eğitim ve gençlik programları ödeneği, mevcut hali ile Avrupa'nın en büyük 7. bütçesi olsa da hitap ettiği kitlenin büyüklüğü göz önüne alındığında tam anlamıyla yeterli olamamaktadır. Tüm Avrupa nüfusunun yaklaşık 1/8'ini oluşturan ülkemizde pek çok faaliyet ve alt programda mevcut ödeneklerin 3 veya 4 katı büyüklüğünde bir talep oluşması şaşırtıcı değildir.

Kit olan kaynakların, daha önce bu kaynaklardan yararlanmamış insanlara ulaştırılması büyük önem arz etmektedir. Bunu sağlayabilmek

için bir yandan yapılan başvurulara çeşitli kriterler ile bir çerçeve çizilmeye çalışılırken, bir yandan da yaygınlaştırma faaliyetleri vasıtasıyla programlardan daha önce yararlanma fırsatı bulamamış kişilere ve kurumlara ulaşılmaya çalışılmaktadır. Avrupa Komisyonu her yıl talep ettiği faaliyet raporları ile programlar üye ülkelerin asgari seviyede yapılması gereken bilgilendirme ve yaygınlaştırma faaliyetlerine ilişkin gerçekleştirmelerini takip etmektedir.

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı bilgilendirme ve yaygınlaştırma faaliyetlerinde geniş bir çeşitliliğe sahiptir. Telefonla bilgilendirmeden proje fuarlarına, seminerlerden çalıştaylara kadar pek çok türde faaliyet bulunmaktadır. Bu faaliyetler bir yandan Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) bünyesindeki Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvig ve Ortak Konulu Programdan sorumlu program koordinatörlükleri tarafından, bir yandan da valorizasyondan sorumlu birim olan Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü tarafından yürütülmektedir.

A. TOPLANTILAR

1. Başarılı Proje Sahiplerini Bilgilendirme Toplantısı

LLP bünyesinde her yıl binlerce proje ve bireysel başvuru kabul edilmektedir. Merkez Başkanlığının en çok önem verdiği konuların başında desteklenmek üzere seçilmiş olan projelerin daha sağlıklı ve daha kaliteli bir şekilde yürütülmesini sağlayarak, yararlanıcıların, kurumların ve sonuçta ülkemizin programlardan elde ettiği faydanın azamileştirilmesidir.

Bu amaçla bir yandan sürmekte olan projelere izleme ziyaretleri yapılarak projelerin ara işlemlerinin sıkı bir şekilde takip edilmesi gibi idari işlemler gerçekleştirilmekte öte yandan “yararlanıcı” sıfatını kazanmış kişi ve kuruluşlara eğitim verilmektedir. Eğitimlerde başarılı bir proje yönetiminin nasıl yapılacağı, ne tür zorluklarla karşılaşılacağı, bu zorlukların muhtemel çözüm yolları, belgelendirmenin nasıl yapılacağı gibi konularda katılımcılar aydınlatılmaktadır.

2009 yılında da Comenius, Leonardo da Vinci, Grundtvig ve Ortak Konulu Program başlıkları altında projeleri ya da bireysel başvuruları kabul edilen yararlanıcılara eğitimler verilmiştir.

Başarılı Proje Sahiplerini Bilgilendirme Toplantı'ları Ankara'da düzenlenmektedir. 2009 yılında Leonardo da Vinci programında 500 kişinin katıldığı 5, Grundtvig programında 100 kişinin katıldığı 1 ve Ortak Konulu programda 450 kişinin katıldığı 2 toplantı olmak üzere toplam 8 adet toplantı düzenlenmiş ve bu toplantılara toplamda 1.050 kişi katılmıştır.

2.Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları, il merkezlerinde yapılan ve toplantının yapıldığı ile komşu veya aynı bölgedeki illerden de katılımcıların çağrıldığı toplantılardır. Bu tür toplantılara programlar hakkında yeterince bilgi sahibi olmayan, programlardan daha önce yararlanmamış veya başvuruda bulunmamış kişiler ve kurum temsilcileri çağrılır. Bilgilendirme toplantılarının genelinde geçerli olduğu üzere programlar ve uygulamalar hakkında detaya girilmeden katılımcılara bilgi ve sorularına cevap verilir.

2009 yılında Comenius programında 100 kişinin katıldığı 1 adet, Leonardo da Vinci programında 900 kişinin katıldığı 7 adet, Grundtvig programında 100 kişinin katıldığı 1 adet toplantı olmak üzere toplam 9 toplantı düzenlenmiş ve 1100 kişiye ulaşılmıştır.

3. Değerlendirme Toplantıları

Merkez Başkanlığı'nın tanıtım ve yaygınlaştırma stratejisinin önemli bir parçası da ilgili sektörlerdeki paydaşlar, yararlanıcılar ve potansiyel yararlanıcıların programların işleyişi hakkında görüşlerine başvurulmasıdır. Bu tür toplantılarda en önemli örnek Merkez Başkanlığı Kuruluş Kanunu uyarınca kurulan ve yürütülen "Danışma Kurulu" tarafından yılda bir kez düzenlenen Danışma Kurulu Toplantısıdır. 2009 yılı Danışma Kurulu toplantısı 28 Aralık 2009 tarihinde Merkez Başkanlığı binasında düzenlenmiş ve toplantıya Kurula üye 28 kurum ve kuruluşu temsilen 31 kişi katılmıştır. Genel çapta yapılan bu tür değerlendirme toplantılarına ek olarak program koordinatörlükleri de sektörel paydaşlarla bir araya geldikleri toplantılar düzenlemektedir.

Bu konuda verilebilecek en güzel örnek Erasmus Programı çerçevesinde yılda iki kere düzenlenen ve Erasmus programına üye tüm yüksek öğretim kurumu temsilcilerinin katıldığı Erasmus Güz ve Bahar toplantılarıdır. Söz konusu toplantılar her defasında farklı bir yüksek öğretim kurumunun ev sahipliğinde yürütülmektedir. 2009 yılı Bahar toplantısı Kayseri'de Erciyes Üniversitesi'nin ev sahipliğinde 231 kişinin ve Güz toplantısı Gaziantep'te Gaziantep Üniversitesi'nin ev sahipliğinde ise 252 katılımcının iştiraki ile düzenlenmiştir.

Benzer bir şekilde mesleki eğitimle ilgilenen kurum ve kuruluşların temsilcilerinin katıldığı ve Ankara'da düzenlenen bir toplantı ile Leonardo da Vinci programının paydaşları ile bir değerlendirme toplantısı düzenlenmiş ve toplantıya 110 kişi katılmıştır.

4. Bölgesel Proje Fuarları

Türkiye genelinde bölgeler arasındaki proje ve yararlanıcı sayıları bakımından gözlemlenmekte olan farklılıkları azaltmak, bu bölgelerde projecilik bilincini ve girişimciliği artırmak için Merkez Başkanlığı Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü tarafından 2009 yılından itibaren Bölgesel Proje Fuarları düzenlenmeye başlanmıştır.

Proje Fuarlarının özelliği farklı illerden ve farklı programlardan projelerin sergilenmesine olanak sağlamasıdır. 2009 yılında Erzincan ve Tekirdağ illerinde düzenlenen bölgesel proje fuarlarında toplam 40 proje sergilenmiş ve 1.000'den fazla kişiye ulaşılmıştır.

5. Sektörel ve Tematik Bilgilendirme Toplantıları

Tüm sektörlerin kamu ya da özel olsun tüm kurum, kuruluş ve STK'ların proje hazırlayabildiği Leonardo da Vinci programı 2008 yılından itibaren farklı sektörlerle doğrudan ulaş bilmek ve mesleki eğitim projelerinde daha sektörel yaklaşımları teşvik edebilmek amacıyla sektörel bilgi toplantıları düzenlemeye başlamıştır. 2009 yılında bu maksatla düzenlenen toplantı yaklaşık 200 kişinin katılımı ile Ankara'da yapıldı.

Erasmus Koordinatörlüğü Yoğun Programlar (IP) alanında yüksek öğretim kurumlarının üretebileceği proje niteliğinin ve niceliğinin artırılması, daha önce bu alanda proje yapmış kurumların tecrübelerini henüz bu alanda proje yapmamış kurumlarla paylaşabilmelerini sağlayabilmek için 30 Eylül 2009 tarihinde Ankara'da bir bilgilendirme ve yaygınlaştırma toplantısı düzenlemiştir.

Yine Erasmus program koordinatörlüğü tarafından yeni açılan yüksek öğretim kurumlarını Erasmus Beyannamesine nasıl başvurulacağı ve nasıl alınabildiği ile ilgili olarak bilgilendirebilmek maksadıyla 08 Haziran 2009 yılında Merkez Başkanlığımızda 30 kişinin katılımıyla bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Erasmus programına katılan tüm ülkelerdeki yüksek öğretim kurumlarının Erasmus ortaklıkları kurmaları amacıyla 19 - 21 Kasım 2009 tarihinde Merkez Başkanlığımız tarafından İstanbul'da "Increasing Student Mobility" temalı irtibat semineri düzenlenmiş 15 farklı ülkeden yaklaşık 60 katılımcı iştirak etmiştir.

6. Çok Programlı Çalıştaylar

2009 yılı içerisinde gerçekleştirilen bir diğer faaliyet de Çok Programlı Çalıştay'lardır. Adından da anlaşılacağı üzere birden fazla programın tanıtımı, programlar hakkında bilgilendirme ve değerlendirmelerin

yapıldığı ve halkla ilişkiler birimi tarafından koordine edilen çalıştaylar programlardan ilgili uzmanların da katılım sağladıkları bu organizasyonlarda iki tane 2009 yılı içeriisinde yapıldı. Çorum ve Sivas'ta yapılan bu çalıştaylara toplam 200 kişi katıldı.

B. YAYINLAR

1. Eğitim ve Gençlik Dergisi

2006 yılından beri yılda 3 sayı, 80.000 nüsha olarak basılan ve Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü tarafından yürütülen Eğitim ve Gençlik Dergisi Merkez Başkanlığının en önemli yaygınlaştırma araçlarından birisidir. Dergi Türkiye genelinde tüm yüksek öğretim kurumlarına, İl Milli Eğitim Müdürlükleri vasıtasıyla tüm eğitim camiasına ulaştırılmaktadır.

Eğitim ve Gençlik Dergisi programların teknik anlatımlarından ziyade yararlanıcı tecrübelerinin tüm Türkiye ile paylaşılması sağlamaktadır. Merkez Başkanlığı birimlerinin gerçekleştirdikleri faaliyetler hakkında da bilgilerin verildiği dergi de projelerin ve bireysel yararlanıcıların tecrübelerinin yansıtılmasına ağırlık verilmektedir. Bu haliyle dergi bilgilendirme fonksiyonu da görmekle birlikte aslen bir valorizasyon (yaygınlaştırma) aracı olarak işlev görmektedir, sayıları artık yüzbinleri bulan yararlanıcılar arasında da eksik olan iletişimi sağlayan bir araç olarak öne çıkmaktadır.

2. Etki Değerlendirme Raporu

İlk defa 2008 yılında hayata geçirilen ve her yıl düzenli olarak hazırlanması öngörülen Etki Değerlendirme Raporu Hayatboyu Öğrenme Programları bünyesinde faaliyet gösteren programların bir yıllık etkilerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. 2008 yılı için hazırlanan etki değerlendirme raporu 1000 adet basıldı.

3. Uygulama Raporu

Etki Değerlendirme Raporu gibi Uygulama Raporu da ilk defa 2008 yılında hayata geçirilmiş bir uygulamadır. Uygulama Raporu esas olarak Merkez Başkanlığımızın sorumluluğunda yürütülen ülke merkezli faaliyetlerin bir yıllık uygulamalar ile gerçekleştirmeleri kapsamaktadır. 1000 adet basılmıştır.

4. Leonardo da Vinci Proje Kataloğu

Yıllık olarak basılan ve Leonardo da Vinci Program Koordinatörlüğü tarafından hazırlanan yıllık proje katalogları, proje süreci tamamen biten her bir yılda hazırlanan tüm projeler ve proje sahibi kuruluşlar

hakkında kısa bilgi içeren bir yayındır. 2009 yılında basılan LdV Hareketlilik Projeleri proje kataloğu 2007 yılı projelerini içermektedir ve 1500 nüsha olarak basılmıştır.

5. Broşürler

Eğitim ve Gençlik programlarında hızlı ve ön bilgi verme amaçlı olarak her yıl broşürler basılmaktadır. Her bir program ve faaliyet bazında basılan bilgilendirici broşürlere ek olarak, 2008 yılında Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü tarafından hazırlanan bir seri broşür ile programlardan tek tek bahsedilmek yerine her bir broşür farklı bir hedef kitleye hitap edecek ve o hedef kitlenin yararlanabileceği tüm muhtemel programları içerecek şekilde bir yaklaşım sergilenmiştir. Gençlik, LLP Genel ve Erasmus için 5.000'er adet Leonardo da Vinci, Grundtvig ve Çalışma Ziyaretleri için de 3.000'er adet olmak üzere toplam 24.000 adet broşür basılarak yararlanıcılara sunulmuştur.

Bölüm 1 Gençlik Programına Genel Bakış

A. Gençlik Programı Nedir?

Gençlik Programı, Avrupa Komisyonu tarafından gençler için uygulamaya konulmuş bir program olup Avrupalı gençlerin aktif vatandaşlık, dayanışma ve hoşgörü duygularının gelişmesini ve onların Avrupa Birliği'nin geleceğinin şekillenmesinde rol almalarını sağlamayı hedeflemektedir.

Hayatboyu Öğrenme Programı gibi Gençlik Programı da bir çatı programdır. Bu program kapsamında yürütülen faaliyetleri üç ana grupta toplamak mümkündür. Birincisi, gerek sayısal gerekse tahsis edilen bütçe tutarı itibarıyla en büyük grubu oluşturan proje tipi faaliyetlerdir. İkincisi, gençlik programları içerisinde çok küçük yer tutan bireysel faaliyetlerdir. Son olarak, diğer faaliyetler kategorisinde değerlendirebileceğimiz Eurodesk faaliyeti de gençlik programı kapsamında yürütülmektedir. İlerleyen sayfalarda her bir faaliyet tipi ayrı ayrı ele alınacaktır.

Gençlik Programı bünyesinde yürütülen faaliyetler, Hayatboyu Öğrenme Programında olduğu gibi Ulusal Ajanslar eliyle yürütülen faaliyetler ve Yürütme Ajansı tarafından yürütülen faaliyetler şeklinde iki gruba ayrılmaktadır. Bu rapor, Ulusal Ajans tarafından yürütülen faaliyetleri konu edinmektedir.

B. Gençlik Programının Amacı Nedir?

Gençlik Programının amacı, gençlerin genel olarak aktif vatandaşlıklarını özel olarak da Avrupa vatandaşlıklarını teşvik etmek, özellikle Avrupa Birliği'nde sosyal uyumu güçlendirmektir. Bu doğrultuda gençler arasında dayanışmayı geliştirmek ve hoşgörüyü teşvik etmek, farklı ülkelerdeki gençler arasında karşılıklı anlayışı güçlendirmek, gençlik faaliyetlerine yönelik destek sistemlerinin kalitesinin ve gençlik alanındaki sivil toplum kuruluşlarının kapasitelerinin geliştirilmesine katkıda bulunmak ve gençlik alanında Avrupa işbirliğini teşvik etmek amaçlanmaktadır.

C. Gençlik Programının Hedef Kitlesi Kimlerdir?

Gençlik Programının hedef kitle, adından da anlaşılacağı üzere gençliktir. Alt eylemlere göre bazı farklılıklar olsa da 13-30 yaş arasındaki herkes gençlik programlarının öncelikli yararlanıcısıdır. Gençlik Değişimleri ve Gençlik Demokrasi Projeleri için 13-30 olan yararlanma yaş aralığı, Gençlik Girişimleri, AB Komşu Ülkeleriyle İşbirliği ve Gençler ve Gençlik Politikalarından Sorumlu Olanlar için Toplantılar eylemlerinde 15-30, Avrupa Gönüllü Hizmeti için 18-30'dur. Katılımcılar için yaş sınırlaması olmasına karşılık grup liderleri için genellikle yaş sınırlaması yoktur.

Yaş sınırlamasının yanısıra katılımcı sayısı ve faaliyet süresi için de bazı koşullar aranmaktadır. Faaliyet süresi 6 gün ile 18 ay arasında değişiklik gösterebilmektedir. Aynı şekilde yararlanıcı-katılımcı sayısı da faaliyet tipine göre değişebilmektedir. En az 4 olan katılımcı sayısı bazı faaliyetlerde herhangi bir sınır olmaksızın gerçekleştirilebilir.

D. Başvuru ve Değerlendirme Süreci:

Başkanlığımıza son başvuru tarihlerine uygun şekilde iletilen başvurulara ilişkin bilgiler Youthlink isimli bir veritabanı programına girilmekte ve bir proje numarası atanmaktadır. Son başvuru tarihlerine uygun olmayan projeler değerlendirmeye alınmamaktadır.

Proje başvuruları öncelikle ön değerlendirmeye (eligibility check) tabi tutulmaktadır. Ön değerlendirmeyi geçen başvurular kalite değerlendirmesine alınmaktadır. Kalite değerlendirmesi her proje için en az 2 bağımsız dış uzman tarafından yapılmaktadır. Değerlendirme Komitesi tarafından dış uzmanlardan gelen puanların ortalaması alınarak sıralama yapılır ve son karar verilir.

Hayatboyu Öğrenme Programında olduğu gibi Gençlik Programında da komisyonun koymuş olduğu ilkelerin yanısıra bazı ulusal öncelikler

değerlendirme sürecinde göz önünde bulundurulur. Bu öncelikler şunlardır;

1. Projede engelli gençlerin yer alması
2. Projenin, kalkınmada öncelikli yörelerde gerçekleşmesi ve/veya bu yörelerdeki sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlı ailelerden gelen gençleri içermesi.
- 3 . Projenin, daha önce gençlik projelerine katılmamış veya uluslararası bir deneyimi olmayan gençleri kapsamı.
4. Projenin, gençlerin istihdamına katkı sağlaması ve gençlere yeni beceriler kazandırması.
5. Projenin, ülkenin ve ülke kültürünün tanıtımına olumlu katkılar sağlaması.

E. Alt Programlar

Daha önce de belirtildiği üzere Gençlik Programı bünyesinde yürütülen faaliyetler ülke merkezli faaliyetler ve Yürütme Ajansı tarafından yürütülen faaliyetler diye iki ana gruba ayrılmakta ve bu rapor ülke merkezli faaliyetleri konu edinmektedir. Ulusal Ajanslar tarafından yürütülen ülke merkezli faaliyetleri üç grupta değerlendirmek mümkündür. Proje tipi faaliyetler, bireysel faaliyetler ve diğer faaliyetler. Sözkonusu tüm faaliyetlerin herbiri hakkında bilgiler aşağıda sunulmaktadır.

I. PROJE TİPİ FAALİYETLER

1. Gençlik Değişimleri (Eylem 1.1)

Gençlik Değişimleri, farklı ülkelerden genç gruplara bir araya gelme ve birbirlerinin kültürlerini öğrenme fırsatı sunar. Gruplar, karşılıklı ilgi duyulan bir konu etrafında Gençlik Değişimini birlikte planlarlar. Gençler bu eylem ile yurt dışındaki projelere katılabildikleri gibi yurt içinde de uluslararası projeler yapabiliyorlar. Bir Gençlik Değişimine katılmak için yabancı dilinizin çok iyi seviyede olması da gerekmiyor.

Gençlik Değişimleri, program ülkelerinin birinde yasal olarak ikamet eden 13-25 yaş arasındaki tüm gençlere açıktır. En az 16 en çok 60 katılımcının yer alabildiği bu faaliyetin süresi ise 6 ile 21 gün arasında değişmektedir.

2. Gençlik Girişimleri (Eylem 1.2)

Gençlik Girişimleri yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde tasarlanan grup projelerini destekler. Yerel, ulusal ve AB düzeyinde uluslararası tipte projelerin desteklendiği bir alt-eylem türüdür. Bu alt eylem ayrıca gençler arasında işbirliğini ve deneyim değişimini geliştirmek amacıyla farklı ülkeler arasında benzer projelerden oluşan bir ağ kurulmasını da

destekler. Amacı, gençlerde girişimcilik ve yaratıcılığı geliştirmek, yerele katkı sağlamak, gençlerin toplumla bütünleşmelerini temin etmek ve Avrupa çapında üretilen iyi örneklerin diğer ülkelere yayılmasını sağlamaktır. İki alt eylem tipi vardır. Bunlar;

1. Ulusal Gençlik Girişimleri
2. Ulus Ötesi Gençlik Girişimleri

İkisinin arasındaki en önemli fark, ikincisi ulus ötesi hareketliliği içeriyorken ilkinin ulusal düzeyde gerçekleştirilebilir olmasıdır.

Bir program ülkesinde yasal olarak ikamet eden 15-30 arasındaki tüm gençler bu faaliyetten yararlanabilmektedir. Katılımcı sayısında herhangi bir sınırlamanın olmadığı bu alt-eylemde, ulusal gençlik girişimi için en az 4 ulus-ötesi gençlik girişimi içinse en az 8 katılımcı yer almalıdır. Program süresi üç ile 18 ay arasında değişmektedir.

3. Gençlik Demokrasi Projeleri (Eylem 1.3)

Gençlik Demokrasi Projeleri, gençlerin hem yerel, bölgesel ya da ulusal düzeyde, hem de uluslararası düzeyde demokratik yaşama katılımını destekler. Gençlik Programının “Aktif Katılım” önceliğine vurgu yapan bir eylemdir. Toplumda aktif bir vatandaş olarak yer almak isteyen gençler tarafından geliştirilen projelere mali ve teknik destek sağlamaktadır.

Gençlik demokrasi projeleri alt-eylem tipinin amacı, gençlerin katılımcı yapılara daha fazla dahil olmalarını sağlamak, kamu kurum ve kuruluşları ile gençler arasındaki diyalogu geliştirmek, gençleri siyasi karar alma süreçlerine yakınlaştıracak stratejiler geliştirmek ve gençlerin demokratik hayata katılmalarını engelleyen nedenlerle mücadele etmektir. Biri Avrupa Birliği üyesi ülke olmak üzere en az iki program ülkesinden yararlanıcıların yer alması zorunlu olan bu alt-eyleme katılabilmek için 13-30 yaş arasında olunmalıdır. Projenin gerçekleştirilebilmesi için en az 16 katılımcı olmalıdır. Faaliyetin Projenin süresi 3 ile 18 ay arasında değişmektedir.

4. Avrupa Gönüllü Hizmeti (Eylem 2)

Avrupa Gönüllü Hizmeti, istediğiniz bir AB ülkesinde sosyal içerikli bir projede 2-12 aylık süreler dahilinde yer almanızı sağlayan bir etkinliktir. Dil eğitimini de (% 5) içeren Avrupa Gönüllü Hizmeti 18-30 yaş arasındaki tüm gençlerimize açıktır. Avrupa Gönüllü Hizmetinin (AGH) amacı, Avrupa Birliği’nin içinde ve dışında çeşitli şekillerdeki gönüllü faaliyetlere gençlerin katılımını desteklemektir. Bu Eylem kapsamında gençler, bireysel olarak ya da gruplar halinde kâr amacı gütmeyen, ücretsiz faaliyetlerde yer alırlar.

Bu faaliyet bir sivil toplum kuruluşu ve yerel topluluk için sosyal içerikli projelerde çalışmalarda bulunmak şeklinde gerçekleştirilir. En

önemlisi, gönüllü olarak çalışırken yapılan iş için maaş benzeri bir ücret ödenmez-alınmaz. Bununla birlikte yiyecek, barınma, dil eğitimi, yerel ulaşım, sigorta, bireysel bakım ve yardım ve az miktarda cep harçlığı gönüllüye verilmektedir. Bir AGH projesi, kısa süreli (2-8 hafta –sadece engellilere ve imkanları kısıtlı gençlere yönelik) ya da uzun süreli (2-12 ay) olarak bir AB ülkesinde gönüllü olmanıza imkan tanımaktadır. Bu Eylem 18-30 yaş arasındaki bütün gençlere açıktır.

5. Avrupa Birliği Komşu Ülkeleriyle İşbirliği (Eylem 3.1)

Bu Eylem Komşu Ortak Ülkelerle gençlik alanında Gençlik Değişimleri ve Eğitim ve Ağ Kurma projelerini destekler. Başka bir deyişle, iki ayrı Eylem (Eylem 1.1 ve Eylem 4.3) projelerinin Komşu Ortak Ülkelerden katılan ortaklar ile de yapılmasını sağlar. Bu eylem dünyanın diğer bölgeleriyle yaygın eğitim ve gençlik alanında değişimleri ve işbirliğini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bir diğer amacı Gençlik Programının hedeflerinin Avrupa Birliği sınırlarının dışına taşımaktır.

Katılımcı sayısı iki taraflı, üç taraflı ve çok taraflı gençlik değişimine göre değişmektedir. İki taraflı gençlik değişiminde grup başına en az sekiz olan katılımcı sayısı üç taraflıda altı ve çok taraflı gençlik değişiminde ise grup başına en az dördttür. Faaliyetin süresi en fazla 15 aydır.

6. Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları için Eğitim ve Ağ Kurma (Eylem 4.3)

Bu alt-eylem, gençlik çalışmalarında ve kuruluşlarında aktif kişilerin eğitimini, özellikle deneyimlerin, uzmanlığın ve aralarında iyi uygulamaların yanı sıra uzun süreli kalite projeleri ile ortaklıklar ve ağların oluşmasını sağlayacak faaliyetlerin değişimini destekler. İşbaşı Eğitimi, Fizibilite Ziyareti, Değerlendirme Toplantısı, Çalışma Ziyareti, Ortaklık Oluşturma Faaliyeti, Seminer, Eğitim Kursu ve Ağ Kurma projeleri yapmaya olanak sağlar.

Başvuruda bulunmak isteyen yararlanıcı ülkesinde yasal olarak kurulmuş olmalıdır. Resmi olmayan gençlik grubu olması halinde, grup üyelerinden birisi temsilci rolünü ve projeyi kendi ulusal ajansına sunarak grup adına anlaşmayı imzalar. Proje süresi 3 ile 18 arasında değiştiği bu alt eylemde katılımcı sayısı ise faaliyetin türüne göre değişmektedir.

7. Gençler ve Gençlik Politikalarından Sorumlu Olanlar için Toplantılar (Eylem 5.1)

Bu alt-eylem, gençler, gençlik çalışmalarında aktif kişiler ve gençlik politikalarından sorumlu kişiler arasında işbirliğini, seminerleri ve yapılandırılmış diyalogu destekler. Ulusal tipinde yurt dışından

ortaklara ihtiyaç yoktur. Çok sayıda gencin katıldığı büyük toplantı ve seminerleri mümkün kılar. Bu eylem kapsamında iki faaliyet yürütmek mümkündür:

1. Ulusal Gençlik Toplantısı
2. Ulus Ötesi Gençlik Semineri

Ulusal Gençlik Toplantısı, Yapılandırılmış Diyalog ya da Avrupa Birliği Politikaları ile ilgili konuları görüşmelere açmakta; AB Dönem Başkanlığını yürütmekte olan ülke tarafından düzenlenecek resmi gençlik etkinliğinin hazırlıklarıyla ilgilidir; Avrupa Gençlik Haftası ile bağlantılı faaliyetleri düzenlemeye yöneliktir; Örgün ve yaygın eğitim alanları arasındaki diyalog ve işbirliğini güçlendirmeye yönelik olabilir.

Ulus Ötesi Gençlik Semineri, Yapılandırılmış Diyalog, gençlik ve gençlik için Avrupa Paketi alanlarında Koordinasyonun Açık Yöntemlerinin öncelikleri ve hedefleri merkezli konuları görüşmek, iyi uygulamaların ve fikirlerin değişimini sağlamak ve/veya tavsiyelerde bulunmak üzere gençlerin ve politika-yapıcıların bir araya gelmesi amaçlarını taşıyabilir.

Katılımcı sayısının Ulusal Gençlik Toplantısı için en az 15, Ulus-Ötesi Gençlik Semineri içinse en az 30 olduğu bu Eylemde proje süresi 3 ile 18 ay arasında değişmektedir.

II. BİREYSEL FAALİYETLER

1. Eğitim ve İşbirliği Faaliyeti

Adından da anlaşılacağı üzere Eğitim ve İşbirliği faaliyetlerini destekleyen bir programdır. Yurt dışında diğer Ulusal Ajanslarca veya Avrupa Komisyonunca; yurt içinde ise Başkanlığımızca düzenlenen bazı eğitim ve etkinliklere TCP kapsamında sağlanan hibe kullanarak katılmaktadır. Bu etkinliklere katılarak Gençlik Programı hakkındaki tecrübenizi daha da artırabilirsiniz. Bu etkinliklere katılan katılımcıların konaklama ve yemek masrafları ile yolculuk ve vize masrafları Başkanlığımızca ve diğer Ulusal Ajanslarca karşılanır.

III. DİĞER FAALİYETLER

1. Eurodesk

Eurodeski, gençler için eğitim ve gençlik alanlarındaki Avrupa fırsatları ve gençlerin Avrupa faaliyetlerine katılımı hakkında bilgi sağlayan Avrupa Bilgi Aktarım Ağıdır. Tüm program ülkelerinde kurulmuş olan Eurodesk Türkiye’de Merkez Başkanlığımız tarafından 2008 yılında faaliyete geçirilmiştir.

Eurodesk tarafından sağlanan hizmetlerden bazıları şunlardır:

1. Ücretsiz soru yanıtlama hizmeti (e-mail, faks, telefon vs)
2. Soru sahiplerine öneri ve yardım hizmetleri
3. Fonlarla ilgili Avrupa bilgisine internet erişimi sağlanması

4. Eğitimler düzenleme ve destek hizmetleri
5. Konferans, seminer vb etkinlikler düzenlenmesi
6. Kaynak materyallerin basımı ve dağıtılması
7. Gençlik programı ile ilgili bilgilerin yaygınlaştırılması

F. GENÇLİK PROGRAMININ FİNANSMANI

Avrupa Komisyonu, Avrupa Birliği Gençlik Programı (Youth in Action) için 2007-2013 yılları arasında (7 Yıl) kullanılmak üzere toplam 885 Milyon Avro bütçe ayırmıştır. Bu miktar yıllara ve ülkelere göre dağıtılmakta olup, ülkelerin yüzölçümleri, genç nüfus oranı, önceki yıl performansları gibi pek çok özellikleri göz önüne alınarak taksim edilmektedir. Söz konusu dönem için Türkiye'ye tahsis edilen bütçe miktarı 69.300.000 Avro'dur. Türkiye 31 ülke arasında bütçe büyüklüğü itibarıyla 5. sırada yer almaktadır. Türkiye'ye ayrılan bütçenin yıllara göre dağılımı Tablo 13'te verilmiştir.

Tabloyu daha anlaşılır kılacak bir hususu belirtmekte fayda vardır. Ülkelere tahsis edilen bütçeler iki ana kaynaktan oluşmaktadır. AB katkısı ve Ülke katkısı. Örneğin, 2007 yılında Türkiye'ye tahsis edilen 9.300.000 Avro'nun 6.045.000 Avro'su Avrupa Birliği tarafından, buna karşılık 3.255.000 Avro ise Türkiye tarafından sağlanmıştır.

Toplam bütçe, bir ülkenin vatandaşları tarafından yürütülecek olan

Tablo 12 2007-2013 Dönemi Gençlik program bütçesinin kaynakları (€)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2007-2013 Toplam
AB Katkısı	6.045.000	6.080.000	6.111.000	6.138.000	6.161.000	6.180.000	6.195.000	42.910.000
Türkiye Katkısı	3.255.000	3.420.000	3.589.000	3.762.000	3.939.000	4.120.000	4.305.000	26.390.000
Toplam Bütçe	9.300.000	9.500.000	9.700.000	9.900.000	10.100.000	10.300.000	10.500.000	69.300.000

Merkezi Faaliyetler ile Ülke merkezli faaliyetlerin tümü için tahsis edilen bütçe olarak anlaşılmalıdır. Toplam bütçenin yaklaşık % 80'ni Ülke Merkezli Faaliyetler için, kalan % 20'si ise Merkezi Faaliyetlere ayrılmaktadır. Daha önce de belirtildiği üzere bu rapor ülke merkezli faaliyetleri konu edinmektedir. Bu bağlamda, Türkiye'ye tahsis edilen 69.300.000 Avro'nun Ülke Merkezli Faaliyetler kapsamında bugüne kadarki dağılımı şöyledir.

Tablo 13 Ülke merkezli faaliyetler için Türkiye'ye tahsis edilen dört yıllık gençlik bütçesi (€)

2007	2008	2009	2010	Dört Yıllık Toplam
6.903.613,00	6.932.802,00	7.023.443,00	7.203.730,00	28.063.588,00

Bölüm 2 Gençlik Programlarında 2009 Yılı Bilançosu

A. PROJE FAALİYETLERİ

1. Yedi Yıllık Genel Görünüm

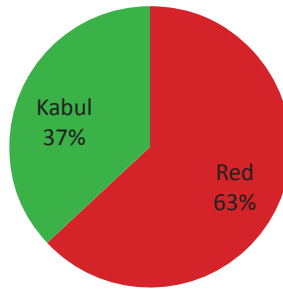
2009 yılı değerlendirmelerine geçmeden önce geride kalan yaklaşık yedi yıllık süre zarfında Gençlik Programı kapsamında yürütülen ve Merkez Başkanlığımız tarafından desteklenen proje tipi faaliyetlerin genel bir görünümünü sunmak yerinde olacaktır. Merkez Başkanlığımızın kurulduğu Ağustos 2003 tarihinden 2009 yılı sonuna kadar geçen süre zarfında binlerce proje başvurusu yapılmış, binlerce proje kabul edilmiş ve yaklaşık 30 milyon avro hibe tahsis edilmiştir. Tablo 15 ve Tablo 16 yıllara ve Eylemlere göre proje başvuru ve kabul sayıları ile tahsis edilen hibelere ilişkin verileri sunmaktadır.

Tablo 14 Yıllara ve Eylemlere Göre Gençlik Programı proje başvuru ve kabul sayıları

Eylem	2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009		Toplam (2003-2009)	
	Başvuru	Kabul	Başvuru	Kabul	Başvuru	Kabul	Başvuru	Kabul	Başvuru	Kabul	Başvuru	Kabul	Başvuru	Kabul	Başvuru	Kabul
Gençlik Değişimleri	7	2	75	51	217	78	306	160	307	125	341	140	474	138	1.727	694
Gençlik Girişimleri	4	2	153	83	390	80	430	158	487	120	623	103	708	120	2.795	666
Gençlik Demokrasi Projeleri									8	6	15	5	22	5	45	16
Avrupa Gönüllü Hizmeti			30	27	159	142	251	229	62	49	86	80	85	79	673	606
Avrupa Birliği Komşu Ülkeleri ile İşbirliği									82	37	132	42	145	35	359	114
Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları İçin Eğitim ve Ağ Kurma	8	6	39	30	151	45	216	76	132	57	140	57	180	37	866	308
Gençler ve Gençlik Politikalarından Sorumlu Olanlar İçin Toplantılar									5	1	15	4	25	7	45	12
Toplam	19	10	297	191	917	345	1203	623	1.083	395	1352	431	1639	421	6.510	2.416

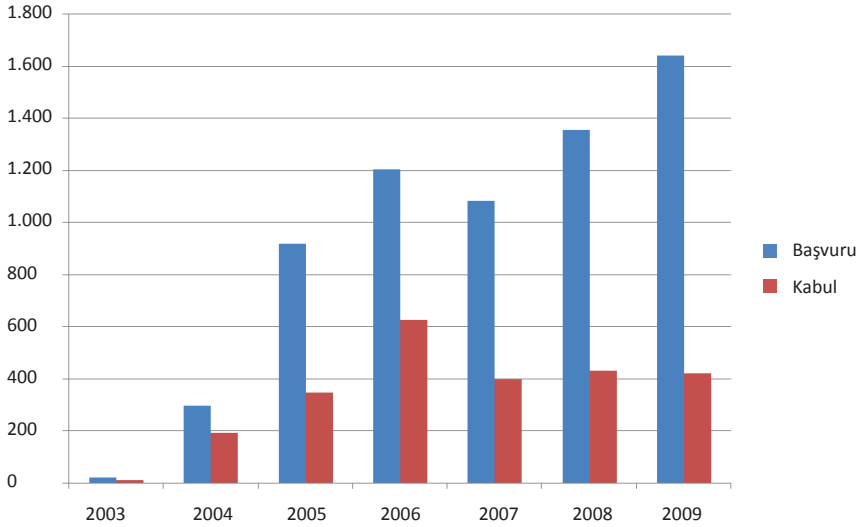
Yukarıdaki tablodan da görüldüğü üzere 2003 yılı Ağustos ayından 2009 yılı sonuna kadar geçen süre zarfında Gençlik Programı kapsamında toplam 6.510 proje başvurusu yapılmış bunlardan 2.416 tanesi kabul edilmiştir. Diğer bir deyişle yapılan başvuruların yaklaşık yüzde 40'ı kabul edilmiş demektir.

Garfik 15
2003-2009 dönemi
Gençlik Programı
proje kabul-red
oranları

Eylemlere göre bakıldığında başvuru sayısı itibarıyla ilk sırada 2.795 proje ile Gençlik Girişimleri yer almaktadır. 1.727 başvuru ile ikinci sırada bulunan Gençlik Değişimlerini 866 başvuru ile Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları İçin Eğitim ve Ağ Kurma takip etmektedir. Dördüncü sırayı 673 başvuru ile Avrupa Gönüllü Hizmeti alırken, onu 359 başvuru ile AB Komşu Ülkeleriyle İşbirliği izlemektedir. Son iki sırada 45'er başvuru ile Gençlik Demokrasi Projeleri ve Gençler ve Gençlik Politikalarından Sorumlu Olanlar İçin Toplantılar yer almaktadır. 2003-2009 Dönemi Gençlik Programı proje başvuru ve kabul sayılarının yıllara göre gelişimi Grafik 16'da sunulmuştur.

Tablo 15 kabul edilen proje sayısı itibarıyla incelendiğinde sıralamanın değişiklik gösterdiği görülecektir. Başvuru sayıları itibarıyla ilk iki sırada yer alan Gençlik Girişimleri ve Gençlik Değişimleri yer değiştirerek de olsa ilk iki sırada yer almaya devam etmektedir. 694 kabul ile birinci sırada bulunan Gençlik Değişimleri'ni 666 kabul ile Gençlik Girişimleri izlemektedir. 606 kabul ile üçüncü sırada bulunan Avrupa Gönüllü Hizmeti, aynı zamanda en yüksek kabul yüzdesi ile dikkat çekmektedir. Avrupa Gönüllü Hizmetinden yapılan başvuruların % 90'ı kabul edilmiştir. Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları için Eğitim ve Ağ Kurma 308 kabul ile dördüncü sırada bulunmaktadır. 114 kabul ile beşinci sırada bulunan AB Komşu Ülkeleriyle İşbirliği'ni 16 kabul ile Gençlik Demokrasi Projeleri ve 12 kabul ile Gençler ve Gençlik Politikalarından Sorumlu Olanlar İçin Toplantılar izlemektedir.

Grafik 16

2003-2009 Dönemi Gençlik Programı proje başvuru ve kabul sayıları grafiği

Tablo 16 2003-2009 arası dönemde kabul edilen toplam 2.416 proje için tahsis edilen bütçenin Eylemlere ve yıllara göre dağılımını vermektedir. Bu süre zarfında tahsis edilen toplam hibe miktarı 28.840.845,72 Avrodur. Hazırlık dönemi olması nedeniyle 2003 yılında bütçe 363.671 Avro ile sınırlı kalmış 2004 yılında Mütabakat Zaptının imzalanması sonrasında bütçe artmış ve sonraki yıllarda da düzenli olarak artmaya devam etmiştir. 2009 yılına gelindiğinde 7 milyon Avroyu aşan bir bütçe projeler için tahsis edilmiştir.

Tablo 15 Yıllara ve Eylemlere göre Gençlik Program projelerine tahsis edilen hibeler

Eylem	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Toplam (2003-2009)
Gençlik Değişimleri	200.226,00	874.401,00	1.306.317,95	2.059.976,60	1.592.496,20	2.141.310,33	2.352.783,78	10.527.511,86
Gençlik Girişimleri	39.500,00	664.852,00	603.410,00	1.089.351,00	834.259,00	825.658,00	1.021.255,20	5.078.285,20
Gençlik Demokrasi Projeleri					97.679,00	164.484,25	198.914,25	461.077,50
Avrupa Gönüllü Hizmeti		98.445,74	379.835,72	535.368,52	1.366.032,30	1.725.488,16	2.120.771,50	6.225.941,94
Avrupa Birliği Komşu Ülkeleri ile İşbirliği					621.153,90	719.295,10	663.333,80	2.003.782,80
Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları İçin Eğitim ve Ağ Kurma	123.945,00	441.938,34	577.905,28	895.172,65	782.487,00	744.334,00	559.668,90	4.125.451,17
Gençler ve Gençlik Politikalarından Sorumlu Olanlar İçin Toplantılar					40.212,00	133.029,50	245.553,75	418.795,25
Toplam	363.671,00	2.079.637,08	2.867.468,95	4.579.868,77	5.334.319,40	6.453.599,34	7.162.281,18	28.840.845,72

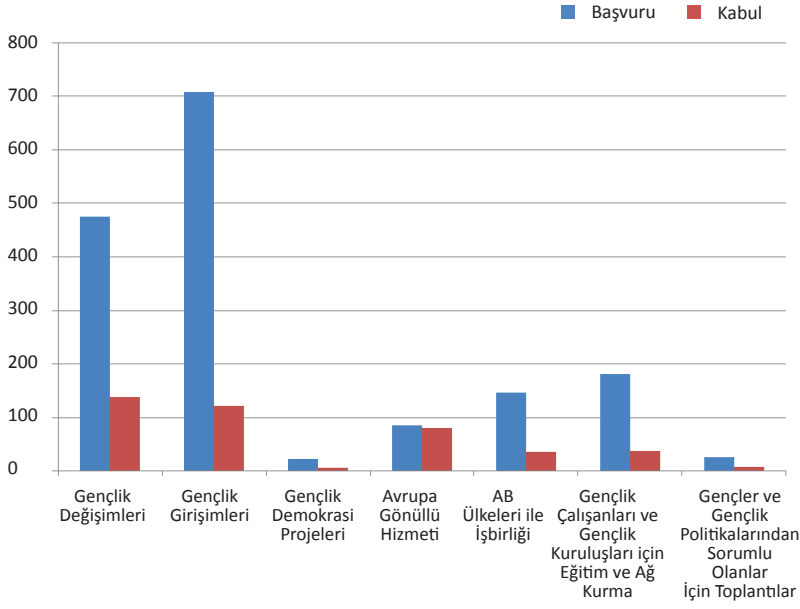
Hibelerin Eylem bazında dağılımına baktığımızda 10 milyon Avroyu aşan hibe kullanımı ile Gençlik Değişimleri ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada 6.225.941 Avro ile Avrupa Gönüllü Hizmeti yer almakta iken Gençlik Girişimleri, 5.078.285 Avro ile en çok hibe tahsis edilen Eylem sıralamasında üçüncü sırada yer almaktadır. Dördüncü sırada 4.152.451 Avro ile Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları İçin Eğitim ve Ağ Kurma ve 2.003.782 Avro ile AB Komşu Ülkeleri ile İşbirliği beşinci sırada bulunmaktadır. Son iki sırada 461.077 ve 418.795 Avro ile Gençlik Demokrasi Projeleri ve Gençlik Demokrasi Projeleri ve Gençler ve Gençlik Politikalarından Sorumlu Olanlar İçin Toplantılar yer almaktadır.

2. Gençlik Projelerinde 2009 Yılına Genel Bir Bakış

2009 yılında Gençlik Programı kapsamında faaliyet gösteren yedi Eylem tipinden toplam 1.639 proje başvurusu yapılmıştır. Bunlardan 421 tanesi desteklenmeye değer bulunarak kabul edilmiştir. Söz konusu projelere toplam 7.162.281,18 Avro hibe tahsis edilmiştir.

Grafik 17 ve Grafik 18 2009 yılı Gençlik Programı kapsamında yapılan proje başvuru ve kabul sayıları ile kabul edilen projelere tahsis edilen hibe miktarlarını eylem bazında verileri sunmaktadır. Her bir Eylem tipi ayrıntılı olarak ilerleyen sayfalarda inceleneceğinden burada genel bir değerlendirme ile yetinilmektedir.

Tablo 15'e yakından bakıldığında en çok başvuru sıralamasında Gençlik Girişimlerinin 708 proje ile birinci sırada yer aldığı görülmektedir. 474 proje ile ikinci sırada bulunan Gençlik Değişimleri'ni 180 başvuru ile Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları İçin Eğitim ve Ağ Kurma üçüncü sırada yer almaktadır. Dördüncü sırada 145 proje başvurusu ile AB Komşu Ülkeleri ile İşbirliği, 85 başvuru ile Avrupa Gönüllü Hizmeti beşinci sırada yer almaktadır. Proje başvuru sayıları sıralamasında son iki sırayı 25 başvuru ile Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları İçin

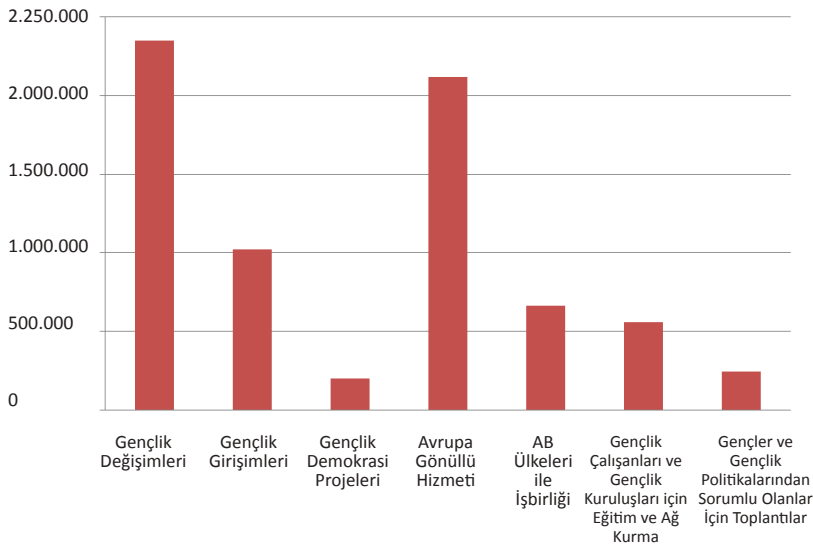

Grafik 17

2009 Yılı Gençlik Programı Proje Başvuru ve Kabul Sayıları

Eğitim ve Ağ Kurma ve 22 proje ile Gençlik Demokrasi Projeleri yer almaktadır.

Proje başvuru sayısı sıralamasında ikinci sırada bulunan Gençlik Değişimleri kabul edilen proje sayısı itibarıyla ilk sıraya yükselmiştir. 138 kabul projesi ile ilk sırada bulunan Gençlik Değişimlerini 120 proje ile Gençlik Girişimleri, 79 proje ile Avrupa Gönüllü Hizmeti takip etmektedir. Proje başvuru sayıları sıralamasında 85 proje ile beşinci sırada yer almasına karşılık Avrupa Gönüllü Hizmeti kabul edilen 79 projesi ile kabul yüzdesi en yüksek eylem tipi olarak ön plana çıkmıştır.

Grafik 18

2009 Yılı Gençlik Programı Hibelerinin Eylemlere Göre Dağılımı (€)

Grafik 18 2009 yılında Gençlik Programı Proje tipi faaliyetleri için tahsis edilen hibelerin Eylem türlerine göre dağılımını vermektedir. Grafikten de anlaşılacağı üzere Gençlik Değişimleri en fazla hibe tahsis edilen eylem tipidir. 2.352.784 Avro ile ilk sırada yer alan Gençlik Değişimlerini 2.120.771 Avro ile Avrupa Gönüllü Hizmeti, 1.021.255 Avro ile Gençlik Girişimleri ve 663.334 Avro ile AB Komşu Ülkeleri ile İşbirliği takip etmektedir. 559.669 Avro ile beşinci sırada bulunan Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları İçin Eğitim ve Ağ Kurma'yı, 245.554 Avro ile Gençler ve Gençlik Politikalarından Sorumlu Olanlar İçin Toplantılar ve 198.914 Avro ile Gençlik Demokrasi Projeleri takip etmektedir.

Tablo 16 2009 yılında Gençlik Programı kapsamında yapılan proje başvuruları, kabul edilen proje sayıları ve tahsis edilen hibelerin illere göre dağılımını vermektedir. Tablodaki veriler incelendiğinde kabul edilen projesi olan il sayısının 64 olduğu görülmür. Ankara gerek başvuru sayısı gerekse kabul edilen proje sayısı itibariyle büyük bir farkla önde olduğu görülmür. Ankara'dan 279 proje başvurusu yapılmış bunlardan 79 tanesi kabul edilerek toplam 1.612.773 Avro hibe tahsis edilmiştir. Ankara'yı 181 başvuru 58 kabul ile İstanbul ve 73 başvuru ve 22 kabul ile İzmir takip etmektedir. On ve daha fazla kabul edilen projesi olan diğer iller sıralamasında Çanakkale, Gaziantep, Antalya, Kocaeli, Bursa ve Manisa yer almaktadır.

Kabul edilen projesi olmayan il sayısı on yedi olup bu iller sırasıyla Adıyaman, Ardahan, Bilecik, Çorum, Denizli, Erzincan, Giresun, Gümüşhane, Iğdır, Karabük, Kırıkkale, Kırklareli, Nevşehir, Osmaniye, Trabzon, Tunceli ve Van'dır. Bu illerden toplam 80 proje başvurusu yapılmış olmasına karşılık bunlar desteklenmeye değer bulunamamıştır. Örneğin Denizli'den 14 Trabzon'dan 11 ve Kırıkkale'den 10 başvuru yapılmış olmasına rağmen bunlar çeşitli nedenlerle reddedilmiştir.

Bu illerden Ardahan, Nevşehir ve Tunceli Gençlik Projeleri başvurusu yapılmayan iller olarak dikkat çekmektedir.

Tablo 16 Gençlik Programı 2009 yılı proje başvurularına ilişkin veriler

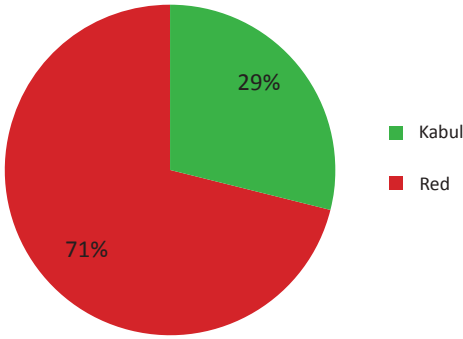
Sıra	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	Adana	44	6	13,64	127.095	1,81
2	Adıyaman	5	0	0,00	0	0,00
3	Afyonkarahisar	24	9	37,50	88.508	1,26
4	Ağrı	3	1	33,33	7.600	0,11
5	Amasya	8	4	50,00	88.063,39	1,26
6	Ankara	279	94	33,69	1.612.772,8	23,00
7	Antalya	56	14	25,00	323.190,97	4,61
8	Artvin	1	1	100,00	24.985,4	0,36
9	Aydın	22	5	22,73	63.577	0,91
10	Balıkesir	16	8	50,00	170.608	2,43
11	Bilecik	2	0	0,00	0	0,00
12	Bingöl	27	6	22,22	61.022	0,87
13	Bitlis	14	3	21,43	19.225	0,27
14	Bolu	3	1	33,33	14.507	0,21
15	Burdur	1	1	100,00	13.301	0,19
16	Bursa	44	12	27,27	194.089,6	2,77
17	Çanakkale	38	16	42,11	263.736	3,76
18	Çankırı	23	4	17,39	28.450	0,41
19	Çorum	9	0	0,00	0	0,00
20	Denizli	14	0	0,00	0	0,00
21	Diyarbakır	47	2	4,26	14.600	0,21
22	Edirne	5	2	40,00	36.258	0,52
23	Elazığ	8	3	37,50	42.312	0,60
24	Erzincan	8	0	0,00	0	0,00
25	Erzurum	19	6	31,58	101.330	1,45
26	Eskişehir	17	4	23,53	80.799	1,15
27	Gaziantep	46	16	34,78	541.801,9	7,73
28	Giresun	3	0	0,00	0	0,00
29	Gümüşhane	2	0	0,00	0	0,00
30	Hakkari	2	1	50,00	29.113	0,42
31	Hatay	16	2	12,50	22.924	0,33
32	Isparta	6	1	16,67	6.450	0,09
33	Mersin	18	4	22,22	73.665,25	1,05
34	İstanbul	181	58	32,04	970.671,27	13,84
35	İzmir	73	22	30,14	266.510,3	3,80
36	Kars	14	4	28,57	47.796	0,68
37	Kastamonu	8	1	12,50	29.280	0,42
38	Kayseri	18	7	38,89	94.100	1,34
39	Kırklareli	1	0	0,00	0	0,00
40	Kırşehir	23	6	26,09	88.725	1,27

Tablo 16 Gençlik Programı 2009 yılı proje başvurularına ilişkin veriler

41	Kocaeli	38	13	34,21	188.872,3	2,69
42	Konya	22	7	31,82	153.990	2,20
43	Kütahya	8	2	25,00	24.762	0,35
44	Malatya	11	3	27,27	33.760	0,48
45	Manisa	62	10	16,13	187.119	2,67
46	Kahramanmaraş	5	1	20,00	17.995	0,26
47	Mardin	28	4	14,29	43.878	0,63
48	Muğla	14	2	14,29	31.452	0,45
49	Muş	28	9	32,14	140.171	2,00
50	Nevşehir	0	0	0,00	0	0,00
51	Niğde	2	1	50,00	4.150	0,06
52	Ordu	8	3	37,50	22.500	0,32
53	Rize	3	1	33,33	13.510	0,19
54	Sakarya	9	1	11,11	11.832,4	0,17
55	Samsun	11	3	27,27	46.435	0,66
56	Siirt	10	1	10,00	6.500	0,09
57	Sinop	2	1	50,00	7.450	0,11
58	Sivas	6	2	33,33	38.254	0,55
59	Tekirdağ	3	1	33,33	5.198	0,07
60	Tokat	4	2	50,00	16.100	0,23
61	Trabzon	11	0	0,00	0	0,00
62	Tunceli	0	0	0,00	0	0,00
63	Şanlıurfa	8	2	25,00	18.170	0,26
64	Uşak	22	3	13,64	23.625	0,34
65	Van	8	0	0,00	0	0,00
66	Yozgat	18	1	5,56	19.011	0,27
67	Zonguldak	4	1	25,00	17.000	0,24
68	Aksaray	9	2	22,22	64.500	0,92
69	Bayburt	1	1	100,00	7.600	0,11
70	Karaman	20	4	20,00	57.750	0,82
71	Kırıkkale	10	0	0,00	0	0,00
72	Batman	43	9	20,93	145.150	2,07
73	Şırnak	19	2	10,53	24.245	0,35
74	Bartın	3	1	33,33	19.204	0,27
75	Ardahan	0	0	0,00	0	0,00
76	Iğdır	1	0	0,00	0	0,00
77	Yalova	12	1	8,33	15.351	0,22
78	Karabük	4	0	0,00	0	0,00
79	Kilis	20	2	10,00	41.660	0,59
80	Osmaniye	2	0	0,00	0	0,00
81	Düzce	2	1	50,00	17.994,5	0,26
GENEL TOPLAM		1639	421	25,69	7012256,08	100,00

3. Gençlik Değişimleri (Eylem 1.1)

Gençlik Değişimleri proje başvuru sayısı itibarıyla ikinci büyüklükte olsa da kabul edilen proje sayısı ve tahsis edilen hibe miktarı itibarıyla en büyük faaliyet tipidir. 2009 yılında toplam 474 proje başvurusu yapılmış, bunlardan 138 tanesi kabul edilerek desteklenmiştir. Başvuruların yaklaşık % 30'u kabul edilmiş demektir. Söz konusu projelere toplam 2.352.784 Avro hibe tahsis edilmiştir.

*Grafik 19
Gençlik Değişimleri
2009 yılı kabul-red oranları*

Kabul edilen 138 projenin illere göre dağılımına baktığımızda ilk sırada 20 proje ile Ankara'yı görüyoruz. İkinci sırada İstanbul yer almaktadır. Başvuru sayısı itibarıyla ilk sırada yer alsa da İstanbul, kabul edilen proje sayısı sıralamasında 19 proje ile ikinci sırada bulunmaktadır. Dokuz proje ile üçüncü sırada bulunan İzmir'i Çanakkale, Konya ve Kocaeli illeri izlemektedir.

Proje başvurusunda bulunmayan iller ile başvuruda bulunduğu halde kabul edilen projesi olmayan illerin toplamı 42'dir. 20 ilden herhangi bir başvuru yapılmamıştır. 22 ilden ise toplam 63 proje başvurusu yapılmış olmasına rağmen desteklenmeye değer proje bulunmamıştır. Bunun nedeni, başvuruda bulunan projelerin yeterlilik kriterlerini yerine getirmemiş diğer bir deyişle kalite ölçülerine uymamış olmalarıdır.

Tablo 17 Gençlik Değişimleri 2009 yılı proje verileri

Sıra	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	Ankara	57	20	35,09	353.697,30	15,03
2	İstanbul	59	19	32,20	290.662,62	12,35
3	İzmir	29	9	31,03	131.644,60	5,60
4	Çanakkale	16	7	43,75	142.970,00	6,08
5	Konya	8	6	75,00	137.070,00	5,83
6	Kocaeli	21	6	28,57	101.577,30	4,32
7	Manisa	23	5	21,74	86.047,00	3,66
8	Gaziantep	13	4	30,77	83.861,90	3,56
9	Muş	9	4	44,44	65.483,00	2,78
10	Batman	18	4	22,22	57.409,00	2,44
11	Bursa	18	4	22,22	56.424,00	2,40
12	Amasya	4	3	75,00	67.659,39	2,88
13	Adana	7	3	42,86	60.685,00	2,58
14	Kırşehir	8	3	37,50	57.580,00	2,45
15	Kayseri	6	3	50,00	54.530,00	2,32
16	Karaman	9	3	33,33	51.700,00	2,20
17	Balıkesir	6	3	50,00	46.728,00	1,99
18	Samsun	4	3	75,00	46.435,00	1,97
19	Antalya	16	3	18,75	43.404,97	1,84
20	Aydın	9	3	33,33	34.939,00	1,49
21	Afyonkarahisar	6	3	50,00	27.618,00	1,17
22	Kars	3	2	66,67	38.276,00	1,63
23	Sivas	4	2	50,00	38.254,00	1,63
24	Artvin	1	1	100,00	24.985,40	1,06
25	Muğla	5	1	20,00	23.752,00	1,01
26	Bingöl	3	1	33,33	23.622,00	1,00
27	Mardin	8	1	12,50	19.978,00	0,85
28	Bartın	3	1	33,33	19.204,00	0,82
29	Yozgat	2	1	50,00	19.011,00	0,81
30	Kahramanmaraş	1	1	100,00	17.995,00	0,76
31	Düzce	2	1	50,00	17.994,50	0,76
32	Kilis	10	1	10,00	17.831,00	0,76
33	Zonguldak	2	1	50,00	17.000,00	0,72
34	Mersin	9	1	11,11	16.824,00	0,72
35	Kütahya	3	1	33,33	15.092,00	0,64
36	Bolu	2	1	50,00	14.507,00	0,62
37	Burdur	1	1	100,00	13.301,00	0,57
38	Sakarya	4	1	25,00	11.832,40	0,50
39	Tekirdağ	2	1	50,00	5.198,00	0,22
GENEL TOPLAM		474	138	29,11	2.352.783,38	100,00

4. Gençlik Girişimleri (Eylem 1.2)

Gençlik Girişimleri 708 proje başvurusu ile Gençlik Programları içerisinde en fazla başvurunun yapıldığı Eylemdir. Gençlik Programlarına 2009 yılında yapılan proje başvurularının % 43'ünü oluşturmaktadır. Bunu iki şekilde açıklamak mümkündür. Gençlik Girişimleri kapsamında uluslararası bir ortak olmaksızın da proje hazırlanabilmektedir. Bir diğer önemli husus, başvuru formlarının Türkçe olarak doldurulabilmesi, yabancı bir dil bilgisi gerektirmemesidir.

Başvuruda bulunan 708 projeden 120 tanesi desteklenmek üzere kabul edilmiştir. Diğer bir ifade ile başvuruların yaklaşık % 17'si kabul edilmiş ve kabul edilen projelere 1.021.255,70 Avro'luk hibe kullanılmıştır. Gençlik Girişimlerine ilişkin ayrıntılı veriler Tablo 18'de verilmektedir.

Tablo 18 Gençlik Girişimleri 2009 yılı proje verileri

Sıra	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (%)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	Ankara	100	29	29,00	287.835,00	28,18
2	İstanbul	55	13	23,64	132.865,00	13,01
3	İzmir	30	7	23,33	60.830,70	5,96
4	Afyonkarahisar	12	5	41,67	41.460,00	4,06
5	Bingöl	23	5	21,74	37.400,00	3,66
6	Çankırı	18	4	22,22	28.450,00	2,79
7	Bitlis	14	3	21,43	19.225,00	1,88
8	Bursa	12	3	25,00	21.000,00	2,06
9	Kayseri	8	3	37,50	24.540,00	2,40
10	Mardin	20	3	15,00	23.900,00	2,34
11	Ordu	6	3	50,00	22.500,00	2,20
12	Uşak	21	3	14,29	23.625,00	2,31
13	Adana	34	2	5,88	18.410,00	1,80
14	Çanakkale	9	2	22,22	14.900,00	1,46
15	Diyarbakır	19	2	10,53	14.600,00	1,43
16	Erzurum	12	2	16,67	16.050,00	1,57
17	Kars	9	2	22,22	9.520,00	0,93
18	Kırşehir	11	2	18,18	15.150,00	1,48
19	Malatya	7	2	28,57	14.070,00	1,38
20	Muş	7	2	28,57	15.230,00	1,49
21	Tokat	4	2	50,00	16.100,00	1,58
22	Şanlıurfa	6	2	33,33	18.170,00	1,78
23	Ağrı	3	1	33,33	7.600,00	0,74
24	Antalya	16	1	6,25	9.700,00	0,95

Tablo 18 Gençlik Girişimleri 2009 yılı proje verileri

25	Aydın	8	1	12,50	7.100,00	0,70
26	Balıkesir	3	1	33,33	9.000,00	0,88
27	Edirne	1	1	100,00	7.500,00	0,73
28	Elazığ	5	1	20,00	8.100,00	0,79
29	Gaziantep	14	1	7,14	13.320,00	1,30
30	Hatay	8	1	12,50	8.800,00	0,86
31	Isparta	4	1	25,00	6.450,00	0,63
32	Kütahya	4	1	25,00	9.670,00	0,95
33	Manisa	21	1	4,76	6.170,00	0,60
34	Muğla	8	1	12,50	7.700,00	0,75
35	Niğde	1	1	100,00	4.150,00	0,41
36	Siirt	7	1	14,29	6.500,00	0,64
37	Sinop	2	1	50,00	7.450,00	0,73
38	Bayburt	1	1	100,00	7.600,00	0,74
39	Karaman	9	1	11,11	6.050,00	0,59
40	Batman	15	1	6,67	6.765,00	0,66
41	Şırnak	15	1	6,67	5.800,00	0,57
TOPLAM		708	120	16,95	1.021.255,70	100,00

Tablo 18'e yakından bakıldığında kabul edilen 120 projenin 41 ilden geldiği ve Ankara'nın 29 proje ile projesi en çok kabul edilen il olduğu görülmektedir. 100 proje başvurusu ile aynı zamanda en çok başvuru yapılan il olan Ankara kabul edilen projelerin % 24'ünü yürütmüştür. Ankara'yı 55 başvuru ve 13 kabul ile İstanbul takip etmektedir. 34 proje ile en fazla başvuru sıralamasında üçüncü sırada olan Adana, kabul edilen proje sayısı sıralamasında iki proje ile ancak 13üncü sırada yer alabilmiştir.

Kabul edilen projesi olmayan il sayısı 40 olup bunlardan Amasya, Ardahan, Artvin, Bartın, Bilecik, Bolu, Burdur, Düzce, Kırklareli, Nevşehir, Sivas ve Tunceli illerinden herhangi bir başvuru yapılmamış, Adıyaman, Aksaray, Çorum, Denizli, Eskişehir, Erzincan, Giresun, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Kahramanmaraş, Karabük, Kastamonu, Kırıkkale, Kilis, Kocaeli, Konya, Mersin, Osmaniye, Rize, Sakarya, Samsun, Tekirdağ, Trabzon, Van, Yalova, Yozgat ve Zonguldak illerinden ise toplam 126 adet proje başvurusu yapılmış olmasına karşılık kabul edilen herhangi bir proje yoktur.

Başvuru sıralamasında 708 proje ile en çok başvuru yapılan Eylem olmasına karşılık Gençlik Girişimleri kabul oranının en düşük olduğu Eylemdir. Kabul oranının yaklaşık % 17 olarak gerçekleşmesinin temel nedeni başvuruların kalite ölçülerini karşılamadaki yetersizlikleri ve bütçenin kısıtlı olmasıdır.

5. Gençlik Demokrasi Projeleri (Eylem 1.3)

2007 yılında hayata geçirilen Gençlik Demokrasi Projeleri eylemi, adından da anlaşılacağı üzere gençlerin demokratik yaşama katılımını hedeflemektedir. Gençlerin yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde demokratik yaşama aktif katılımı yönündeki faaliyet ve projeleri içeren bu Eylem türünün yararlanıcı kitlesini 13-30 yaş arasındaki genç nüfus oluşturmaktadır.

2009 yılında Merkez Başkanlığımıza toplam 22 proje başvurusu yapılmış bunlardan 5 tanesi kabul edilerek desteklenmiştir. 14 ilden proje başvurusu yapılmış olmasına karşılık projesi kabul edilen il sayısı 5'te kalmıştır. Adana, Antalya, Hakkari, İstanbul ve Mersin illerinden 1'er olmak üzere kabul edilen 5 proje için toplam 198.915 Avro hibe tahsis edilmiştir.

Gençlik Demokrasi Projeleri Eylemi'nde başvuru sayılarının diğer Eylemlere göre bu kadar az olmasının nedeni bu Eylem türünün nisbeten yeni olması ve bilinirliğinin az olmasıdır. Bütçe imkanlarının kısıtlı olması ve %25 eş finansman gerektirmesi diğer nedenlerdir.

6. Avrupa Gönüllü Hizmeti (Eylem 2)

Avrupa Gönüllü Hizmeti, bir AB ülkesinde sosyal içerikli bir projede 2-12 aylık süreler dahilinde yer almak şeklinde yürütülen bir etkinliktir. Dil eğitimini de (% 5) içeren Avrupa Gönüllü Hizmeti 18-30 yaş arasındaki tüm gençlere açıktır. Avrupa Gönüllü Hizmetinin (AGH) amacı, Avrupa Birliği'nin içinde ve dışında çeşitli şekillerdeki gönüllü faaliyetlere gençlerin katılımını desteklemektir. Bu Eylem kapsamında gençler, bireysel olarak ya da gruplar halinde kâr amacı gütmeyen, ücretsiz faaliyetlerde yer alırlar.

Avrupa Gönüllü Hizmeti Eylemi için 2009 yılında 14 ilden toplam 85 başvuru yapılmıştır. Söz konusu başvurulara ilişkin ayrıntılı veriler Tablo 19'da verilmektedir. 85 başvurunun 79 tanesi kabul edilmiş ve 1.970.771 Avro destek sağlanmıştır. Diğer bir değişle, Avrupa Gönüllü Hizmeti, yedi Eylem içerisinde başvuru sıralaması itibarıyla beşinci sırada olmasına karşılık kabul oranı itibarıyla birinci, kullanılan bütçe büyüklüğü itibarıyla da ikinci sırada yer almaktadır. Doğrudan proje desteği olarak tahsis edilen 1.970.771 Avro'ya ek olarak 150.000 Avro da eğitim faaliyetlerine tahsis edilmiş, toplamda 2.120.771 Avro'luk bütçe Avrupa Gönüllü Hizmeti faaliyeti için kullanılmıştır.

Tablo 19 Avrupa Gönüllü Hizmeti 2009 yılı verileri

Sıra	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	Ankara	28	28	100,00	685.965,50	34,81
2	İstanbul	21	17	80,95	344.545,00	17,48
3	Gaziantep	7	7	100,00	364.916,00	18,52
4	Antalya	5	5	100,00	142.310,00	7,22
5	Balıkesir	5	4	80,00	114.880,00	5,83
6	İzmir	4	4	100,00	42.180,00	2,14
7	Erzurum	3	3	100,00	69.580,00	3,53
8	Kocaeli	3	3	100,00	32.055,00	1,63
9	Mersin	2	2	100,00	14.440,00	0,73
10	Batman	3	2	66,67	46.800,00	2,37
11	Bursa	1	1	100,00	20.570,00	1,04
12	Kastamonu	1	1	100,00	29.280,00	1,49
13	Rize	1	1	100,00	13.510,00	0,69
TOPLAM		85	79	92,94	1.970.771,50	100,00
Eğitim için Tahsis Edilen Ödenek					150.000,00	
Avrupa Gönüllü Hizmeti Genel Bütçe					2.120.771,50	

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere, Ankara ili gerek başvuru sayısı gerekse kabul sayısı itibariyle birinci sırada bulunmaktadır. 28 proje ile ilk sırada yer alan Ankara'yı 21 başvuru ve 17 kabul ile İstanbul takip etmektedir. Daha sonra sırasıyla Gaziantep, Antalya, Balıkesir ilk 5 sırada yer almaktadır.

7. Avrupa Birliği Komşu Ülkeleriyle İşbirliği (Eylem 3.1)

Adından da anlaşılacağı üzere Avrupa Birliği Komşu Ülkeleriyle İşbirliği Eylemi, AB'ye komşu ülkelerin gençlerinin AB Gençlik Faaliyetlerine katılmasını hedeflemektedir. Kendi başına bağımsız bir eylem olmaktan ziyade Gençlik Değişimleri (Eylem 1.1) ve Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları için Eğitim ve Ağ Kurma (Eylem 4.3) Eylemleri kapsamında yürütülen projelere AB'ye komşu ülkelere ortakların katılımı ile gerçekleştirilen bir eylem tipidir.

2009 yılında 17 ilden toplam 145 başvuru yapılmış, bunlardan 35 tanesi kabul edilerek 663.334 avro destek sağlanmıştır. Diğer bir çok eylem türünde olduğu gibi bu eylemde de Ankara başvuru ve kabul sayısı itibariyle ilk sırada yer almaktadır. Ankara'dan yapılan 36 başvurudan 9 tanesi kabul edilerek 166.564 avro destek verilmiştir. Kabul edilen başvuru sıralamasında Ankara'yı üç'er kabul ile Gaziantep, İstanbul, Manisa ve Muş illeri takip etmektedir. Avrupa Birliği Komşu Ülkeleriyle İşbirliği faaliyetinin illere göre başvuru ve kabul sayıları ile tahsis edilen ödeneklere ilişkin veriler Tablo 20 de verilmiştir.

Tablo 20 Avrupa Birliği Komşu Ülkeleriyle İşbirliği 2009 yılı verileri

Sıra	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	Ankara	36	9	25,00	166.564,00	25,11
2	Gaziantep	9	3	33,33	59.354,00	8,95
3	İstanbul	16	3	18,75	38.302,00	5,77
4	Manisa	14	3	21,43	65.302,00	9,84
5	Muş	5	3	60,00	59.458,00	8,96
6	Bursa	2	2	100,00	40.393,60	6,09
7	Batman	4	2	50,00	34.176,00	5,15
8	Afyonkarahisar	2	1	50,00	19.430,00	2,93
9	Amasya	3	1	33,33	20.404,00	3,08
10	Aydın	5	1	20,00	21.538,00	3,25
11	Edirne	1	1	100,00	28.758,00	4,34
12	Elazığ	1	1	100,00	17.520,00	2,64
13	Erzurum	4	1	25,00	15.700,00	2,37
14	Kırşehir	4	1	25,00	15.995,00	2,41
15	Konya	2	1	50,00	16.920,00	2,55
16	Malatya	1	1	100,00	19.690,00	2,97
17	Kilis	2	1	50,00	23.829,00	3,59
TOPLAM		145	35	24,14	663.333,60	100,00

8. Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları için Eğitim ve Ağ Kurma (Eylem 4.3)

Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları için Eğitim ve Ağ Kurma 180 başvuru ile Gençlik Programı içerisinde beşinci sırada yer almaktadır. Başvurulardan 37 tanesi yeterli bulunarak kabul edilmiş ve yaklaşık 560 .000 Avro hibe tahsis edilmiştir. Başvuru ve kabul sayıları ile tahsis edilen hibelerin illere göre dağılımına ilişkin veriler Tablo 21’de verilmektedir.

Tablo 21 Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları için Eğitim ve Ağ Kurma 2009 yılı verileri

Sıra	İller	Başvuru Sayısı	Kabul Sayısı	Kabul Oranı (%)	Ödenek (€)	Toplam Ödenekteki Payı (%)
1	Ankara	54	8	15	118.711,00	21,21
2	Çanakkale	12	7	58	105.866,00	18,92
3	Kocaeli	6	4	67	55.240,00	9,87
4	Antalya	13	3	23	50.745,00	9,07
5	Eskişehir	5	3	60	42.811,50	7,65
6	İstanbul	17	2	12	21.021,40	3,76
7	İzmir	8	2	25	31.855,00	5,69
8	Bursa	7	1	14	18.667,00	3,34
9	Elazığ	1	1	100	16.692,00	2,98
10	Gaziantep	3	1	33	20.350,00	3,64

Tablo 21 Gençlik Çalışanları ve Gençlik Kuruluşları için Eğitim ve Ağ Kurma 2009 yılı verileri

11	Hatay	2	1	50	14.124,00	2,52
12	Kayseri	1	1	100	15.030,00	2,69
13	Aksaray	3	1	33	14.760,00	2,64
14	Şırnak	1	1	100	18.445,00	3,30
15	Yalova	2	1	50	15.351,00	2,74
Toplam		180	37	21	559.668,90	100,00

Başvuruda bulunan ve kabul edilen projelerin illere göre dağılımına baktığımızda şunları görmekteyiz. 180 projenin 39 ilden yapıldığı buna karşılık 42 ilden herhangi bir başvurunun yapılmadığı görülmektedir. Öte yandan başvurusu kabul edilen il sayısı 15'tir. Diğer bir deyişle kabul edilen herhangi bir projesi olmayan il sayısı 66'dır.

Kabul edilen proje sayısına göre değerlendirildiğinde Ankara'nın sekiz kabul ile ilk sırada olduğu görülmektedir. Birinci sırada yer alsa da aslında Ankara'nın kabul oranı çok düşüktür (%15). Ankara'yı Çanakkale, Kocaeli, Antalya ve Eskişehir illeri takip etmektedir.

9. Gençler ve Gençlik Politikalarından Sorumlu Olanlar İçin Toplantılar (Eylem 5.1)

Gençler ve gençlik politikalarından sorumlu olanlar için toplantılar alt-eylem tipinden on bir ilden toplam 25 proje başvurusu yapılmış, bunlardan 7 tanesi kabul edilerek desteklenmiştir. Kabul edilen projelere 245.5547 Avro hibe kullanılmıştır.

7 başvuru ve 3 kabul ile ilk sırada yer alan İstanbul'u birer projeleri kabul edilen Antalya, Bursa, Eskişehir ve Manisa takip etmektedir. Diğer Eylem tiplerinin tümünde ilk sırada yer alan Ankara'nın bu faaliyet türünde projesi kabul edilen iller arasında yer almaması dikkat çekmektedir. Ankara'dan 4 başvuru yapılmış olmasına karşılık kabul edilen projesi yoktur. Başvurusu olmasına karşılık kabul edilen projesi olmayan bir diğer il Diyarbakır'dır. 5 proje ile en çok başvuru yapılan iller sıralamasında ikinci sırada yer almasına rağmen kabul edilen projenin olmadığı görülmektedir.

B. BİREYSEL FAALİYETLER

Bünyesindeki faaliyet tiplerine göre değerlendirildiğinde Gençlik Programının en çok dikkat çeken özelliği ağırlıklı olarak proje tipi faaliyetlerin desteklenmesidir. Bütçesinin yaklaşık % 50'si bireysel faaliyetlere tahsis edilmiş olan Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP) ile karşılaştırıldığında, Gençlik Programında bireysel tipteki faaliyetlerin çok az olduğu görülmektedir. Bireysel faaliyetlerden ziyade Proje tipi faaliyetlere öncelik ve ağırlık verilmesinin nedenini Gençlik Programının ardındaki felsefede bulmak mümkündür.

Daha önce de vurgulandığı üzere Gençlik Programının ana hedeflerinden bir tanesi genç nüfusun sosyal, kültürel ve siyasal yaşama daha aktif katılımını teşvik etmek ve desteklemektir. Gençlerin aktif birer vatandaş olarak sosyal, siyasal ve kültürel yaşama katılımı desteklenirken dikkat edilen en önemli husus gençlerin kendi bireyselliklerini yitirmeden kolektif yaşama katılmalarını sağlamaktır. Bu nedenle Gençlik Programı kapsamında desteklenen faaliyetler esas olarak en az dört katılımcının yer aldığı proje tipi faaliyetler şeklinde ortaya çıkmaktadır.

1. Eğitim ve İşbirliği Faaliyeti (Training and Coordination Plan-TCP)

Gençlik Programı kapsamında esas olarak proje tipi faaliyetler desteklenmekle birlikte az da olsa bireysel faaliyetlere de destek verilmektedir. Eğitim ve İşbirliği Faaliyeti olarak bilinen faaliyet bu türden tek faaliyetdir. 2004 yılından itibaren hizmet veren bu faaliyet türünde şimdiye kadar bine yakın yararlanıcı istifade etmiştir.

2009 yılında 43 ilden toplam 167 kişi bu faaliyetten yararlanmıştır. Söz konusu dönemde 436.718 Avro hibe tahsis edilmiştir. 55 yararlanıcı ile Ankara ilk sırada yer alırken İstanbul 27 yararlanıcı ile ikinci sırada yer almaktadır. Gaziantep ve İzmir illeri 10'ar yararlanıcı ile İstanbul'u takip etmektedir.

C. DİĞER FAALİYETLER

1. Eurodesk

Eurodesk kapsamında 2009 yılında bir çok şehirde yüzlerce yararlanıcının katılımı ile toplantılar ve seminerler düzenlenmiş potansiyel yararlanıcılara bilgilendirmeler yapılmıştır. "Avrupa Yaratıcılık ve Yenilik Yılı" kapsamında 11 Nisan 2009 tarihinde Ankara'da yapılan toplantıya 250 kişi katılmıştır. 1-4 Ekim 2009 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen Eurodesk iletişim ağı toplantısına da yaklaşık 400 kişi katılmıştır. Bunlardan dışında, Ankara, Kocaeli, Isparta, Rize, Tunceli ve Yozgat illerinde kamu kurumlarından yetkililer ile sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımı ile bilgilendirme toplantıları yapılmıştır.

Toplantı ve seminerler düzenlemenin yanısıra çeşitli promosyon araçları ile de bilgilendirme ve yaygınlaştırma faaliyetleri yapılmıştır. Gençleri Avrupadaki gönüllülük ve değişim fırsatları ile eğitim ve çalışma fırsatları hakkında bilgilendirme amacıyla 6000 adet kitapçık renkli olarak basılarak yararlanıcılara dağıtılmıştır. Ayrıca, 5000 adet karton dosya 3000 adet poster ve 6000 adet kartpostal basılarak yararlanıcılara sunulmuştur. Bunlardan başka, 400 USB hafıza, 400 çanta, 600 tişört, 1500 kalem yararlanıcılara sunulmuştur.

Bölüm 3 Yaygınlaştırma Faaliyetleri

A. TOPLANTILAR

1. İl Bilgilendirme Toplantıları

Bu toplantılar il merkezlerinde yapılan ve o ilden gelen katılımcıların çağrıldığı toplantılardır. Programlar hakkında yeterince bilgi sahibi olmayan, programlardan daha önce yararlanmamış veya başvuruda bulunmamış kişiler ve kurum temsilcileri çağrılır. Bilgilendirme toplantılarının genelinde geçerli olduğu üzere programlar ve uygulamalar hakkında detaya girilmeden katılımcılara bilgi ve sorularına cevap verilir.

2009 yılında Gençlik Programı kapsamında farklı şehirlerde toplam 7 adet il bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Toplantıların yapıldığı iller şunlardır; Afyon, Erzincan, Isparta, Kırklareli, Mardin, Muş ve Rize. Toplantının yapıldığı illere bakıldığında Türkiye'nin dört bir yanına ulaşmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır.

2. Seminer, Konferans, Eğitim

İl Bilgilendirme Toplantılarının dışında potansiyel yararlanıcıları Gençlik Programı faaliyetleri hakkında bilgilendirmek, Gençlik Programlarının yaygınlaşmasına katkı sunmak ve ilgilenenleri faaliyetler hakkında eğitmek amacıyla seminer, konferans ve eğitim faaliyetleri yürütülmüştür.

Türkiye'nin dört tarafından katılımcıların iştiraki ile 2009 yılında toplam 29 seminer, konferans ve eğitim faaliyeti gerçekleştirilmiştir. 20 tanesi Ankara'da, 6 tanesi Antalya ve 3 tanesi de İstanbul'da gerçekleştirilen bu organizasyonlara binlerce kişi katılmıştır.

3. Proje Sahipleri için Bilgilendirme Toplantıları

2009 yılı boyunca 5 adet Proje Öncesi Eğitim Kursu düzenlenmiştir. Bu eğitimler projesi kabul edilen yararlanıcılara proje yürütmekle ilgili ihtiyaç duyabilecekleri her türlü bilgi ve beceriyi sağlamak ve nihai rapor hazırlamak konusunda yardımcı olmayı hedeflemektedir.

B. YAYINLAR

1. Eğitim ve Gençlik Dergisi

2006 yılından beri yılda 3 sayı, 80.000 nüsha olarak basılan ve Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü tarafından yürütülen Eğitim ve Gençlik Dergisi Merkez Başkanlığının en önemli yaygınlaştırma araçlarından birisidir. Dergi Türkiye genelinde tüm yüksek öğretim kurumlarına, İl Milli Eğitim Müdürlükleri vasıtasıyla tüm eğitim camiasına ulaştırılmaktadır.

Eğitim ve Gençlik Dergisi programların teknik anlatımlarından ziyade yararlanıcı tecrübelerinin tüm Türkiye ile paylaşılması sağlamaktadır. Merkez Başkanlığı birimlerinin gerçekleştirdikleri faaliyetler hakkında da bilgilerin verildiği dergi de projecilerin ve bireysel yararlanıcıların tecrübelerinin yansıtılmasına ağırlık verilmektedir. Bu haliyle dergi bilgilendirme fonksiyonu da görmekle birlikte aslen bir valorizasyon (yaygınlaştırma) aracı olarak işlev görmektedir, sayıları artık yüzbinleri bulan yararlanıcılar arasında da eksik olan iletişimi sağlayan bir araç olarak öne çıkmaktadır.

2. Gençlik Programı Klavuzu

Gençlik Programı kapsamında proje hazırlamak isteyen potansiyel yararlanıcılar ile proje hazırlama aşamasında olan gençlere ihtiyaç duyabilecekleri her türlü bilgiyi birarada sunan çok önemli bir kaynaktır. Gençlik Programı ve Eylemler hakkında ayrıntılı bilgiler veren bu kaynak metin ayrıca başvuru sahiplerinin ihtiyaç duyacakları temel bilgileri de sunmaktadır. Örneğin, bir gençlik projesi sunmak için ne yapılmalıdır? Proje sunulduktan sonra neler yapılmalıdır? Ve Proje kabul edildikten sonra neler yapılmalıdır? Soruları ayrıntılı bir şekilde cevaplandırılmaktadır. 5000 adet basılarak yararlanıcılara sunulmuştur.

3. Broşürler

Gençlik Programı hakkında temel bilgileri potansiyel yararlanıcılara sunmak üzere kullanılan materyallerden bir tanesi de broşürdür. Program kapsamında faaliyet sunan eylemler hakkında kısa ve özet bilgiler içeren ve 2009 yılından itibaren her yıl düzenli olarak basılması öngörülen gençlik broşüründen 5000 adet basılmıştır.

